

Kronika 2023

Zápis kroniky je rozdělen do 17 kapitol od světových událostí až po události místní.

S v ě t

Začátkem roku v jižním Iráku našli starověkou hospodu. Pro Sumerý bylo nejběžnějším pitím pivo. Pili ho víc než vodu. Před pěti tisíci lety si Sumerové rádi poseděli u piva nad rybí polévkou. Archeologové našli na místě hrncovou chladničku, stovky nádob připravených k podávání, i se zbytky ryb, lavice, kde si lidé mohli sednout, a za ledničkou byla pec, ve které se dalo vařit.

V pondělí 6. února postihlo jih Turecka a sever Sýrie zemětřesení o síle 7,8 stupně Richterovy stupnice. Podle expertů se svým rozsahem zařadilo mezi jedno z nejsilnějších v této oblasti za poslední století. Zemětřesení zničila i hrad v Gaziantepu postavený Římany zhruba ve druhém až třetím století našeho letopočtu, který sloužil jako muzeum. Turecko se prakticky okamžitě dočkalo nabídek pomoci ze zahraničí. Do postižené oblasti odletěl také osmašedesátičlenný tým českých hasičů vybavený pro vyhledávání osob ze zřícených domů.

V pondělí 20. února večer postihlo turecko-syrské pohraničí další zemětřesení o síle 6,4 stupně. Otřesy půdy zasáhly oblast čtrnáct dní poté, co mohutné zemětřesení na jihu Turecka a severu postihlo Sýrii.

V sobotu 6. května se konal slavnostní ceremoniál. Britský král Karel III. byl v sobotu v londýnském Westminsterském opatství před zraky celého světa korunován. Obřadu se zúčastnilo 2200 hostů včetně českého prezidenta Petra Pavla a dalších státníků.

12. června zemřel Silvio Berlusconi, dlouholetý italský premiér, který patřil k nejvýraznějším postavám italské politiky 20. a počátku 21. století. Bylo mu 86 let.

V Jihoafrické republice bylo objeveno několik jedinců druhu Homo naledi. Homo naledi byl trpasličí druh člověka, který dokázal používat oheň, pohřbíval své mrtvé, vědomě ryl u jejich hrobů znaky. Byl vysoký asi 1,5 metru, prsty uzpůsobené pro užívání nástrojů a chodil po dvou. Žil před nejméně 200 tisíci lety.

Světové oceány mění barvu. Podle expertů jsou stále zelenější, a to kvůli klimatické krizi. Postiženy jsou hlavně oblasti tropů a subtropů. Vědci prošli data z dvacetiletého pozorování a barvy pak porovnali s počítačovou simulací. Výsledky přesně odpovídaly tomu, co vědci očekávali, pokud se do atmosféry přidají skleníkové plyny.

V polovině srpna vypukl na ostrově Maui na Havaji nejhorší požár za posledních sto let. Plameny zpustošily především historické město Lahaina. Co do počtu mrtvých se tak oheň na Havaji stal nejhorším požárem v USA.

Čeští egyptologové tento rok našli v Egyptě v Sakkáře ztracenou hrobku. Hrobka patří vysokému egyptskému úředníku Ptahšepseseovi, kterou zhruba před 160 lety našel francouzský archeolog Auguste Mariette, ale hrobka následně zmizela pod pískem.

V sobotu 30. září se konaly na Slovensku po dlouhé vládní krizi předčasné volby. Slováci vybírali nové složení Parlamentu. Nejúspěšnější stranou byl Směr-SD Roberta Fica.

V sobotu 14. října na severu a severovýchodě Brazílie bylo vidět prstencové zatmění Slunce. Jednalo se o jev, při kterém byl pozorován stín, který Měsíc vrhal na Zemi.

V neděli 15. října proběhly v Polsku parlamentní volby. Současně s volbami se konalo referendum obsahující čtyři otázky týkající se hospodářské a imigrační politiky vlády. Volby vyhrála vedoucí konzervativní strana Právo a spravedlnost (PiS).

R e p u b l i k a

Počet obyvatel České republiky se loni zvýšil zhruba o 16 700 na 10,533 milionu lidí. Vliv na to měla migrace. Do České republiky se přistěhovalo 57 000 lidí, vystěhovalo se jich 20 000. V zemi se loni po 17 letech narodilo méně než 100 tisíc dětí. Bylo jich 99 834, nejméně od roku 2004. Zemřelo 120 000 lidí, meziročně o 19 700 méně.

V pátek 3. února ve věku 83 let zemřela zpěvačka, herečka a pětinásobná Zlatá slavičice Naďa Urbánková.

V pondělí 6. února zemřel ve věku osmadvadesáti let komunistický premiér a ministr vnitra a zemědělství Lubomír Štrougal.

Od pondělí 6. do středy 8. února pan prezident Miloš Zeman se svou manželkou zahájili oficiální svou poslední prezidentskou návštěvu Slovenska. Prezidentský pár pobýval ve Vysokých Tatrách. Během tři dny trvající návštěvy měl pan prezident naplánované, kromě setkání s paní prezidentkou Zuzanou Čaputovou, také schůzky s dalšími slovenskými politiky, včetně premiéra Eduarda Hegera a exprezidentů Andreje Kisky a Rudolfa Schustera.

Před sto lety, v neděli 18. února 1923 se narodil Zdeněk Podskalský, jeden z nejuznávanějších českých filmových režisérů.

V pátek 24. února ve věku 84 let zemřel slovenský režisér Juraj Jakubisko. Za svou kariéru natočil několik desítek hraných i dokumentárních filmů, které získaly více než 80 ocenění.

V sobotu 11. března se sešly tisíce nespokojených lidí v horní části Václavského náměstí v Praze na demonstraci nazvanou Česko proti bídě. Organizátoři demonstrace i samotní účastníci se vymezovali proti současné vládě. Žádali její demisi a zastavení pomoci Ukrajině.

Ve čtvrtek 9. března proběhla inaugurace nově zvoleného prezidenta Petra Pavla na slavnostní schůzi obou komor Parlamentu České republiky ve Vladislavském sálu Pražského hradu. Jednalo se o osmou inauguraci v historii samostatného Československa. Inaugurace se zúčastnilo okolo 850 hostů, vláda České republiky, bývalí prezidenti Václav Klaus a Miloš Zeman s manželkami a předsedou Ústavního soudu České republiky Pavlem Rychetským. Dále se zúčastnili zástupci justice, akademické obce, Armády České republiky, diplomatičtí hosté, rodina Petra Pavla a další pozvaní hosté. Inaugurace vyvrcholila ve Svatovítské katedrále mší a mimořádným koncertem České filharmonie.

Budějovická firma Koh-i-noor Hardtmuth je proslulá výrobou psacích potřeb, protokolárních a inauguračních per pro představitele státu už od roku 1848. Tradice v Československu skončila až nástupem totality. Ve firmě na ni navázali v roce 2008 a vyrobili speciální sérii „President“. Pero obdržel i Petr Pavel.

Po celé České republice přibývaly případy svrabu. Před dvěma lety se za leden a únor podle údajů Státního zdravotního ústavu infikovalo něco málo přes pět set lidí, loni ve stejném období to bylo už více než 860. A letos dokonce bezmála patnáct set.

V sobotu 25. března ve věku sto let zemřel válečný veterán a stíhací pilot britského Královského letectva (RAF) Emil Boček. Je nositelem Řádu bílého lva za mimořádné zásluhy o obranu a bezpečnost státu a vynikající bojovou činnost.

V květnu prezident Petr Pavel představil kolekci nových portrétů a známek. Tvoří ji jeho černobílá fotografie na jednom z deseti barevných pozadí v nevšedně nazvaných odstínech. Portréty i známky tak mohou lidé získat například v barvě piva, cibuláku nebo s pozadím připomínajícím slavný motocykl Jawa.

Novým generálním ředitelem České televize byl sedmého června ve třetím kole zvolen ředitel brněnského studia České televize Jan Souček. S jedenácti získanými hlasy porazil dosavadního šéfa televize Petra Dvořáka. Nově zvolený ředitel Jan Souček se funkce ujme 1. října. Mandát je šestiletý.

V úterý 11. července zemřel ve věku 94 let spisovatel Milan Kundera, který patřil k nejvýznamnějším českým autorům minulého století. V mládí byl nadšeným komunistou a prominentním básníkem, po roce 1970 nechtěným spisovatelem ze strany režimu a pedagogem. Od roku 1975 žil ve Francii a po sametové revoluci vydával své romány ve francouzštině.

21. srpna uplynulo od ruské okupace 55 let. V Praze se konala pieta u rozhlasu, projevy představitelů státu, koncerty i výstavy. Lidé si tak připomněli invazi, která začala v noci z 20. na 21. srpen 1968.

S podzimem přibýlo respiračních obtíží. Začátkem října bylo prokazatelně nakaženo přes čtyři tisíce lidí a Češi opět začali řešit covid, kupovali testy a zvažovali očkování. Koncem října v České republice stoupl počet nakažených o 130

procent na 16 562 oproti září, pozitivně testovaných na covid-19, ze 100 tisíc obyvatel bylo pozitivních 32,9 procent.

V sobotu 28. října se konalo 105. výročí vzniku samostatného Československa, které vyvrcholilo na Pražském hradě udílením státních vyznamenání. Poprvé v roli prezidenta Petra Pavla. Pan prezident ocenil 62 osobností veřejného života, např. politiky Petra Pitharta, Karla Schwarzenberga nebo zpěvačku Martu Kubišovou.

12. listopadu zemřel ve Vídni Karel Schwarzenberg. Narodil se 10. prosince 1937 v Praze. Karel Schwarzenberg patřil k nejvýraznějším osobnostem veřejného života v České republice. Po sametové revoluci se stal kancléřem prezidenta Václava Havla. V roce 2004 vstoupil do politiky jako senátor, působil též jako ministr zahraničí, poslanec nebo vicepremiér. Účastnil se také první přímé volby prezidenta, která se konala v roce 2013.

Ve čtvrtek 21. prosince v odpoledních hodinách byla nahlášena střelba v centru Prahy na náměstí Jana Palacha v univerzitní budově Filosofické fakulty Karlovy Univerzity. Na místo ihned vyrazily všechny složky integrovaného záchranného systému a policie České republiky. V historii České republiky se tak stal nejtragičtější případ, který si vyžádal 14 obětí na životech a dalších 25 lidí bylo zraněno. Zemřel i útočník, který nakonec obrátil zbraň proti sobě. Zmíněný vrah vraždil v Praze v Klánovickém lese. Jeho oběťmi se staly dvaatřicetiletý muž a jeho dvouměsíční dcera.

V domku, kde bydlel, ve středočeské Hostouni, zastřelil pachatel i svého otce. Jednalo se o čtyřiaadvacetiletého studenta historie Davida K., který měl psychické problémy. Podle zjištění pachatel vlastnil několik zbraní a údajně i výbušný systém.

V sobotu 23. prosince byl vyhlášen Dnem státního smutku. Den smutku provázely mše i zvuk zvonů, lidé drželi v poledne minutu ticha.

Potravinové banky tento rok v České republice shromáždily přes 12000 tun potravin. Jídlo a další zboží z nich získalo téměř 400 000 lidí.

V o l b y

V pátek 13. a v sobotu 14. ledna se konalo první kolo prezidentských voleb, druhé kolo proběhlo také v pátek 27. a v sobotu 28. ledna.

Termín voleb vyhlásil předseda Senátu Miloš Vystrčil 27. června 2022, kandidátní listiny byly potvrzeny Ministerstvem vnitra 25. listopadu 2022.

Na prezidenta kandidovalo celkem devět kandidátů, Andrej Babiš, Jaroslav Bašta, Karel Diviš, Pavel Fischer, Marek Hilšer, Danuše Nerudová, Petr Pavel, Josef Středula a Tomáš Zima.

Volební komise hlásily poměrně vysokou účast. Ve větších městech se dokonce před volebními místnostmi tvořily fronty.

Víkendové volby přinesly hned dva rekordy, nejvyšší volební účast od roku 1998 a nejtěsnější souboj v historii prezidentských klání. O vítězi prvního kola rozhodl rozdíl pouhých 22 843 hlasů. Petr Pavel získal 35,40 procent a Andrej Babiš 34,99 procent. Zbylých sedm kandidátů zůstalo za branami druhého kola.

Plzeň město, volební účast byla 66,34 %, Petr Pavel získal 41,45% (34 468 hlasů), Andrej Babiš 30,96% (25 742 hlasů), Danuše Nerudová 12,63% (10 503 hlasů)

Plzeň 2-Slovany, volební účast byla 66,73%, Petr Pavel 44,6% (7499 hlasů), Andrej Babiš 27,36% (4600 hlasů), Danuše Nerudová 12,78% (2148 hlasů)

Druhé kolo prezidentských voleb přineslo rekordní volební účast 70,26 procenta a také největší rozdíl mezi ziskem vítěze a poraženého. Zvolený prezident Petr Pavel získal o 959 105 (3 359 151 hlasů) tj. 58,32 procent hlasů více než Andrej Babiš (2 400 046 hlasů) tj. 41,67 procent hlasů.

Plzeň město hlasovalo následovně, 63,7%, počet hlasů 61 902 Petr Pavel, Andrej Babiš 36,3% s počtem hlasů 35 317.

Plzeň 2 - Slovany, volební účast byla 69,62 procent, Petr Pavel získal 76,17 % (11 742 hlasů), Andrej Babiš 32,82% (5 738 hlasů).

Volby se obešly bez problémů a skandálů. Vše bylo v pořádku, nebyl zaznamenán žádný incident a žádný problém nehlásili ani kontrolaři. Stejně na tom byla i zdravotnická záchranná služba, také si nepřipsala žádný „volební“ výjezd.

P l z e ň s k ý k r a j

V pátek 30. prosince 2022 byl veterináři potvrzen výskyt ptačí chřipky ve velkochovu drůbeže v Brodu nad Tichou na Tachovsku.

S likvidací chovu se začalo 3. ledna odpoledne, kdy se do utěsněné první poloviny jedné ze tří hal napustil oxid uhličitý, který slepice v této části haly hromadně usmrtil. Od 4. ledna hasiči a pracovníci firmy nosnice z hal vynášeli.

Drůbež končila v kafilérii v Biřkově na Klatovsku. Z chovu se odvezlo k likvidaci také kolem sedmi milionů vajec. Veterináři spolu s hasiči zlikvidovali přibližně 220 tisíc nosnic a dva a půl milionu vajec. Celá akce trvala 12 dní, do 14. ledna.

Přesto firma obnovovala postupně chov. Ve všech třech halách proběhla očista a opakované dezinfekce všech prostor a v první z nich už bylo v březnu naskladněno necelých 40 tisíc tzv. sentinelových (zkušebních) kuřic. Během dubna byly dále prostory doplňovány asi 230 nosnicemi z vlastní odchovny v Toužimi.

Začátkem dubna se velkochov slepic začal opět rozjíždět. Začala se doskláňovat první hala asi 230 tisíci nosnicemi z vlastní odchovny v Toužimi. Chov v druhé hale by se měl rozjet v průběhu června. Na podzim by se měla doplnit třetí hala opět z vlastního chovu z Toužimi.

Plzeňský kraj zlevnil tento rok jízdné a cestování lidem tak zjednodušily i dopravní uzly. Tím chce do autobusů i vlaků nalákat více cestujících. Rada kraje proto schválila slevy na jízdném, a to i v době, kdy ceny energií a pohonných hmot letí raketově vzhůru. Kraj zlevnil v celém regionu od 1. ledna časové předplatné integrované dopravy. Změna se týká základní plnocenné předplatné jízdenky ve všech vnějších tarifních zónách s časovou platností jeden den až 365 dnů. Snížení ceny se vztahují i na držitele průkazu ZTP, děti, studenty, důchodce a další, kteří čerpají slevu 25 až 50 procent. Počty cestujících se vrátily na úroveň roku 2019. Kraj buduje tzv. dopravní uzly, které by lidem zjednodušily cestování. Jedná se např. o Kařez nebo Klatovy, kde přestupuje velké množství lidí.

První místo v kategorii Velká vinařství získala společnost Bohemia Sekt ze Starého Plzeňce. Ředitel společnosti Ondřej Beránek si velice váží vítězství v této kategorii a titul vnímá jako komplexní ocenění firmy Bohemia Sekt a práci našich zaměstnanců nejen v loňském roce. Slavnostní vyhlášení výsledků proběhlo 26. ledna ve Hvězdárně a planetáriu v Brně.

V pátek 20. ledna schválila Rada Plzeňského kraje dotační program na podporu včelařství pro letošní rok pro stávající i začínající včelaře. Kraj uvolnil 2,5 milionů korun.

Na území Plzeňského kraje vzniklo šest nových kulturních památek. Rozhodlo o tom ministerstvo kultury České republiky. Nejvíce památek přibýlo v okrese Klatovy. Ve dvou případech se památková ochrana týká pomníků padlým ve světových válkách, a to v Dolanech a v Sušici. Tento sušický pomník je jedním z nejvýznamnějších děl svého druhu z 20. století v regionu.

Další přibývší klatovskou památkou je kaple sv. Bartoloměje ve Svěradicích. Vznikla v první polovině 17. století a nynější podobu získala kolem roku 1880.

Nová památka přibyla také v Plzni. Stala se jí funkcionalistická vila v ulici Žižkova čp. 1987 v Plzni na Borech od plzeňského architekta Leo Meisla.

Další přírůstek do seznamu kulturních památek najdeme nedaleko od Plzně, ve Štěnovicích. Je jím přímý trémový železobetonový silniční most přes řeku Úhlavu. Most postavila firma Müller Kapsa v 1905. Poslední novou položkou na seznamu kulturních památek se stala vesnická usedlost ev. č. 8 v Kamenném Újezdě na Rokycansku.

Na seznam se dostal také areál bývalého kláštera augustiniánů v Pivoni na Domažlicku. Klášter s kostelem Zvěstování Panny Marie byl založen ve 13. století.

V sobotu 4. února se konal Den otevřených hangárů na záložním vojenském letišti v Líních u Plzně. Lidé si mohli prohlédnout historickou i současnou leteckou techniku a zároveň podpořit zachování letiště, kde koncern Volkswagen zvažuje vybudování továrny na baterie do elektromobilů, takzvanou gigafactory. Akce vyvolala obrovský zájem i v souvislosti s možným zrušením letiště. Do Líní přišlo patnáct tisíc lidí.

Letošní Tříkrálová sbírka byla na území Diecéze plzeňské, tedy na území Plzeňského a Karlovarského kraje, rekordní. Lidé přispěli částkou přesahující 6,5 milionu korun, to je o bezmála milion korun více než v minulém, dosud nejštědřejším ročníku. Rozpečetěno bylo 1440 kasiček a jejich obsahem bylo fantastických 6 687 263 korun. Dalších 52 063 korun zaslali dárce prostřednictvím bankovních převodů.

Část vykoledovaných peněz šly na přímou pomoc potřebným (chudým rodinám, osamělým seniorům, na kompenzační pomůcky pro handicapované děti nebo na podporu dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí ve školách).

V neděli 5. března zemřel krátce po svých lednových 99. narozeninách veterán americké armády Richard Pieper. Ten se na konci druhé světové války podílel na osvobození západních Čech. Ještě loni se zúčastnil společně se čtveřicí spolubojovníků z USA a Belgie Slavností svobody v Plzni. Na Slavnosti svobody jezdil od roku 1995.

Nepomuk získal vzácnou relikvii. Jde o ostatky posledního českého krále Karla I. Rakouského. Slavnostní odhalení relikvie se uskutečnilo v rámci Jarní svatojánské pouti v neděli 19. března. Bylo to po procesí poutní mše svaté.

V sobotu 25. března opět zahájil provoz oblíbený víkendový výletní vlak Rakovnický rychlík na trase Praha hlavní nádraží-Křivoklát-Rakovník-Kralovice. V Kralovicích byla k vidění výstavka k historii a možné budoucnosti dráhy Rakovník-Mladotice. Z Prahy vlak vyjíždí v 9.15, na Plzeňsko dorazí před polednem (11.55 hodin) a zpět se vydává v 15.19.

Od 1. dubna již tradičně byla otevřena nová turistická sezona na státních památkách v Plzeňském kraji. Hrady a zámky ve správě památkářů v Plzeňském kraji vstupné nezdrazily.

V Plzeňském kraji má zaniknout 22 pošt, např. v Klatovech zůstane jen jedna ze současných čtyř. Česká pošta od 1. července má zajistit dostupnost poštovních služeb podle nové legislativy. Stávající počítala s 3200 poštami po celé republice, po změně jich má být 2900. Nově nemusí mít každá obec s počtem obyvatel nad 2500 poštu v docházkové vzdálenosti do dvou kilometrů, ale do tří. Celkem 300 pošt Česká pošta z ekonomických důvodů zruší bez náhrady. Na Plzeňsku se to dotklo třinácti pošt, dvanáct jich je přímo v Plzni a jedna v Chotíkově. Bez poštovní pobočky se budou muset obejít ve Skvrňanech či na Vinicích. Rušení 22 poboček v kraji řešil i hejtman Rudolf Špoták, který svolal jednání starostů.

Od prvního dubna zahájily České dráhy novou sezonu oblíbených cyklopůjčoven ČD Bike. V České republice je možné si kola půjčit celkem na 68 místech. Sezonní půjčovny budou otevřeny do 31. října.

Začátkem dubna zámek Nebílovy získal unikátní vlámskou tapiserii z konce 16. století. Tapiserie pocházející z belgického města Audenarde znázorňuje loveckou scénu, má rozměr 263x324 centimetrů a byla kompletně zrestaurována. Tapiserii na konci loňského roku koupilo ministerstvo kultury za 1 130 500 Kč.

V pondělí 17. dubna město Dobřany uctilo tragickou akci, kterou chtěli spojenci zasáhnout plzeňskou Škodovku, ale spletli si ji s psychiatrickou léčebnou v 10 kilometru vzdálených Dobřanech. Tehdy zemřelo více než 200 obyvatel města. Součástí připomenutí 80. výročí tragické akce bylo odhalení pamětní tabule.

Od 29. dubna začaly jezdit z Plzně do Brd a na Starou Knížecí Huť cyklobusy. Ostatní linky vyjely o měsíc později. Novinkou letošního roku je zařazení linky Furth im Wald-Domažlice-Čerchov-Waldmünchen do IDPK (integrovaná doprava Plzeňského kraje).

S kolem je možné také cestovat ve vlaku. Zvýšenou kapacitu jejich přepravy nově nabízí vlak z Plzně do Bělé nad Radbuzou, který pojede od 13. května do 30. září každou sobotu po osmé hodině ranní, nebo spěšný vlak Šumava, který jede každý víkend a v létě v 7 hodin z Plzně do Železné Rudy.

V sobotu a v neděli 29. a 30. dubna se v Plasích konal tradiční Den ve vzduchu, největší letecká show na západě Čech. I přes nepříznivé počasí dorazily tisíce fandů letectví a letecké techniky.

Ve středu 3. května byla otevřena na hradě Kašperk unikátní výstava replik korunovačních klenotů. K vidění byly repliky původních gotických částí klenotů, jablko a žezlo nebo příběhy 22 korunovaných českých panovníků. Výstava trvala do 30. června a doporučena byla rezervace.

V sobotu bylo otevřeno muzeum Hangár 3 spolku Classic Trainers na letišti v Líních. Muzeum nabízí unikátní sbírku provozuschopných historických strojů.

V sobotu 27. května opět vyjely autobusy z Plzně, Domažlic a Klatov na Šumavu, linka do Bělé nad Radbuzou nebo na Přimdu. Od letošní sezony byla do systému Integrované dopravy PK zahrnuta také linka z Domažlic na vrch Čerchov.

V sobotu 24. června, na Den pozemního vojska se konal již 23. ročník Bahna, největší společná ukázka současné i historické techniky v Evropě ve výcvikovém prostoru u Strašic. Program proběhl od 9 do 15,30 hodin. Na akci zamířily desetitisíce lidí.

Od 1. července se zavřely vytypované pobočky České pošty v celé České republice. V pátek 30. června na všech rušených pobočkách pracovníce byly za přepážkami k dispozici zákazníkům pouze hodinu.

V Plzeňském kraji bylo zrušeno patnáct poboček, přímo v Plzni skončilo jedenáct poboček. Z původně ohlášených třinácti se nakonec po jednáních s Českou poštou podařilo městu dvě z nich zachránit. V Klatovech skončily dvě pobočky ze čtyř, v Sušici skončila jedna ze dvou pošt, v Tachově zbyla ze tří poboček jediná.

O víkendu 15. července vyjely na malebnou lokálku z Pňovan do Bezdržic historické vlaky. Bezdržické parní léto se letos kvůli riziku požáru ve vyprahlé přírodě muselo ale konat bez parní lokomotivy. Nostalgické výletní jízdy doprovázel i zajímavý program nejen v Bezdržicích, ale i v Konstantinových lázních a Kokašicích.

V sobotu 19. srpna v ranních hodinách hořelo v dětském domově Delfínek v Trnové. Hasiči evakovali 28 dětí se 3 vychovatelkami. Zasahovalo celkem osm jednotek. Hořel přízemní prostor přístavby z roku 2013. Celá událost se obešla bez zranění.

Ve čtvrtek 7. září proběhla v Plzeňském kraji soutěž o nejlepší Firmu a o Živnostníka roku. Titul Firma roku získala společnost AIR POWER, která se věnuje vývoji a výrobě stavebních strojů. Druhé místo získala společnost ARBYD CZ, která se věnuje výrobě a montáži nábytku a vybavení interiérů.

Titul Živnostník roku 2023 Plzeňského kraje byl předán Miroslavu Kůsovi, zabývajícímu se truhlářstvím a restaurováním historického nábytku. Druhé místo získala Lenka Sojková, která se věnuje výrobě přírodní kosmetiky.

Začátkem října hladina přehrady Hracholusky byla více než tři a půl metru pod maximem. Nádrž byla tak naplněna pouze na 61 procent oproti optimálnímu stavu nádrže. Za celou dobu pozorování od roku 1930 se jedná o čtvrtý nejnižší průměrný denní průtok.

Čtyři kraje, Plzeňský, Karlovarský, Středočeský a Ústecký, se domluvily o spolupráci v dopravě. Projekt nazvaný Čtyřmezí má za cíl propojit města a obce veřejnou dopravou bez ohledu na jejich krajskou příslušnost, zajistit návaznost přestupů i odstranit duplicitní spoje. Systém začal fungovat 10. prosince.

Faltusův most z roku 1931, první svařovaný příhradový most v celém tehdejším Československu, začal sloužit opět lidem. Před čtyřmi roky musel ustoupit modernizaci železniční trati na Domažlice. Konstrukce byla složená za hradbou škodoväckého areálu u Domažlické ulice. V září plzeňští zastupitelé rozhodli pro jeho kompletní repasi a nové využití jako lávky pro cyklisty a pěší přes karlovarskou výpadek u Chotíkova. Most propojil současnou stezku z Malesic mezi poli a přes Horní Kyjovský les se starou a už nepoužívanou karlovarskou silnicí na druhé straně současné silnice první třídy. Plzeňští zastupitelé chtěli také vrátit charakter z počátku 30. let minulého století. Nové osvětlení tak na mostě se řeší trojicí historizujících svítidel. Plzeň na projekt za zhruba 50 milionů korun požádala o dotaci z IROP

(integrovaný regionální operační program). Mostní konstrukce je památkově chráněná.

Po dva dny 14. a 15. října uspořádali pořadatelé ze společnosti RETROLOK akci u příležitosti výročí 135 let trati z Horažďovic předměstí do Domažlic.

29. října vpoledvečer vyjel poslední cyklobus v letošním roce. Většina spojů ale skončila provoz 1. října. Cyklobusy jezdily v Plzeňském kraji na 14 linkách a u nejvytíženějších spojů je za autobusem přívěs až pro 22 kol. Letos se cyklobusy svezlo podobné množství lidí, jako v loňském roce. Stejně jako krajskou autobusovou dopravu, i cyklobusy zajišťuje společnost Arriva.

Ve čtvrtek 2. listopadu firma Volkswagen oznámila, že továrnu na baterie do elektromobilů v Evropě zatím stavět nebude. V prohlášení pro tisk to uvedl předseda představenstva koncernu Oliver Blume. Ten o tom jednal v pondělí 30. listopadu s premiérem Petrem Fialou a ministrem průmyslu Jozefem Sikelou.

Začátkem prosince byla slavnostně zahájena výstavba nového výrobního závodu společnosti Panasonic v Plzni šintoistickým obřadem, která má zajistit úspěch stavby.

Po ukončení výroby televizí se firma soustředí na výrobu tepelných čerpadel. Panasonic do projektu vloží 7,6 miliardy korun a do roku 2030 by chtěla v Plzni vyrábět až milion čerpadel ročně a tím nabídne stovky pracovních míst.

V pátek 8. prosince byl ukončen provoz legendárních vozů řady 810, lidově zvaných Orchestrion, Autobus nebo Šukafon. Loučení proběhlo na trati 175 v úseku Příkosice-Nezvěstice, současně bylo připomenuti 140. výročí této trati. Od nového jízdního řádu (10. prosince) budou tyto vozy sloužit už jen jako provozní záloha. Vozy nahradily jednotky 814 Regio-Nova a do tří let pak jednotky 844 RegioShark.

V Plzeňském kraji začala 1. prosince po bohaté nadílce sněhu lyžařská sezona.

Od neděle 10. prosince začaly jezdit k radosti fandů železnice, turistů i místních opět po trati mezi Kralovicemi a Rakovníkem čtyři páry vlaků každý víkend a ve státní svátky po celý rok.

Poprvé letos Plzeňský kraj uděloval Ceny za celoživotní přínos Plzeňskému kraji. Získaly ji osobnosti, které se výjimečně zasloužily o rozvoj našeho koutu republiky a svou celoživotní prací přispěly k jeho dobrému jménu. Oceněné osobnosti byli vybráni na základě zaslaných nominací. Jednalo se o Hanu Moravcovou-Valentovou, Mgr. Josefa Brabence a Bedřicha Zákosteleckého.

Hana Moravcová Valentová se narodila v roce 1933 v Plzni. Po únorovém převratu byla její rodina označena za nepřítel socializmu. Hana tak nemohla studovat. V těžkých chvílích ji pomáhala láska ke sportu. Od roku 1953 se začala věnovat volejbalu vrcholově. V roce 1956 reprezentovala Československo v zahraničí. Potom po celou dobu trénovala dívčí volejbalová družstva. Po roce 1986 odešla do důchodu.

Magistr Josef Brabenec se narodil v roce 1941 ve Strakoniciích. Vystudoval dálkově Pedagogickou fakultu Západočeské univerzity v Plzni. Poté se mohl plně věnovat výuce hudební výchovy a ruštiny na základní škole v Tachově. V roce 1974 založil Tachovský dětský sbor, který se proslavil i za hranicemi České republiky. V současné době se pan Josef Brabenec stále věnuje dětskému sboru.

Bedřich Zákostelecký, český umělecký knihař, hudebník a pedagog, se narodil v roce 1942 v Českých Budějovicích. V letech 1984 až 1991 vyučoval na plzeňské konzervatoři. Od roku 1993 pracoval na katedře výtvarné kultury Západočeské univerzity v Plzni jako vedoucí ateliéru knižní vazby.

V Plzeňském kraji vzrostl za tři letošní čtvrtletí počet obyvatel o téměř 6000.

P o č a s í

Začátek roku byl ve znamení jarního počasí, bez sněhu s teplotami od 8 do 12 stupni Celsia. V pondělí 9. ledna místy pršelo, teploty v noci se pohybovaly okolo nuly.

V neděli 15. ledna třetina meteorologických stanic zaznamenala teplotní rekordy pro toto období. Teploty se pohybovaly od 10 do 12 stupni Celsia. Následující den se začalo pomalu ochlazovat.

Z úterý na středu 17. ledna přišlo na celé území ČR silné sněžení. Plzni se ale sněžení vyhnulo. Bylo sice zataženo až oblačno, ale déšť nebo sněhové přeháňky byly minimální.

Od 23. ledna začala zima s denními teplotami okolo nuly, v noci pod bodem mrazu. V sobotu 28. ledna padal v Plzni sníh, ale opravdu jen pár centimetrů. Poprašek zůstal ještě několik dní.

Poslední pár lednových dnů bylo v České republice větrno, objevily se dešťové i smíšené srážky, ve vyšších polohách se sněhem. Vítr tvořil závěje a sněhové jazyky a nárazy větru dosahovaly kolem 20 až 30 metry za sekundu. V sobotu 4. února nadále trval víchř, který přerušil elektrické vedení a desítky tisíc domácností se tak ocitly bez elektřiny. Plzeňský kraj byl ušetřen.

V neděli 5. února přišlo ochlazení, celý den se teploty pohybovaly od minus 3 do jednoho stupně Celsia. Na Šumavě nad ránem klesly teploty k téměř minus třiceti stupňům Celsia.

V polovině měsíce přišlo inverzní počasí, na horách sluníčko a teplo, v nižších polohách do pěti stupňů. Po mrazech přišlo oteplení, ale pouze přes den. Teploty se přes den pohybovaly většinou kolem nuly, v noci ale pod bodem mrazu.

Okolo 23. února nastaly neobvykle vysoké teploty. V celé České republice padaly teplotní rekordy, v Plzni Bolevci se teplota vyšplhala na 12,2 stupně Celsia.

Naopak o víkendu se ochladilo, na horách napadlo až 30 centimetrů sněhu, v sobotu 25. února sněžilo dokonce i

v Plzni. Teploty se pohybovaly kolem bodu mrazu. Další dny přišly ranní mrazy (minus 1 až minus 5 stupňů Celsia), přes den oblačno, ojediněle sněhové přeháňky.

V prvním březnovém týdnu nás provázal vydatný déšť a vál silný vítr (65 km/hod). Vlivem náhlého tání sněhu řeky i potoky, které odvodňují Šumavu a Český les zvedly hladiny. Povodně ale nehrozily.

V úterý 14. března foukal silný vítr, pak přišly dva teplé dny a poté se opět citelně ochladilo.

Zima byla letos v České republice teplá, měsíc leden, kdy meteorologové naměřili přes 19 stupňů Celsia. Průměrná měsíční teplota letos v lednu byla o 3,4 stupně vyšší, než bývá obvyklé v prvním měsíci roku.

Ve čtvrtek 24. března Česká republika zažila rekordně teplou noc a na třetině meteorologických stanic se přepsala březnová maxima, 13,5 stupně Celsia v noci, během dne do 20 stupňů Celsia.

Následující dny to ale zima ještě nevzdala. Studená fronta přinesla 27. března místy sníh i nárazový vítr až 70 kilometrů v hodině. Ve čtvrtek se oteplilo a přišel déšť se silnými bouřkami s teplotami okolo 14 stupni Celsia.

O prvním dubnovém víkendu se začalo znovu ochlazovat, objevily se noční mrazíky, přes den sněhové přeháňky s teplotami okolo 10 stupňů. Mrazivé noci vydržely až do Velikonoc. Po Velikonocích se mírně oteplilo, do neděle 16. dubna se teploty pohybovaly přes den okolo 9 stupňů Celsia, noční teploty spadly k nule. Příští týden konečně teploty dosáhly až 14 stupňů Celsia, bylo zataženo a místy zapršelo.

Od 17. dubna během týdne bylo zataženo, místy se objevil déšť, na horách padal sníh. Průtoky českých a moravských řek díky deštům z minulého týdne stoupaly. V pátek 21. dubna se vyjasnilo a přišlo oteplení, v sobotu 22. dubna teploty vystoupaly přes 20 stupňů Celsia. Po teplém víkendu se ochladilo a místy se vrátily ranní mrazíky po celý následující týden.

Z neděle 23. na pondělí 24. dubna lidé v České republice mohli spatřit vzácnou polární záři. Zemské magnetické pole bylo totiž narušené kvůli slunečním erupcím.

Začátek května byl ve znamení proměn, chladná rána s přízemními mrazíky střídaly denní teploty šplhající až k 19 stupňům Celsia. Do poloviny května polojasno, místy přeháňky, ojediněle s bouřkami, ale s nočními teplotami již od 5 do 10 stupni Celsia, přes den až 21 stupňů.

V týdnu od 15. do pátku 19. května bylo počasí deštivé, a v průběhu dní se vyskytly v noci místy přízemní mrazíky, přes den teploty vyšplhaly jen k 16 stupňům Celsia.

Koncem května bylo většinou slunečno, přes noc chladno (10 stupňů Celsia), denní teploty pak kolem 25 až 28 stupňům Celsia. Začátkem června zůstaly letní teploty a meteorologové vyhlásili výstrahu před požáry. Od 5. června teplé a slunné dny vystřídala oblačnost, ke které se přidal nejenom déšť,

ale také bouřky. Následující dny se ochladilo o 3 stupně, ale koncem týdne se postupně oteplovalo až na 25 stupňů Celsia.

V polovině června po vedrech s tropickými teplotami nad 30 stupňů Celsia prošly Českou republikou od západu k východu silné bouřky doprovázené větrem. K jejich následkům měli hasiči víc než 850 výjezdů hlavně ke spadlým stromům a poškozeným střechám. Energetická společnost ČEZ vpozdvečer evidovala 28 tisíc odběrných míst, která byla následkem bouřek bez elektřiny. Nejvíce jich bylo v Plzeňském a Středočeském kraji.

V pondělí 26. června večer, přibližně ve tři čtvrtě na jedenáct, proletěl nad západními Čechami jasný bolid (velmi jasný meteor). Český hydrometeorologický ústav jev komentoval, že bolid dokonce explodoval. V době nejvyššího jasu byl jasnější, než Měsíc v úplňku a je reálná šance, že na zem dopadly i úlomky.

Začátek července začínal teplotami okolo 28 stupňů Celsia, silnými bouřkami a nárazy větru do 80 kilometrů, ale srážky intenzivní ale krátké. Nejteplejším dnem roku se stal 15. července. V Plzni Bolevci naměřili meteorologové 38,6 stupňů Celsia. Tropické teploty trvaly celkem jedenáct dní. Po 20. červenci se mírně ochladilo a opět byla vyhlášena z důvodu sucha výstraha před nebezpečím požárů.

Evropu sevřelo vedro. Silné bouře s kroupami (velikost tenisových míčků) a vydatnými dešti demolovaly střechy, auta i zabíjely, např. v Itálii, Chorvatsku a Slovinsku.

Průtoky v řekách se pohybovaly na 15 až 45 procentech dlouhodobého průměrného průtoku v červenci. Stav na většině povodí byl podnormální. Vodohospodáři vydali 52 rozhodnutí o omezení odběru, převážně na menších tocích. Loni touto dobou bylo 39 zákazů. Jakost vody byla dobrá.

Zatímco jih Evropy dusila extrémní vedra do posledních červencových dnů, do Vysokých Tater a do Alp vtrhly zima a sníh. Na několika místech České republiky vznikla slabá tornáda (síla větru se pohybuje od 90 do 150 kilometrů za hodinu).

Od druhé poloviny srpna nastaly opět dny tropické s teplotami okolo 33 stupňů Celsia.

V neděli 28. srpna po místních silných bouřkách klesly teploty až na 16 stupňů Celsia, po celé dny pršelo. 28. a 29. srpna meteorologové dokonce varovali před velmi vydatným deštěm.

V noci ze středy na čtvrtek 31. srpna rozzářil oblohu superúplněk. Protože byl druhým v jednom měsíci, říká se mu modrý. Šlo o největší a nejjasnější Měsíc roku. Krásnou podívanou byly i oblíbené Perseidy.

Školáky do prvního zářijového týdne doprovodila chladná rána a odpolední slunné počasí, ráno kolem 10 stupňů Celsia a odpoledne do 25 stupni Celsia, místy až k tropickým 30 stupňům Celsia.

V neděli 10. září byl naměřen teplotní rekord pro tento den a to v Plzni na Mikulce 32 stupňů Celsia. Tropické

teploty skončily po 18. září. V pondělí večer přišlo od západu ochlazení a přišel také déšť.

Konec září byl ve znamení ranních mlh, ale přes den se vyjasnilo a teploty se vyšplhaly až na 25 stupňů Celsia. V pátek 29. září padaly na čtvrtině meteorologických stanic v České republice. Nejtepleji bylo v Dobřanech s teplotou 28,2 stupně Celsia. Přitom průměrná maxima pro konec září jsou podle dlouhodobého průměru jen kolem 17 stupňů.

Léto svatého Václava (babí léto) už několik dnů v řadě překonalo teplotní extrémy. Svět zažil nejteplejší září od počátku záznamů. Rekordně teplé září zažila i Česká republika, kde byly teploty o 3,5 stupně Celsia nad normálem z let 1981 až 2010.

V první polovině října bylo teplejší počasí s občasným deštěm nebo mrholením. V pátek 20. října přišel velmi silný vítr, ale ráno 21. října bylo opět teplé, teploty vystoupily až přes 20 stupňů. V sedmi dnech dosáhly teploty na některých stanicích i letních 25 stupňů Celsia. Teplo se udrželo do konce října. Lidé dobrého počasí využili k pouštění draků.

Letošní počet tropických dnů byl osmý nejvyšší za uplynulých 32 let. Ve světě byl letošní říjen nejteplejší od začátku měření.

V noci na pátek 3. listopadu na hřebenech Šumavy poprvé sněžilo. Sníh padal také v Krkonoších nebo v Krušných horách.

V druhé polovině listopadu bylo počasí oblačné a deštivé, na horách srážky sněhové.

Svatý Martin 11. listopadu letos opravdu dorazil na bílém koni. Ranní sobotní srážky přinesly na Šumavu poprašek nového sněhu až kolem 20 centimetrů.

Koncem listopadu sníh zasypal celou Českou republiku. Sněžilo od pátečního večera do soboty, sněžení pokračovalo i do začátku prosince. Sněžení bylo vydatnější a ke sněžení se přidaly i mrazy. Jenom v Plzni napadlo přes 20 centimetrů sněhu a v celém Plzeňském kraji následky sněžení zaměstnaly hasiče, policisty a záchranáře. Stala se řada dopravních nehod, většinou bez vážnějších zranění. Po 4. prosinci nastala mrazivá rána, po celý den zůstaly teploty pod bodem mrazu, provázelo občasné sněžení. Ve Volarech naměřili teplotu minus 28 stupňů Celsia, v Plzni kolem minus 10 stupni.

Ze soboty 9. do neděle 10. prosince byla v Plzni hlášena ledovka.

V následujícím týdnu po vydatném sněžení se citelně ochladilo. Napadaný sníh začal tát, což spolu s deštěm zvedalo hladiny řek. Od úterý 12. prosince byla vyhlášena povodňová bdělost na většině území PK do odvolání.

Hladiny řek na Šumavě zvedly vydatné deště. Za 24 hodin napršely desítky milimetrů srážek a byly vyhlášeny místy druhé i třetí povodňové stupně.

Předvánoční i vánoční počasí bylo větrné a deštivé, na horách napadl sníh a byla vyhlášena výstraha před silným větrem. Silný vítr dosahoval rychlost až 90 kilometrů za

hodinu, hasiči v Plzeňském kraji vyjížděli za noc k celkem 60 výjezdům. Teplota se pohybovala od 5 do 7 stupni Celsia.

Závěr roku byl nadprůměrně teplý s teplotami i nad 10 stupňů Celsia a foukal pořádný vítr.

Z hlediska průměrné teploty byly všechny měsíce s výjimkou dubna a května nad normálem let 1991 až 2020. Rok 2018 spolu s letošním rokem se staly nejteplejším za posledních 249 let. Vyplývá to z měření z pražského Klementina.

Měsíc červenec byl v České republice osmým nejteplejším od roku 1961.

Turecko zaznamenalo po dvou letech nový teplotní rekord. V centrálním Turecku meteorologové naměřili 15. srpna 49,5 stupně Celsia.

Tento rok byl nejteplejším rokem v historii měření. Extrémy počasí byly letos běžné a extrémní počasí zasáhlo téměř celý svět.

Tento rok nabídl dva superúplňky v jednom měsíci a také možnost vidět v dubnu vzácný Merkur.

P l z e ň

První miminko roku 2023 na sebe nechalo dlouho čekat, narodilo se prvního ledna až po šesté hodině a stal se jím Matyáš. Chlapeček se narodil v Mulačově nemocnici v Plzni s váhou 3450 gramů. Následovala i první holčička, která se také narodila u Mulačů v 9,49 hodin a jmenuje se Sofie s váhou 3230 gramů.

V nemocnicích Plzeňského kraje se prvním miminko narodilo v Klatovech, a to v 11,25 hodin. Stal se jím rovněž chlapeček, tentokrát Antonín, který váží 3610 gramů.

V neděli 1. ledna od 18 hodin rozzářilo nebe nad centrem Plzně tradiční novoroční ohňostroj. Ačkoli vedení centrálního obvodu uspořádání kvůli dopadům pro zvířata zvažovalo, nakonec se přiklonilo k atrakci až pro deset tisíc Plzeňanů. Novoroční ohňostroj pořádala i další města v kraji, např. Klatovy, Domažlice, Stod, Stříbro či Dobřany.

Záchranáři v Plzeňském kraji vyjížděli během silvestrovských oslav od půlnoci do sedmé hodiny ranní celkem k padesáti událostem. Ve většině případů šlo o úrazy a pády spojené s požitím alkoholu a zdravotní komplikace u chronických diagnóz.

K rvačkám a potyčkám spojeným s požitím alkoholu záchranáři spolu s policií vyjížděli celkem šestkrát. Ani v jednom případě nedošlo k těžkému zranění.

Záchranáři asistovali také u dvou požárů, které se rovněž obešly bez vážných zranění. Jinak hasiči řešili drobné požáry v porostu a trávě způsobené zábavní pyrotechnikou či odpadem.

Už před půlnocí vyjížděli také do Nerudovy ulice v Plzni, příčinou výjezdu bylo naštěstí jen spálené maso v troubě. Silvestrovská noc byla celkem klidná.

Součástí letošní celonárodní Tříkrálové sbírky, která probíhá od 1. do 15. ledna, opět bylo i společné koledování plzeňských tří králů, biskupa Tomáše Holuba, primátora Plzně Romana Zarzyckého a hejtmana Plzeňského kraje Rudolfa Špotáka. Ti navštívili společně ve zbrusu nových kostýmech 6. ledna např. Krajský úřad v Plzni, plzeňský magistrát, Biskupství plzeňské nebo pobočku Československé obchodní banky. Speciálním autobusem se vydali koledovat i na Západočeskou univerzitu, do Škody Transportation a Plzeňského Prazdroje.

Tříkrálová sbírka v tomto roce je 23. ročníkem a každý minulý ročník byl ročníkem úspěšným.

V plzeňské zoo přivítali v pondělí 2. ledna ráno první letošní přírůstek, samce plemene kozy girgetánské (původem ze Sicílie). V Plzni je plemeno chováno už více než 20 let.

V neděli 8. ledna už po desáté se vydal z plzeňského náměstí ke kostelu U Ježíška Tříkrálový pochod. Součástí byla hudební vystoupení a tradiční vybírání do kasičky, od 16 hodin pak v kostele začala mše. Tři králové v ulicích koledovali do 15. ledna.

V Plzni je několik stovek lidí, kteří žijí na ulici. Proto krajská metropole vyhlásila sbírku Pomoc, která zahřeje. Probíhá od začátku prosince 2022 do konce letošního února. Občané mohli darovat to, co již sami nepotřebují, ale stále se jedná o funkční věci. Sbírkou organizuje magistrátní odbor dostupného bydlení a sociálního začleňování.

V polovině ledna začalo město Plzeň s přípravou k revitalizaci dosud nevyužívané části Papírenského parku na Slovanech. Při plánování jeho nové podoby chtěla Správa veřejného statku města Plzně přizvat i veřejnost. Papírenský park je dlouhodobě ve vlastnictví soukromého majitele a přibližně od roku 2004, kdy ukončila provoz plzeňská papírna, není řádně udržován. Město Plzeň má v současné době v nájmu pouze menší část parku, o kterou se stará. Primátor města Plzně Roman Zarzycký chce celé území zpřístupnit a přeměnit v městský park.

V neděli 22. ledna v plzeňské Papírně se otevřel veletrh Svatební korzování, který přinesl od 10 do 17 hodin workshopy, přehlídky svatebních šatů, fotokoutek s okamžitým tiskem, výběrovou kávu, svatební dorty, sweet bar nebo chill zónu.

Ten samý den si v plzeňské Staré synagoze odpoledne připomněli tři transporty plzeňských židů do ghetta Terezín v lednu 1942. Vzpomínal předseda plzeňské židovské obce Jiří Löwy, že z více než 2600 transportovaných přežilo válku jen 204 lidí.

Ve čtvrtek 26. ledna od 10 do 18 hodin se už pojedenaácté konal v hale TJ Lokomotiva v Plzni na Slovanech Veletrh práce a vzdělávání Klíč k příležitostem. Veletrh přinesl opět

nabídku stovek pracovních míst z Plzeňského kraje od více než tří desítek vystavovatelů. Vstup i všechny služby byly zdarma.

V sobotu 28. ledna od 10 hodin se konal v Papírně v Plzni na Slovanech veganský brunch (pozdní snídani). Byl určen pro ty, co vyznávají jiný životní styl než milovníci jitrnic a ovaru. Akce nabízela např. lilkovou slaninu či mrkvový losos, k pití pak mandarinkovou mimosu a Bloody Mary.

Masopust je tradiční dobou hodování a veselí a neodmyslitelně k němu patří zabijačka. V Plzni bylo možné v sobotu 28. ledna na dvou místech ochutnat tyto zabijačkové pochoutky a to přímo na nádvoří Plzeňského Praždroje a na Selské návsi v Černicích. Zájem byl obrovský.

V tutéž sobotu plzeňskou kulturní a kreativní zónu DEPO2015 obsadil festival her, sci-fi a komiksů. Od 10 do 18 hodin se tam uskutečnil druhý ročník festivalu CO.CON, který fanouškům těchto žánrů dopřalo prostředí plné deskových i PC her, Cosplay, WarGames, robotů, komiksových hrdinů či prodejních stánků nebo zajímavých hostů. Jednalo se o největší akci tohoto druhu na západě Čech.

V pondělí 30. ledna plzeňský primátor Roman Zarzycký obhájil post předsedy krajské organizace hnutí ANO. Přesně před týdnem získal i pozici předsedy nejsilnější organizace ANO v kraji Plzeň-města. Krajskými místopředsedy se stali 1. náměstek hejtmána Petr Vanka a znovu také poslanec Jan Volný.

Město Plzeň zachrání chátrající kulturní dům Peklo i DEPO2015. Kvůli rekonstrukci Pekla vznikla komise, DEPO2015 se má opravovat postupně. Podílet se bude také na obnově budovy městských lázní na Denisově nábřeží v Plzni, kde by měl vzniknout multikulturní prostor mimo jiné i pro Západočeskou galerii v Plzni.

Hlavním cílem nového vedení města je zachránit dvě kulturní památky, se kterými má řada Plzeňanů spojeny nezapomenutelné zážitky. Stanovení priorit města Plzně se odvíjí také od průzkumu nazvaného Názory obyvatel na kulturu statutárního města Plzně 2022, jehož výsledek byl zveřejněn.

Na začátku ledna vznikly v plzeňském DEPO2015 čtyři stálé obchody i pop-up trhy Tržnice DEPO. Městská tržnice je zastřešená a symbolicky spojuje plzeňský venkov a život mezi paneláky.

Ve středu 15. února byla umístěna pamětní deska Miroslavu Horníčkovu na jeho rodném domě v Karlově ulici 36. V únoru uplynulo dvacet let od jeho smrti (narozen 10. listopadu 1918 - zemřel 15. února 2003). Autorem pamětní desky je sochař a malíř Václav Fiala. Pana Horníčka připomněla také výstava „Tady jsem se narodil“. Vernisáž proběhla v pondělí 20. února v mázhauzu plzeňské radnice a skončila 10. března. Pan Horníček na rodné město Plzeň nikdy nezapomněl. Rád se sem vždycky vracel. Nejde o první artefakt, který pana Horníčka připomíná. Má tu svou lavičku, je po něm nazvaný park. Jeho jméno neslo i divadlo v dnes již zbořeném Domu kultury Inwest. V roce 2018 u příležitosti

stého výročí Horníčкова narození po něm bylo pojmenováno foyer v Novém divadle. Tam je umístěna i jeho busta.

V pátek 17. února náhle zemřel přednosta chirurgické kliniky Fakultní nemocnice Plzeň a Transplantačního centra v Plzni Vladislav Třeška. Bylo mu 65 let.

Od února v plzeňské zoo byly nově k vidění unikátní zmije pavoučí. V současnosti je nechová žádná jiná zoo na světě.

Od pátku 24. do neděle 26. února se v Obchodním centru Olympia Plzeň konal Čoooládový festival. Vedle klasiky jako belgické pralinky, čokoládové lanýže nebo třeba lámaná čokoláda, bylo možné ochutnat také čokoládové pivo, víno nebo kebab.

V pátek 24. února k večeru zaplály stovky svíček před plzeňskou katedrálou sv. Bartoloměje. Šlo o předeheru k akci nazvané Modlitbu za Ukrajinu, kterou uvnitř kostela vedl biskup Tomáš Holub. Během večera zazněla varhanní hudba, čtení z Bible a modlitby v češtině i ukrajinštině. V rámci setkání měli zájemci možnost přispět na sbírku pořádanou Křesťanským společenstvím Plzeň na pořízení mobilních domků těm, kteří na Ukrajině ztratili domov.

Od 24. do 25. února se v plzeňském DEPO2015 konal sedmý ročník festivalu řemeslných pivovarů BREWSTOCK. Návštěvníci mohli okusit desítky piv od pětadvaceti českých a jednoho bavorského pivovaru. Ochutnat mohli také různé pivní pochutiny a typický americký a latinskoamerický street food.

Od prvního března povede Západočeskou univerzitu v Plzni bývalý děkan Fakulty aplikovaných věd profesor Miroslav Lávička. Rozhodl o tom na konci roku 2022 Akademický senát Západočeské univerzity v Plzni.

Plzeňská firma Čistá Plzeň rozjela od začátku března novou službu. Spočívá v douklízení míst, kde často vzniká nepořádek kolem kontejnerů nebo odpadkových košů. U těchto lokalit zvýší svůj dohled také městští strážníci. Jsou vytipovány zhruba dvě desítky lokalit, např. Mikulášské náměstí, Úslavská ulice, Božkovská, Guldenerova, Hálkova nebo náměstí T. G. Masaryka.

Po několikaměsíční přestávce se vrátil od března v plzeňském pivovaru prohlídkový okruh v pivovaru Gambrinus. Prohlídky se konají vždy v sobotu.

V březnu se v bývalé trolejbusové hale v prostoru DEPO2015 začala připravovat jedinečná expozice s názvem DEPO Moto Art, která kromě aut a motorek bude sloužit jako galerie umění. Tvůrcům nápadu se podařilo unikátní spojení historické techniky a umění. Základem všeho je ale krásný prostor, který jim město propůjčilo do dvacetileté výpůjčky. Výstava má mnoho unikátů, např. kolo z 1. ročníku Závodu míru z roku 1948. Jel na něm plzeňský závodník Jaroslav Brož, a to kolo má jeho jméno dokonce vyvedené přímo na představci řídítek, což mu vyrobil jeho tatínek. Samotné kolo je francouzské, protože po válce u nás nic takového ještě nebylo. A aby se na

něm mohlo závodit, nesmělo mít žádné nálepky. Výstava byla otevřena v červnu.

V sobotu 4. března se uskutečnily od 11 hodin na parkovišti před nákupním centrem Area Bory tradiční akce-Zabijačkové hody. Nešlo jen o nákup zabijačkových produktů, ale řezník zájemce seznámil s výrobou jelit a jitrnic, poradil jak na zabijačkovou polévku nebo tlačenko.

O víkendu 4. a 5. března se konaly již tradiční Africké trhy v obchodním centru Plaza. Akce nabídla široký sortiment čerstvého ovoce, které se díky letecké přepravě dostalo od afrických farmářů na prodejní stánky.

Od pondělí 6. března nabízelo plzeňské DEPO2015 po celý týden multižánrový projekt KUK, pohybové atrakce i kulturu, z dílny Damúza originální zábavu pro ty opravdu nejmenší diváky ve věku od 10 do 3 let i pro jejich rodiče. Akce nabídla např. obří hernu s velkým bludištěm, kuličkodráhu, hravé tabule, měkoučkou nafukovací prolézačku nebo originální haptický (stimulační) koberec. Festival navazuje na celosvětově oblíbený žánr Theatre for Early Years a jeho přínos tkví v tom, že rozvíjí dětskou představivost, seznamuje nejmenší diváky s hudbou, divadlem a buduje v nich vztah k umění přirozeným způsobem.

V plzeňské zoo od 8. března jsou tři medvědi Eliška, Honzík a Miki po zimě vzhůru. V plném spánku byli téměř tři a půl měsíce, kdy hibernovali. Letos oslaví Eliška s Honzíkem 20. narozeniny a Miky úctyhodných 30 let.

O víkendu 11. a 12. března v plzeňském Středisku volného času Radovánek se konala velká modelářská výstava, na níž byly ke zhlédnutí stovky exponátů v různých kategoriích, například papírové modely hradů, zámků, staveb letadel i automobilů, bojové techniky. Na své si přišli i obdivovatelé stavebnic Merkur. Návštěvníci mohli využít i modelářských dílen či navštívit odborné workshopy a přednášky.

V pátek 17. března zavítal do plzeňské Techmanie host z Evropské kosmické agentury, astronaut Aleš Svoboda. Program byl připraven jak pro školní skupiny, tak i pro veřejnost.

18. března v plzeňské zoo odemkli Českou řeku a přivítali jaro. Pro návštěvníky statku Lüftnerka byly připraveny oblíbené programy a soutěže o ceny včetně chytání zlaté rybky.

Ve středu 22. března byl v Techmanii připraven speciální program na tematický Světový den vody. V průběhu celého dne probíhaly fyzikální pokusy s vodou. V kinosále 3D Planetária pak probíhala přidaná projekce filmu „Pijeme vodu z komet?“ a na návštěvníky čekalo mnoho dalších naučných projektů.

Od soboty 25. března od 8.00 do 12.00 začaly na náměstí Republiky v Plzni farmářské trhy. Ty se konají jednou za dva týdny vždy v sobotu do podzimu.

Ten samý den v Plzni už tradičně otevřela VODÁRNA při příležitosti Světového dne vody na Den otevřených dveří. Veřejnosti se otevřely její dva největší provozy-úpravna vody na Homolce a ČOV (čistírna odpadních vod) Plzeň v Jateční

ulici. V obou provozech se konaly komentované prohlídky. Pro malé návštěvníky byl připraven bohatý program.

V neděli 26. března, o páté neděli postní, byla z Plzně vynesena zima, personifikovaná do podoby Morany. Společný průvod vyšel od hlavní budovy Západočeského muzea v Plzni dopoledne a vydal se směrem k soutoku Mže a Radbuzy. Na místě účastníci poté vhodili loutku do Berounky a odebrali se zpět do Plzně s „létem“.

Ve čtvrtek 30. března Plzeňský Prazdroj i za město Plzeň a jeho občany vypravil do Vatikánu k příležitosti Velikonoc plzeňský ležák Pilsner Urquell s dary. Na cestu mu požehnal biskup Tomáš Holub. Stalo se tak v návaznosti na starou tradici. Letos putuje k papežovi 2023 lahvi plzeňského. K tomu i speciální hodinky Prim a dřevěný soudek od bednářů. Dar předali papeži Františkovi na audienci zástupci Prazdroje ve středu po Velikonocích, tedy 12. dubna.

Od 30. března do 10. dubna ožilo plzeňské náměstí Republiky oblíbenými velikonočními trhy. Kromě tradičních pochutin, jako je velikonoční nádivka a medovina, byly k mání malované kraslice nebo ručně pletené pomlázky.

Během března a dubna Správa veřejného statku města Plzně vybudovala nudistickou pláž u Velkého boleveckého rybníka. Byly postaveny zástěny z přírodních materiálů o celkové délce 100 metrů. Jejich realizace přišla město Plzeň na 119 tisíc korun včetně DPH.

Od začátku dubna pořádá VODÁRNA Plzeň pravidelné komentované prohlídky svých dvou největších provozů, Úpravny vody (ÚV) na Homolce a Čistírny odpadních vod (ČOV) v Jateční ulici. Prohlídky byly plánované vždy v sobotu od 14 hodin a cena vstupenky činila 100 korun.

Během dubna rozšířilo město Plzeň počet včelích úlů, které má nainstalované na střeších tří magistrátních budov. Magistrát má úly na svých střeších umístěné již pátým rokem. Včely jsou monitorovány a lidé je mohou sledovat online na webových stránkách.

Začátkem dubna začali jednat zástupci města s vlastníkem bývalého armádního areálu Petrem Březinou. Využití lokality komplikuje skutečnost, že je v území nedostatečná vodárenská infrastruktura. O oblast o rozloze zhruba 33 hektarů má zájem město Plzeň a počítá s bytovou výstavbou ve vlastní režii.

Na Zelený čtvrtek se konaly na plzeňském náměstí Republiky netradiční velikonoční trhy. Lidé se zdravotním postižením tam předvedli, co vše dokáží vyrobit. Akce se zúčastnili klienti Centra pobytových a terénních služeb Zbůch, klienti organizace Motýl, Sdružení Ty a já, Tak pojď s náma a Exodus. Lidé si od nich mohli zakoupit velikonoční a šité výrobky, svíčky nebo například mýdla. Největší zájem byl o keramiku.

Na statku Lüftnerka během Velikonoc (8., 9., a 10. dubna) v plzeňské zoo byly k vidění nejen ukázky pletení pomlázek a zdobení kraslic, ale také tradiční řemesla a aktivity.

Většinu řemesel si mohli návštěvníci i sami vyzkoušet. K vidění byla na statku také některá letošní mláďata.

Ve středu 12. dubna na náměstí Republiky v Plzni studenti stomatologie plzeňské lékařské fakulty po celý den kolemjdoucím vysvětlovali a radili při akci nazvané „Ve zdravé Plzni zdravý zub“, jak správně pečovat o své zuby.

Od čtvrtka 13. dubna do soboty 15. dubna se uskutečnily v plzeňském DEPO2015 festivalové dny věnované bavorské kultuře, Treffpunkt. Z Německa dorazily hudební skupiny, nechyběl stylový sortiment pokrmů a samozřejmě pivo. Čepovalo se tradiční plzeňské i bavorské pšeničné. Festival se odehrával v sobotu 15. dubna i na druhé scéně v centru Plzně U Branky.

Ve středu 19. dubna technologický park TechTower v Plzni přivítal první velkou akci zaměřenou na moderní technologie a inovace. Lidé v Plzni si jako první v České republice mohli vyzkoušet světově unikátní bezkontaktní nakupování v autentickém obchodě GK GO (nakupování budoucnosti).

O víkendu 22. a 23. dubna v areálu plzeňského DEPO2015 proběhl druhý ročník O ZAHRADE. Program byl rozdělen na tematickou sobotu a praktickou neděli. Sobotní program byl propojen s festivalem kutilů a vynálezců Maker Faire (interaktivní zábava), který byl plný workshopů, jiných aktivit, a především zvědavých lidí. Připraven byl i zajímavý program pro děti.

V pátek 28. a v sobotu 29. dubna se do Plzně vrátil oblíbený festival vína. Na tradičním místě U Branky zájemci koštovali vína z 24 českých a moravských vinařství.

Ve dnech 4. až 13. května pozvali plzeňští alpínkáři širokou veřejnost na již tradiční výstavu Jaro v alpinu 2023 v areálu zahrady gymnázia na Mikulášském náměstí. Tak jako v minulých letech chtěli potěšit návštěvníky a představit široké veřejnosti exponáty zajímavých květin a drobných dřevin a nabídnout také jejich prodej.

Letos poprvé se Slavnosti svobody konaly bez účasti osvoboditelů. Žijícím válečným veteránům už jejich zdravotní stav nedovolí cestovat na tak velkou vzdálenost. Přesto do Plzně přijelo mnoho dalších hostů, tentokrát rodinní příslušníci amerických a belgických veteránů. Křížíkovy sady se o prodlouženém víkendu proměnily ve vojenské ležení americké armády za druhé světové války. Sady byly jedním z míst, kde se odehrával program v rámci letošních Slavností svobody, které od pátku do pondělka navštívily desítky tisíc lidí a to nejen z Plzně. Městem také projel konvoj svobody v neděli 7. května po Klatovské třídě z Bor a pokračoval na náměstí Republiky. Mávaly mu tisíce lidí. V koloně jelo bezmála 300 kusů vojenské techniky. Do Plzně zavítal také americký velvyslanec Bijan Sabet.

Od pátku 12. do neděle 14. května se konala největší výstava nových aut v regionu v Plzni u Obchodního centra Olympia v Černicích. Tento rok se mohli návštěvníci seznámit s velkou nabídkou nových aut, spoustu motocyklů a skútrů

renomovaných značek, čtyřkolek a pracovních strojů, ale i bagrů. Vystavovatelé připravili testovací jízdy, takže zájemci si mohli vyzkoušet nové vozy na vlastní kůži.

Turistické informační centrum města Plzně zahájilo v sobotu 13. května sezonu komentovaných prohlídek historického centra. Každou sobotu od 15 hodin až do 7. října se mohli zájemci vydat na procházku po hlavních historických památkách. Vstupenky bylo nutné zakoupit předem v infocentru vedle radnice nebo na portálu Plzeňská vstupenka.

Na nádvoří Plzeňského Prazdroje se po roce vrátil v neděli 14. května Festival polévky. V 40litrových kotlích přímo před zraky diváků vařily vyhlášené plzeňské restaurace, bistra, ale i neprofesionální kuchaři. Návštěvníci mohli ochutnat asijskou exotiku, středomořské speciality, rybí polévky i českou klasiku.

V polovině května kolekci plzeňské zoo rozšířilo narození dvou zeber bezhřívých, dále zoo získala levhartici irbise horského, která se narodila v Zoo Lipsko.

Od neděle 21. května byl otevřen venkovní bazén na plzeňských Slovanech. Ve všední dny je otevřen mezi 10. a 18. hodinou, o víkendu od 9 do 20 hodin. Vstupné 135 korun je stejné jako loni. Děti do 15 let, studenti a senioři zaplatí 110 korun.

O víkendu 20. a 21. května proběhl dvoudenní Prima Fresh festival v areálu za plzeňskou Plazou. Vstupenky šly na dračku a odměnou pro gurmány byly vskutku nevšední pokrmy i přitažliví hosté. Restaurace s mexickým či indickým nádechem patří v Plzni k těm vyhledávaným.

V sobotu 27. května proběhl v Plzni Evropský den sousedů, který se koná již od roku 2014. Každoročně se pořádají sousedské večere v Plzni na více než 60 místech.

27. května v sobotu v plzeňském Škodalandu se poprvé konal největší rodinný festival Bezva Fest. Pro návštěvníky byl přichystán opravdu bohatý i pestrý program, který neměl věkové omezení. Každý návštěvník si tu našel své, např. netradiční sporty, skákací hrady, chlapácká zóna, game zóna se simulátory, počítačovou hrou nebo charitativní zóna, která přiblížila život lidí s handicapem. Vstupenky byly dostání v předprodeji Ticketportal za zvýhodněnou cenu. Děti do 100 centimetrů měly vstup zdarma.

Ten samý den se konalo setkání majitelů a příznivců historických automobilů a motocyklů na Boleváku v Plzni. Již 33. ročník Jízdy historických vozidel okolím Plzně pořádal Veteran Car Club Plzeň.

V neděli 28. května v plzeňském DEPO2015 provoněla celý areál výběrová káva z celého světa. Festival Lógr provedl návštěvníky procesem pěstování, pražení a přípravy až po samotné ochutnávání kávy. Představily se nejlepší pražírny z České republiky.

Tutéž neděli Plzeňské dopravní podniky si v květnu připomínají 50 let zahájení provozu tramvajové trati do Skvrňan. V točce U Zvonu proběhla mezi 10. a 16. hodinou

oslava. Připraven byl infostánek s drobnými reklamními předměty, doprovodný program a samozřejmě i historické vozové skvosty, které vyjížděly směrem na Skvrňany.

Od letošního nového roku město Plzeň zareagovalo na opakované stížnosti ohledně vysokého počtu problémových osob kolem hlavního vlakového nádraží a přijalo řadu opatření, strážníci a policisté výrazně zintenzivnili kontroly v lokalitě a v místě se rozšířil kamerový systém. V úvahu také přichází vybudování služební místnosti pro strážníky přímo v prostorách objektu nádraží. Situaci také výrazně zlepšila možnost využívání bezpečnostních tlačítek pultu centrální ochrany nejen při přímém ohrožení obsluhy, ale také v případech, kdy k nějaké nebezpečné situaci dojde v okolí infocentra.

V neděli 28. května po 15 letech skončila svůj provoz žlutá linka Student Agency Plzeň-Praha a zpět. Důvody ukončení provozu na této lince vysvětlila mluvčí společnosti. Po úspěšných patnácti letech se skončilo z ekonomických důvodů. Po covidu se už cestující nevrátili v takovém počtu, aby se linka vyplatila.

Cenu 1. června udělilo v roce 70. výročí událostí ve čtvrtek prvního června 1953 město Plzeň českému novináři, diplomatovi a disidentovi Luboši Dobrovskému, a to in memoriam. Udělení prestižního ocenění schválili na svém zasedání v polovině května radní města Plzně. Cenu za Luboše Dobrovského převzal jeho syn Jan Dobrovský.

V pátek 2. června se v Plzni konaly již po patnácté prohlídky kostelů, oblíbená Noc kostelů. Přímo v Plzni bylo možné navštívit katedrálu sv. Bartoloměje, otevřeny byly také svatostánky v okrajových čtvrtích, např. v Liticích, na Roudné či ve Skvrňanech. Připraven byl také kulturní a duchovní program.

V pátek 2. a v sobotu 3. června se konal v Plzni poprvé jeden z největších festivalů pro inovátory a technologické nadšence v areálu Tech Tower na Světovaru. Představilo se přes 50 inovativních firem a univerzit, lidé mimo jiné viděli robotickou recepční a servírku, oblíbené závody bezpilotních letounů (Dronfest). Vstup byl zdarma.

V sobotu 3. června levý břeh řeky Radbuzy mezi Tyršovým mostem a soutokem Radbuzy s Úhlavou v Plzni Doudlevcích obsadilo sdružení Kosičkáři. Jednalo se o tradiční Doudlevecké Kosení pro radost. Každý návštěvník měl možnost seznámit se s ručním kosením trávy, sekání se srpem a obojí nářadí správně naklepat a nabrousit.

Třetí příčku v rámci celé České republiky obsadilo město Plzeň ve srovnávacím výzkumu Město pro byznys. Uspělo tak ve srovnání 205 obcí a 22 městských částí Hlavního města Prahy. Oceňovalo se např. počet dokončených bytů, vynakládání finančních prostředků do oblasti veřejné dopravy a kultury nebo počet úředních hodin plzeňského magistrátu.

Ve středu 7. a ve čtvrtek 8. června se sjelo do Plzně třicet elitních českých a slovenských výčepních, aby se

utkali o letošní prestižní titul Pilsner Urquell Master Bartender. Účastníci museli osvědčit své teoretické i praktické znalosti z oblasti čepování piva a pivní kultury. Pro Českou republiku se stal vítězem Matěj Šorejs z Restaurace U Motlů ve Vejprnicích. Třetinu výčepních tvořily letos ženy a dívky.

O Víkendu otevřených zahrad 10. a 11. června se otevřely zahrady v Plzni. Zpřístupněny byly také tři zahrady, které patří pod Správu veřejného statku města Plzně. Jednalo se o Luftovu zahradu v Doudlevcích, dále takzvanou vodní zahradu u budovy Rybárny na hrázi Velkého boleveckého rybníka a Arboretum Sofronka v Bolevci. Připraven byl bohatý program pro dospělé i děti, např. návštěvníci se mohli setkat s lidmi, kteří o tyto zahrady pečují a znají jejich historii.

V sobotu 17. června plzeňská zoo vítala léto s dětmi. Připraveny byly soutěže, např. Pohádková stezka nebo Příběhy z luk a lesů. Za splněné úkoly obdržely děti zajímavé ceny.

V neděli 18. června se na Borské přehradě v Plzni konal závod velkých dračích lodí, Pilsner Dragons cup. Jednalo se o tradiční souboj, ve kterém se závodí v amatérských a firemních posádkách na tratích dlouhých 200 metrů a 1000 metrů.

V sobotu 24. června Náplavku Radbuzy v centru Plzně obsadila americká vozidla členů a příznivců klubu Ameriky v Plzni registrovaná do roku 1989. Nájezd vozidel proběhl od 11 do 13 hodin a poté byl připraven pro návštěvníky bohatý hudební program.

Ten samý den se uskutečnila jízda Jiřího Kristiána Lobkowicze v zámeckém parku v Křimicích. Jízda byla spojena s výstavou vozidel, která poté vyjela na spanilou jízdu po okolí.

Ten samý den se také uskutečnila v Kulturním domě JAS v Plzni na Slovanech prodejní výstava minerálů, drahých kamenů, šperků, zkamenělin a kaktusů.

Na den 30. června připravily Dopravní podniky města Plzně rozlučkovou akci s tramvajemi typu T3R-P, které od začátku července už budou sloužit jen v omezeném počtu. Po Plzni přitom jezdily téměř 48 let. Jízdné se neplatilo, místo v soupravě zajistila pamětní jízdenka. Nástup a výstup byl možný na všech konečných po trase tramvají.

V první polovině letošního roku bylo zjištěno, že v Plzni žije 400 bezdomovců a odbor bezpečnosti, prevence kriminality a krizového řízení města Plzně evidoval 52 míst, tzv. nocovišť, kde přespává větší množství těchto osob pohromadě. Zbytek spává po dvojicích či menších skupinkách na dalších místech. Všechna tato místa denně monitorují hlídky strážníků Městské policie. Příslušný odbor zpracovává Koncept prevence kriminality města Plzně a s ním spolupracují různé příslušné organizace např. Point 14.

V sobotu 1. července se v Obchodním centru Plaza v Plzni konala akce, při které bylo přivezeno exotické ovoce od

drobných farmářů z Ugandy a Indonésie. K vidění bylo např. dračí ovoce, marakuju, manga, ananasy nebo avokáda.

Koncem června bylo uzavřené jezírko ve Škodalandu u vodní nádrže České údolí v Plzni. Bylo to kvůli výskytu parazitů zvaných cercárie, kteří dokážou způsobit nepříjemné kožní problémy. Šíří se z kachního trusu, jeho přenašeči jsou ale vodní plži. Tak spolu s brigádníky hydrobiolog Jindřich Duras měli za cíl vylovit úplně všechny plže. Po důkladném vysbírání všech plžů bylo provedeno i šetrné chemické dočištění vody. K otevření jezírka došlo koncem července.

Na Plzeňsku byly letošní léto otevřeny pro veřejnost tři nudapláže. Asi nejznámějším místem v Plzni je malá písečná pláž Boleveckého rybníka, schovaná mezi stromy hned vpravo za vstupem na Ostende. Druhým místem ve městě je Borská přehrada také zvaná České údolí a třetím místem je Ejpovická nádrž.

V sobotu 29. července se konaly v Papírně v Plzni na Slovanech Zoo Trhy. Na akci se scházejí chovatelé hadů, pavouků a rybiček. Na trhu tam najdou vše, co potřebují. Zoo Trhy pořádá jejich zakladatel Zdeněk Bříza již dvacet let. Návštěvnost a zájemců o akci je stále veliká.

Plzeňská Velká synagoga patří mezi největší synagogy v Evropě a pět největších na světě. V loňském roce byla po náročné rekonstrukci interiéru znovu zpřístupněna návštěvníkům. Na začátku září uplynulo 130 let od jejího otevření veřejnosti. Celkové náklady dosáhly 100 milionů korun, majoritní podíl byl hrazen prostřednictvím dotací Evropské unie a IROP (integrovaný regionální operační program). Zbylou část hradila Židovská obec plzeňská. Projekčně stojí za revitalizací architektonický Atelier Soukup, Opl, Švehla. Veřejnosti byla synagoga otevřena veřejnosti v pondělí 11. dubna, a dále každý den od 10 do 17 hodin s výjimkou sobot a dalších židovských svátků.

Pro tuto příležitost připravilo Turistické informační centrum Visit Plzeň pamětní bankovku ze série Euro Souvenir. Bankovky z limitované edice byly v prodeji od soboty 5. srpna v Turistickém informačním centru na náměstí Republiky. Cena byla 100 korun.

V sobotu 29. července se na nádvoří Plzeňského Prazdroje konal již 21. mezinárodní Corvette sraz pořádaný Corvette Club Praha. Obdivovatelé těchto amerických aut si mohli vozy prohlédnout a poté sledovat hromadný odjezd na spanilou jízdu po Plzeňsku.

V srpnu několikrát pořádal spolek Plzeň na kole akce Cyklodílna před kavárnou Družba. Zájem byl veliký. Členové spolku ochotně ukazovali, jak si mohou cyklisté své kolo seřadit sami nebo radili postupy.

Od 3. do 5. srpna plzeňský minipivovar Raven v Bolevci přichystal letní festival s názvem Raven Fest. Ten doprovázel bohatý kulturní program s prohlídkou pivovaru. Pro natočení si návštěvníci však museli koupit nevratnou sklenici, která částečně platila i jako vstupné na festival. Čepovalo se výhradě pivo z vlastní produkce.

V pondělí 14. srpna v Plzni hořel patrový dům poblíž centra na začátku Lochotínské ulice za Rooseveltovim mostem. Předběžná škoda byla odhadnuta na pět milionů korun, příčina požáru se vyšetřovala.

Ve čtvrtek 17. srpna byl za účasti rodiny, zástupců města a dalších hostů slavnostně odhalen čestný hrob na plzeňském ústředním hřbitově významnému neurochirurgovi a primátorovi z let 1990 až 1994 Zdeňkovi Mračkovi. Zdobí jej bronzová busta, jejímž autorem je sochař Václav Česák, autorem náhrobku je Václav Chlupsa.

Zdeněk Mraček se narodil v Plzni 6. ledna 1930. Medicínu absolvoval v roce 1957 a hned poté nastoupil na neurochirurgické oddělení Fakultní nemocnice Plzeň. Mezi lety 1964 až 1966 působil v Ústřední vojenské nemocnici v Praze, v roce 1966 převzal vedení neurochirurgického pracoviště Fakultní nemocnice Plzeň. V letech 1990 až 1994 byl předsedou neurochirurgické společnosti, dále byl členem řady mezinárodních neurochirurgických společností. Na lékařské fakultě přednášel do roku 2003.

Jako primátor Plzně navazoval vztahy s evropskými městy, výrazným způsobem přispěl k transformaci úřadu. Za jeho působení byla založena průmyslová zóna na Borských polích.

Od čtvrtka 31. srpna do 3. září se na ulicích v centru města Plzně uskutečnil jubilejní desátý ročník Busking Fest. Akce měla pestrý program, na několika scénách vystoupili muzikanti, cirkusáci, komedianti, akrobati, tanečníci, malíři, sochaři a další umělci. Návštěvníci se mohli těšit na mix zástupců z Japonska, Mexika, Peru, Austrálie, Itálie a dalších zemí.

V sobotu 2. září se konal druhý ročník úspěšné akce Českého červeného kříže v DEPO2015. Návštěvníky čekal den nejen s první pomocí, ale i s hudbou a zábavou pro celou rodinu. Akce proběhla od 14 do 22 hodin.

Od soboty 1. do neděle 3. září byl v plzeňském pivovaru Pilsner Urquell připraven pro návštěvníky Burger Street Festival, akce pro milovníky burgerů. Lidé mohli ochutnat celou řadu specialit. Kromě více než čtyřiceti druhů burgerů byly na místě stánky s americkými specialitami, corndogs nebo hotwings, sladkostmi nebo hranolkami. K dispozici byl široký výběr pív, včetně piva od řemeslného pivovaru Proud.

Dále zaplnil ten samý víkend (2. až 3. září) na plzeňské Náplavce čtvrtý ročník food festivalu TUTO jídlo. Náplavku zaplnilo jídlo a pití z podniků a restaurací Plzeňského kraje. Akce kromě jídla měla také doprovodný program v podobě soutěží o ceny, chill out zóna (termín pro řadu stylů elektronické hudby) a bar s drinky.

Od 2. do 10. září byla otevřena kavárna POTMĚ v Plzni na náměstí Republiky. Kavárna byla otevřena denně vždy od 9 do 20 hodin, kromě posledního dne, kdy kavárna zavřela už v odpoledních hodinách. Svou návštěvou lidé přispěli na pomoc těžce zrakově postiženým dětem i dospělým. Vstupné do

kavárny, v jehož ceně byl nápoj a hrneček, byl pro dospělého 220 Kč, do 15 let 150 korun.

V letošním roce si Západočeská univerzita připomněla 75 let své nejstarší fakulty-fakulty pedagogické, a Den vědy a techniky byl jakousi oslavou vzdělávání, které se označuje jako neformální, ale které je pro děti a mladé lidi nesmírně důležité. A proto pátek osmého září plzeňské náměstí Republiky patřil 18. ročníku Dne vědy a techniky jen Západočeské univerzitě v Plzni.

Kromě fakult se na Dni vědy a techniky představily také např. městské Centrum robotiky, Techmania Science Center, Hvězdárna v Rokycanech a Plzni, Církevní gymnázium Plzeň, Střední průmyslová škola stavební nebo nezisková organizace Invias. Den vědy a techniky Západočeské univerzity Plzeň nabídl čtyřicet interaktivních expozic, které přinesly zábavu i poučení především žákům a žákyním základních a středních škol, ale i jejich rodičům a prarodičům.

Zcela novou expozicí byl projekt Gott navždy, na němž spolupracovala katedra kybernetiky Fakulty aplikovaných věd s Českým rozhlasem. Ta přiblížila, jak vznikal syntetický hlas Karla Gotta, jímž umělá inteligence načetla jeho knihu Má cesta za štěstím.

V sobotu 9. září společnost Čistá Plzeň pořádala Den otevřených dveří. Zájemci mohli nahlédnout do areálu společnosti a vyzkoušet si vystavenou techniku. Připravena byla i zábavná show-třídění a recyklace odpadů.

Ten samý den se v plzeňském DEPO2015 konala kaskadérská show v podání skupiny Flott Cascaders Team. Legendy českého automobilového kaskadérství předvedly jízdy po dvou kolech, synchronizované rychlé jízdy, drift (dlouhodobý pohyb nebo změna, pohyb jiným směrem), akrobacii na autech, autorodeo v doprovodu silné muziky a pyrotechnických efektů a odstřel jedoucího auta bazukou (moderní ruční protitanková zbraň).

V sobotních nočních hodinách devátého září bylo poškozeno sousoší Spejbla s Hurvínkem na plzeňském náměstí Republiky, jehož autorkou je světoznámá sochařka českého původu Lea Vivot. Hurvíněk přišel o hlavu. Policie zahájila úkony trestního řízení pro podezření ze spáchání trestného činu výtržnictví.

V polovině října se na náměstí Republiky vrátilo opravené sousoší Spejbla s Hurvínkem. U znovuoživení byla autorka, ale také mladí hokejisté, kteří hlavu Hurvínkovi ulomili. Oba dva mladíci se omluvili a slíbili, že svůj hřích odčiní i tak, že náměstí uklidí. Sochařka slíbila, že příští rok přibude k sousoší pejsek Žeryk.

Na plzeňském náměstí byly sochy Spejbla a Hurvínka slavnostně odhaleny v roce 2020 u příležitosti 100. výročí vzniku Spejbla. Sochy jsou pohyblivé, děti jim mohou pohybovat hlavou i očima.

V pátek 15. a v sobotu 16. září se konal v plzeňských Černicích na Selské návsi už 16. ročník oblíbeného festivalu minipivovarů Slunce ve skle. Na festivalu se během dvou dnů

představilo dvaasedesát malých pivovarů. Sluneční počasí přilákalo i rekordní počet milovníků piva. Lákadlem bylo i sobotní grilování 225 kilogramů těžkého býka.

V polovině října v ulicích Plzně bylo slavnostně položeno 29 kamenů zmizelých. Pod bedlivým dozorem policejních hlídek se začaly pokládat kameny v Riegerově ulici a během dvou dnů bylo položeno ještě na osmi místech celkem dvacet devět nových kostek s mosazným povrchem. Jejich počet tak vzrostl na 136 kamenů. Ty jsou vkládány do chodníků před domy, v nichž žily oběti holokaustu.

Od pátku 20. do neděle 22. října se v Plzni v hale Lokomotivy uskutečnil další ročník veletrhů Moderní dům a byt a Žena a domov. Největší a nejnavštěvovanější akce tohoto typu v západních Čechách představila návštěvníkům novinky a trendy v oblasti stavebnictví, bydlení, úspor energie, vytápění a hobby. Druhá část byla hlavně pro ženy a byla věnována kosmetice, módě, zdravému životnímu stylu a také dekoracím pro zútulnění bytu.

22. září se plzeňská zoo pochlubila cenným přírůstkem, čtyřmi mláďaty lva berberského. Narodila se 9. srpna (tři samice a jeden samec), a jejich matka Tamika je vyvedla z porodního boxu do velké vnitřní ubikace. Celkem se v Plzni podařilo odchovat už 15 mláďat, z toho 13 od samice Tamiky.

22. a 23. září se konal opět dvoudenní knižní veletrh Svět knihy v plzeňském areálu DEPO2015. Návštěvníkům se představily počiny velkých i menších vydavatelství, společně s řadou besed a setkání s autory. Akci pořádala společnost Svět knihy, která organizuje také mezinárodní knižní festival a veletrh v Praze. Akce byla propojená také s Finále Plzeň, které začalo 22. září. Plné vstupné činilo 100 korun.

Město Plzeň připravilo na sobotu 28. října např. vstupy zdarma nebo za symbolických 28 korun, prohlídky budov, okružní jízdy historickými vozy nebo komentované procházky, kulturní a sportovní aktivity či odpolední program na náměstí Republiky. V podvečer prošel v rámci oslav 105. výročí vzniku samostatného Československa z plzeňského náměstí T. G. Masaryka lampionový průvod světél. Průvod pokračoval po Klatovské třídě a přes městské sady dorazil na náměstí Republiky. Ohňostroj velkolepé oslavy uzavřel. Ten letošní byl takzvaně tichý neboli se sníženou hladinou zvuku. Světelné efekty doplnila hudba.

V tento den také ocenilo město Plzeň čtyři významné osobnosti. Z rukou primátora Romana Zarzyckého ocenění převzali bývalá elitní tenistka a plzeňská rodačka Barbora Strýcová, inovátor, vizionář a ředitel Správy informačních technologií města Plzně Luděk Šantora, klavíristka Alena Tupá a v zastoupení dcerou také sbormistryně Hana Friedrichová, jež se zasloužila o založení úspěšného Plzeňského dětského sboru sklízějícího ovace v Čechách i zahraničí.

V polovině tohoto roku prošel opravou známý lochotínský králík. Opravu hradila Západočeská univerzita v Plzni, která je majitelem uměleckého díla. Dílo s názvem Panoptikum

bývalého studenta Západočeské univerzity v Plzni Adama Trbuška bylo na Lochotín umístěno v roce 2015.

V Plzni začal v říjnu fungovat druhý automat na vracení obalů od nápojů, první automatický, za padesátník. Instalován byl v pasáži u Alberta v Plzni na Rokycanské třídě. Albert tak spustil testování přístrojů na vratný systém plechovek a PET lahví. Vracení PET lahví a plechovek funguje v Plzni od února letošního roku i v Lidlu ve Folmavské ulici. Zálohování těchto nápojových obalů je běžnou součástí života už ve třinácti zemích Evropy.

V říjnu se v pobočce hlavní pošty v Solní ulici otevřela nová filatelistická přepážka, tak zvaný Fila-Point. Slouží obdivovatelům poštovních známek i všem zájemcům, kteří by se chtěli s filatelii více seznámit. Přepážka bude v běžném provozu nabízet příležitostné poštovní známky, obálky prvního dne vydání a další filatelistické produkty. Plzeňská pobočka je již třetí takovou v České republice.

V sobotu 23. září v plzeňské Papírně na Slovanech po letní pauze se vrátily Zoo trhy Plzeň, které již dvě desítky let nabízejí návštěvníkům možnost nákupu terarijních zvířat a exotických rostlin, chovatelských pomůcek či krmiv.

Sociální služba tísňové péče s názvem Dohled na dosah otevřela v Plzni v říjnu své regionální místo na Klatovské třídě. Jedná se o regionální místo sociální složky tísňové péče a centrum pro asistivní technologie. V improvizovaném bytě si mohou zájemci vyzkoušet, jak může seniorům ulehčit život moderní technologie. Otevření centra se zúčastnil ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka.

Na svatého Martina 11. listopadu do Plzně přijel svatý Martin, který nakonec opravdu přinesl sníh do horských oblastí, v Plzni občas poprchávalo.

Svatý Martin přijel na plzeňský statek, na selské stavení U Matoušů v Plzni-Bolevci, kde se konaly Svatomartinské hody, k ochutnání byly husa i mladá vína. Restaurace chystaly tradiční menu, svatomartinskou husu. Cena za jednu kompletní porci husy se jen mírně zvýšila a přišla tak na necelých 500 korun.

Ten samý den skončily Martinské trhy. Ale už 23. listopadu odstartovaly Adventní trhy, které náměstí Republiky ovládly až do 23. prosince.

Ten samý den Plzeň uctila válečné veterány. Uskutečnila se dvě vzpomínková shromáždění. Nejdříve dopoledne u pomníku československých legionářů před 20. základní školou v Brojově ulici. Po položení květin se účastníci za asistence městské policie odebrali na náměstí Milady Horákové, do parku Homolka. U tamního pomníku válečných veteránů došlo na pietu v 11 hodin v moment, kdy nastalo 105. výročí konce první světové války.

Při této příležitosti letos získalo ocenění deset veteránů z plzeňského regionu nasazených při vojenských misích OSN a NATO na území Saúdské Arábie, Kuvajtu, Iráku, Chorvatska, Bosny a Hercegoviny a Kosova. V galerii U

Andělíčka v Plzni pak v týdnu začala výstava Čas máků. Představuje autorské obrazy na téma vlčích máků, které jsou symbolem Dne veteránů.

Opět ve stejný den se v plzeňském DEPO2015 uskutečnil Veletrh svatební inspirace. Pátý ročník nesl téma kontrasty. Vystavovaly desítky zajímavých vystavovatelů od květin, doplňků, cateringu, fotografií až po šaty a obleky a nechyběla ani módní přehlídka, hudební a taneční vystoupení a desítky báječných profesionálů ze svatebního prostředí.

Letošním vánočním stromem pro Plzeň se stal 15 metrů vysoký smrk ztepilý z Dýšiny. Strom věnoval Václav Kabrna. Z neděle 12. listopadu v noci byl strom dopraven a usazen na náměstí Republiky. Výzdoba trvala pět dní, celková délka použitých světelných řetězů bývá až pět kilometrů.

Od čtvrtka 23. listopadu začaly na plzeňském náměstí Republiky tradiční Adventní trhy, které vévodí Plzeňskému kraji a patří mezi největší v České republice. Více než 120 stánků nabízelo pestrý sortiment vánočního zboží, dárkových předmětů, řemeslných výrobků i tradičních nápojů a jídel. Součástí trhů byl opět velký betlém, nově doplněný o dvě vyřezávaná telátka, na které si mohou děti sednout. Dále živý betlém s ovečkami, nechyběl ani oslík, zvoníčka nebo vyhlídkové kolo, ze kterého byl nádherný výhled na celé náměstí. Připraven byl i hudební doprovodný program. Trhy končily 23. prosince.

V sobotu 25. listopadu otužilci plavali při Slavnostech slunovratu v Boleveckém rybníku v Plzni. Otužilců bylo zhruba asi sto šedesát, teplota vody dosahovala 4,6 stupňů a na vzduchu teploměr ukazoval jeden stupeň nad nulou.

V sobotu 25. listopadu se konala v Proluce v Křižíkových sadech v Plzni jedna z nejvýznamnějších událostí dějin města Plzně, dobytí města vojsky generála Mansfelda v roce 1618, rekonstrukce zásadních bitev. Připraven byl i doprovodný program s historickou hudbou či kejklířem Jéňou.

Trochu historie. Rekonstrukce obléhání města se udála v místech, kde k dobývání opravdu došlo. Městské hradby bránili vojáci v čele s velitelem Felixem Dornheimem a bránili město před stavovskou armádou. Plzeň věrná habsburskému císařskému domu byla útočištěm pro katolické uprchlíky z Prahy, a proto byl Mansfeld vyslán, aby město dobyl. Jeho vojsko dosáhlo plzeňských předměstí 19. září 1618. Město bylo obleženo, protože k přímému dobytí neměl generál dost sil. Začátkem listopadu dorazilo protestanské dělostřelectvo, ale ráže ani počtem děl nebyl dostatečný. V této době již obráncům začalo docházet jídlo a obléhatelům naopak přicházely stále nové zásoby a rekruti. 21. listopadu 1618 se podařilo prorazit hradební zeď v dnešní Dřevěné ulici. Město zaplatilo vysoké výpalné a stavovské vojsko zde zůstalo až do konce roku 1620. V průběhu okupace se ve městě rozšířily nemoci, nesprávně v dobových záznamech označované jako mor, které značně snížily počet obyvatel. Z Plzně, která byla do roku 1618 druhým nejvýznamnějším městem Českého

království hned po Praze, se stalo provinční město. Až 26. března 1621 vydali Mansfeldovi generálové město do rukou katolického velitele generála Tillyho. Po tříletém vyjídání měštanských domácností opustil poslední stavovský voják Plzeň dne 6. dubna 1621.

V pátek 1. prosince vodní hladinu Borské přehrady v 18,30 hodin opět rozzářil vánoční strom ozdobený osmi metry světelných girland a hvězdami. V areálu Škodalandu na dětské účastníky čekalo překvapení, diplom s přáním pro Ježíška, stánky s občerstvením nebo vystoupení dětských sborů a trubačů a adventní dílny.

V areálu plzeňského DEPO2015 se o prvním adventním víkendů uskutečnil prodejní festival Plzeň Desing. Letošním tématem bylo Umění na prodej. Součástí akce byl trh s módou, designem a doplňky z celých Čech MINT MARKETT, prodejní stánky Cechu malých nakladatelů BOOKFest s autorským čtením a představením knižních novinek a prodejní POP-UP galerie s malbami, kresbami, ilustrací i grafikou.

V Plzni na náměstí Republiky se vánoční strom rozsvítil v neděli 3. prosince v 18 hodin. První adventní neděle patřila slavnostnímu rozsvícení, jemuž předcházela kulturní program. Vystoupil Dětský pěvecký sbor opery Divadla J. K. Tyla, Plzeňský MLS a Step by step studio s vánočním programem. Po rozsvícení stromu zpestřili program členové muzikálového souboru Divadla J. K. Tyla a po nich vystoupila zpěvačka Tereza Mašková. Město Plzeň zdobí více než pětistovka vánočních prvků v LED technologii.

V letošním roce se konala celorepubliková soutěž Stavba roku. Z Plzeňského kraje bylo vybráno pět staveb. Vozovna Slovany a nová budova Lékařské fakulty Univerzity Karlovy, oceněny byly i Městský okruh v Plzni (Křimická x Karlovarská), most Rechle přes řeku Vydru u Modravy a rekonstrukce kláštera v Kladruzech.

V pondělí 4. prosince se na náměstí Republiky v Plzni konalo srovnání čertů, andělů a Mikulášů. Každý, kdo přišel v převleku čerta, anděla nebo Mikuláše, si mohl vyzvednout certifikát pravosti a byl tak zahrnut do finálního veřejného sčítání. Celkem se nakonec přihnalo 46 čertů, slétlo 11 andělů a důstojně přikráčeli 2 Mikulášové. Loňský rekord, kdy se na plzeňském náměstí sešlo dohromady přes 170 těchto bytostí, tak nepadl.

Primátor města Plzně Martin Zarzycký se domluvil s plzeňskými starosty na tom, že od teď budou všechny ohňostroje na městských akcích tiché (Tiché ohňostroje). Na rozdíl od klasického hlučného ohňostroje světlice u tichého vydávají zvuk pouze při výmetu, při explozi na obloze už ale žádný hluk nevytváří.

Od čtvrtka 7. do neděle 10. prosince se konaly v Plzni prohlídky plzeňského podzemí za svitu baterek. Probíhala klasická prohlídka, a navíc návštěvníkům byla umožněna další autentičtější část celé podzemní chodby, jinak nepřístupná.

Od pátku 8. prosince se poprvé v Plzni otevřelo Depo Moto Art, muzeum, které v sobě spojuje historická auta a moderní umění. Expozice se připravovala sedm let a obsahuje vozy ze sbírek Emila Příhody, jemuž se přezdívá Pan Praga, Františka Čečila a Petra Hošťálka. Návštěvníci mohou vidět v muzeu 50 aut, 80 motorek a 30 kol. Základní vstupné bylo 300 korun.

V sobotu 9. prosince Muzeum církevního umění plzeňské diecéze se otevřelo veřejnosti na prohlídku prostorů bývalého františkánského kláštera s komentovanými prohlídkami nebo doprovodným programem v podobě zábavné rodinné hry. Zároveň probíhala adventní dílna, kde se kreslila vánoční přání s malířem Petrem Bauerem.

V prosinci rozhodla vláda, že renesanční plzeňská radnice a historická Křižíkova tramvaj se staly národní kulturní památkou.

Budova renesanční radnice, postavená podle plánů italského stavitele Giovannioho de Statia v letech 1554 až 1559 patří k nejcenějším domům ve městě. Budova je zdobena sgrafity, vyobrazením plzeňského městského znaku, tři českých panovníků, Václava II., Jana Lucemburského a Rudolfa II. A alegorií řemesel a funkcí připomínající činnost radnice, jako například právo či spravedlnost. Autorem sgrafit je architekt Jan Koula. Vznikla až při rozsáhlé rekonstrukci radniční budovy začátkem 20. století. Vstupní hala v přízemí zvaná mázhaus, je volně přístupná veřejnosti. V zadní místnosti za mázhausem je umístěn model historického jádra města Plzně v měřítku 1:200. V prvním patře se nachází Obřadní síň, v níž se konají svatby a různé společenské události. Ve třetím patře je sněmovní sál, kde se pravidelně pořádají veřejně přístupná jednání a zasedání Zastupitelstva města Plzně. Komentované prohlídky radnice se konají pouze jednou ročně v rámci Plzeňských oslav vzniku republiky 28. října.

Na seznam se dostala i plzeňská Křižíkova tramvaj, nejstarší provozuschopná elektrická tramvaj ve střední Evropě, jež pochází z dílen plzeňské karosárny Václava Brožíka a českého vynálezce Františka Křižíka. Tramvajový provoz zahajovala v Plzni 29. června 1899, tehdy s přídomek „primátorský vůz“. Tramvaj je stále provozuschopná, při výjimečných událostech se s ní cestující mohou v plzeňských ulicích svézt.

Památkově chráněná budova hlavního vlakového nádraží v Plzni se po opravě otevře začátkem ledna. Součástí paluby Hamburk u hlavního vlakového nádraží stojí parkoviště kol. Stávající krytý prostor se stojany byl uzavřen kovovým plotem. Vstup do úschovy kol je pouze s použitím platební karty. K dispozici je 14 cyklostojanů, uschovat na tomto místě lze až 28 kol.

V pondělí 11. prosince po páté ranní hodině se na křižovatce ulic Plaská a Studentská v Plzni střetl kamion s vánoční tramvají. Tramvaj následně vykolejila.

Jednadvacetiletá žena utrpěla při nehodě lehčí zranění. Řidič nákladního automobilu nedal přednost řidičce tramvaje.

V pátek 15. prosince plzeňští dopraváci poslali do ulic náhradní vyzdobenou tramvaj. Lidé z dopravního podniku nechtěli porušit tradici. Proto sáhli po 35 let staré tramvaji, která dostala speciální nátěr pro oslavy 125 let městské hromadné dopravy v Plzni v příštím roce.

20. prosince byla na náměstí Republiky v Plzni podávána zdarma vánoční gulášová polévka. Polévky bylo celkem 100 litrů, zhruba 400 porcí.

V pátek 22. prosince se plzeňská radnice vyvěšením černé vlajky připojila k uctění památky obětí čtvrtetní tragické střelby na Filosofické fakultě v Praze. S ohledem na tragické události byly navíc zrušeny koncerty a doprovodný kulturní program na vánočních trzích na plzeňském náměstí Republiky.

23. prosince se konala v katedrále sv. Bartoloměje v Plzni bohoslužba za oběti střelby v Praze, Klánovickém lese, za zraněné a jejich rodiny. Po skončení bohoslužby biskup Tomáš Holub s kněžími a věřícími přešel k improvizovanému pietnímu místu u plzeňského andělíčka na venkovní mříži a při modlitbě tam položil svíce s betlémským ohněm.

V ten samý den začali plzeňští skauti rozdávat Betlémské světlo.

Během vánočních svátků hasiči v kraji evidovali více než sto zásahů. Ani jeden nesouvisel s oslavou Vánoc. Hasiče zaměstnaly spíše rozmary počasí, popadané stromy nebo čerpání vody ze sklepů a pozemků.

Ve středu 27. prosince se konalo tradiční vánoční plavání Klubu sportovních otužilců Plzeň a jejich přátel. Akce začala ve 13 hodin na plovárně v Plzni Hradišti. Tento rok byl avizován předem vysoký stav vody, povodňový stav, a tudíž řady plavců ve srovnání s předchozími roky mírně prořídly. Vánočního plavání se účastnily přibližně dvě desítky plavců. Po akci si účastníci udělali vánoční setkání s posezením v místní hospůdce.

Ve čtvrtek 28. prosince se v Zoologické zahradě v Plzni téměř po čtyřech letech narodilo mládě šimpanze.

Záchranáři napříč celým Plzeňským krajem měli v průběhu silvestrovských oslav napilno. Od půlnoci do sedmé hodiny ranní zasahovali u 70 událostí. Jednotky vyjížděly hlavně k požárům odpadků (2 kontejnery a jedna maringotka), jedna žena spadla do ohniště a musela být záchranáři transportována do nemocnice vrtulníkem.

Ministr vnitra Vít Rakušan vyzval radnice, aby se letos kvůli předvánoční střelbě na pražské filosofické fakultě nekonaly novoroční ohňostroje. Plzeň, Klatovy a Domažlice ohňostroje nezrušily, protože starostové rozhodli, že památku obětí střelby ve městech uctili, a svorně mínili, že nechtějí připomínat člověka, který v Praze způsobil tragédii a nechtějí ani šířit strach a zastavit život.

V tomto roce se narodilo v Plzni o téměř 300 dětí méně než v roce 2022. Celkem se narodilo 3565, z toho 1687 děvčátek a 1878 chlapců a 51 dvojčátek. Nejoblíbenějšími jmény v Plzni byla Eliška, Anna a Sofie, u chlapců Jakub, Jan a Matyáš, neobvyklá jména Koniáš, Dex, Rajko nebo Hektor.

Manželství uzavřelo celkem 705 párů a 15 registrovaných manželství.

K u l t u r a

V lednu před Studijní a vědeckou knihovnou byly k vidění velkoformátové fotografie amatérského fotografa Milana Svobody připomínající okamžiky z plzeňského kulturního života. Výstava trvala do konce ledna.

Na půdě Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara Západočeské univerzity v Plzni vznikla ojedinělá publikace s u nás dosud nepublikovanými ilustracemi výtvarníka a tvůrce loutkových filmů Jiřího Trnky. Tato kniha se jmenuje Dvě legendy o grálu.

Poslední lednový víkend 28. a 29. ledna oslavili členové plzeňských stepařů „Step by step studio“ své třinácté narozeniny. Už tradičně se malí i velcí stepaři představili na Večeru plném stepu. V rámci Večera plného stepu byly k vidění choreografie, které soutěžily na mistrovství světa. V současné době stepaře zaměstnává především příprava 9. ročníku Plzeňského festivalu stepu. Step by Step studio sídlí v prostorách DEPO 2015 v Plzni.

Do Kulturního domu Šeříkovka v Plzni na Slovanech přijel ve čtvrtek 2. února známý režisér Zdeněk Troška na setkání s posluchači.

V pátek 24. a v sobotu 25. února se v plzeňském DEPO2015 uskutečnil sedmý ročník festivalu řemeslných pivovarů Brewstock. Během dvoudenní akce se představila skvělá piva i sládkové nejen z České republiky. Program byl doplněn gastronomicko hudebním podkresem.

V sobotu 25. února se konal na Selské návsi v Plzni Černicích tradiční Černický masopust. Lidé se těšili na masopustní Flerjarmark, tedy na prodej autorských ručních výrobků, ukázky řemesel na Selské návsi, zabijačkové speciality i na průvod masek.

V plzeňském DEPO2015 s dvěma koncerty vystoupil známý český zpěvák Jiří Korn se svou jedinečnou Kulturní tour 2023. Zájem o koncerty byl veliký.

V pátek 3. března od 19 hodin v DEPO2015 v Plzni zahájil zpěvák David Koller své letošní turné. Znamý český muzikant, který působí v hudební skupině Lucie.

V pátek 24. a v sobotu 25. března se konal v Plzni Festival světla a umění BLIK BLIK. Tento rok festival zaměřil mimo historické centrum Plzně. Akce totiž upozorňuje na důležitost přírody v městském prostředí. Důležitým tématem festivalu bylo zmenšení ekologické stopy. Dále festival využívá v maximální možné míře ekologické zdroje světla a

projekcí. Navíc se vypíná na pět desítek lamp veřejného osvětlení. Pořadatel akce provedl návštěvníky 14 instalacemi umělců z České republiky, Itálie, Maďarska, Nizozemí, Slovenska a Arménie po trase podél řeky Radbuzy mezi areálem DEPO2015 a Plzeňským Prazdrojem.

V sobotu 25. března v Kulturním domě Šeříkovka v Plzni na Slovanech se uskutečnil odložený, původně vánoční, koncert skupiny Abba Stars, nejlepší tuzemské tribute kapely švédské legendy. Dvuhodinový program byl plný jejích největších hitů.

Ve čtvrtek 30. března se konal v plzeňském DEPO2015 31. ročník Hudebních cen Žebřík. Při akci se rozdaly ceny pro nejlepší umělce a zároveň byla pro návštěvníky připravena velkolepá hudební show. Zpěvákem a zpěvačkou uplynulého roku se stal Marek Ztracený a Ewa Farna. Cenu magazínu iREPORT pak získal kytarista a skladatel Michal Pavlíček.

Celý měsíc duben byla k vidění v DEPO2015 v Plzni výstava prací studentů Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara zaměřená na přírodu a zahradu.

Od 1. dubna do 14. května se konal 13. ročník festivalu Letnice umělců. Akce byla zahájena výstavami v Muzeu církevního umění plzeňské diecéze. V předsálí byly k vidění práce žáků Základní umělecké školy Terezie Brzkové, v refektáři pak byla vystavena díla členů Unie výtvarných umělců Plzeň. Letnice měly na programu také řadu přednášek, koncertů a také literárních pořadů. Festival Letnice umělců společně pořádaly město Plzeň, Unie výtvarných umělců Plzeň, Biskupství plzeňské a řada dalších organizací, jako např. Západočeské muzeum v Plzni, Středisko západočeských spisovatelů a další. Nad 13. ročníkem převzal patronát také plzeňský biskup Tomáš Holub.

Od 3. do středy 5. dubna se v Plzni poprvé slavil Mezinárodní den Romů. Akci pořádal magistrát města Plzně, který nabídl bohatý program. Zájemci si mohli v plzeňské zastávce v Přeštické ulici prohlédnout např. výstavu s názvem Expozice příběh Romů, k vidění byly rovněž medailonky úspěšných Romů z Plzně a okolí.

Plzeňské Masné krámy otevřely 4. dubna část mimořádné své sbírky včetně děl, která zásadním způsobem ovlivnila české dějiny výtvarného umění s názvem Zlaté časy. Výstava přenesla návštěvníky do období od 10. let 19. století až do začátku 1. světové války, např. Alfons Mucha, Jan Preisler, František Kupka nebo Max Švabinský. Výstava trvala až do 3. září.

Od 9. dubna do 25. června se konala výstava v Západočeském muzeu v Plzni „Tajemství půdy“, která provedla návštěvníky židovským rokem s jeho všedními dny i svátky, představila židovskou školu a pobavila i interaktivním kvízem. Výstava ukázala předměty, které se našly v uplynulých desetiletích na synagogálních půdách. Jde o výběr z nově restaurovaných sbírkových předmětů, nalezených pracovníky Židovského muzea v Praze.

V polovině dubna byla otevřena v mázhauzu plzeňské radnice na náměstí Republiky výstava „Sejdeme se na rynku“. Snímky představují náměstí Republiky z dob od 90. let 19. století do roku 1937. Expozici byla otevřena do 3. května.

V úterý 18. dubna se v Plzni v prostoru U Branky uskutečnilo čtení jmen obětí holokaustu Jim ha-šoa. Vzpomínkový akt pořádal Institut Tereziánské iniciativy.

Od 21. dubna 2023 do 3. března 2024 Západočeské muzeum v Plzni představilo výstavu svět hmyzu s názvem Bezobratlí kolem nás. Kromě entomologických sbírek výstava ukázala i živé exempláře, zodpověděla otázky jak postavit hmyzí domek či jak se hmyz loví.

Od 24. do 30. dubna Plzeň hostila mezinárodní smetanovskou klavírní soutěž pro mladé klavíristy. Soutěžní koncerty se konaly v Měšťanské besedě a Domě hudby. V neděli 30. května se konal koncert vítězů a slavnostní předání cen. Pořadatelem soutěže byla Konzervatoř Plzeň.

Ve středu 26. dubna odpoledne začala v Plzni U Branky první Busking Párty 2023-1. Tím odstartovala letošní sezona pouličních umělců v našem městě.

V sobotu 29. dubna zahrála v Plzni na Slovanech v Kulturním domě Šeříkovka česká rocková legenda, skupina Pražský výběr. Na pódiu ji doplnila americká trojice Gravity.

V pondělí 1. května začal v katedrále sv. Bartoloměje Plzeňský varhanní festival. Všechny ostatní koncerty byly naplánované na druhou polovinu května a na červen. Kromě katedrál se varhany rozezněly také v kostele Nanebevzetí Panny Marie a v Korandově sboru.

Od 6. května do 31. prosince proběhla nová interaktivní výstava Trnkova zahrada 2 v plzeňském DEPO2015. Malí i velcí návštěvníci se tak mohli vtělit do postav pěti kluků z knížky a na vlastní kůži prožít jejich dobrodružství.

Trnkova zahrada 2 vznikla v rámci projektu Plzeň 2015-Evropské hlavní město kultury. V Plzni byla poprvé představena v únoru 2015. Od té doby se rozšířila o mnoho dalších digitálních i fyzických atrakcí, scénických prvků. Autory expozice jsou Jan a Matyáš Trnkovi, dědicové a pokračovatelé Jiřího Trnky.

Od čtvrtka 11. května do neděle 14. května se konal v Plzni již devátý ročník Plzeňského festivalu stepu. Akce začala na plzeňském náměstí Republiky, dále se stepovalo v Měšťanské besedě a v DEPO2015. Novinkou byl tzv. TAP JAM (improvizace na hudbu v podání špičkových českých i zahraničních stepařů). Mimo českých stepařů přijeli hosté z Německa a Španělska.

Od 14. do 20. května se již po třinácté konal v Plzni festival Žonglobalizace, který diváky zavedl do světa nového cirkusu. Každý večer od neděle do soboty se v cirkusovém šapitó U Ježíška odehrála novocirkusová představení různých formátů. Program festivalu byl nabitý, přes den probíhaly workshopy nebo dětská herna či malebný dřevěný kolotoč

řezbáře Matěje. Týdenní program vyvrcholil v sobotu 20. května, kdy navíc byl tradičně celý program zcela zdarma.

Na náplavce v Plzni mezi mostem v Tyršově ulici a kavárnou Šálek a Špunt se od konce května do začátku září odehrával program 5. ročníku festivalu Náplavka na Radbuze. Ten tradičně oživil místo u řeky v centru města nejen bohatým kulturním programem, ale také vytvořením pohodové atmosféry s posezením u řeky.

V pondělí 29. května ve společenském sále Vodárny Plzeň v Malostranské ulici v Plzni na Slovanech se uskutečnil tradiční Jarní koncert Plzeňského orchestrálního sdružení. Pod vedením dirigenta Ivana Paříka s ním vystoupili i jako sólisté violisté Eduard Rohan a Vít Hložek.

Od konce května byla otevřena výstava v mázhauzu plzeňské radnice s názvem Den prvního zvonění k sedmdesátému výročí červnového povstání v Plzni proti komunistickému režimu a měnové reformě. Výstava seznámila návštěvníky nejen se situací předcházející měnové reformě, ale také s osudy lidí, do jejichž životů následně vstoupila perzekuce komunistického režimu, a s příběhy vybraných laureátů Ceny 1. června.

Začátkem června byla otevřena v Pivovarském muzeu v Plzni výstava Karty v umění - umění v kartách, kartám a hospodám, dvěma fenoménům, které zkrátka patří k sobě. Návštěvníci mohli usednout i ke karbanickému stolku. Expozice vznikla ve spolupráci s vášnivým sběratelem Pavlem Langrem, z jehož sbírek pochází většina exponátů. Vstup na výstavu byl součástí vstupenky do Pivovarského muzea, jediného odborného muzea svého druhu v Čechách. Výstava trvala až do 24. dubna příštího roku.

Od 2. do 4. června se v plzeňském lochotínském parku uskutečnil dvanáctý ročník Metalfestu. Ten i letos přivítal špičku metalové scény a přijeli opět fanoušci z celého světa. Na festival bylo opět možné se dopravit kyvadlovou dopravou z Plzně, která vyjížděla ze Šumavské ulice.

Městská organizace Plzeň-Turismus i letos připravila letní program stezky Industry Open sdružující technické památky v regionu. Hlavní novinkou letošní sezony byly komentované prohlídky závodu Stock Plzeň-Božkov, který se veřejnosti otevírá úplně poprvé. K letní části Industry Open patřily i výlety za poznáním do okolí Plzně, na něž se zájemci mohli vypravit třeba historickým autobusem.

Plzeňské DEPO2015 připravilo na léto program naplněný hudbou i rodinnou zábavou. Letní večery již po čtvrté patřily festivalu DEPOVLETU. Během tří týdnů se na komorní scéně na nádvoří kreativní zóny vystřídali umělci folkové, folklórní, bluesové, jazzové, alternativní i rockové hudby. Bohatý prázdninový program měly také rodiny s dětmi. Celé léto bylo možno navštívit populární interaktivní expozici Trnkova Zahrada 2. Od poloviny července do půlky srpna si na své přišly také milovníci kostek LEGO. Do světa kreativity a fantazie zavedla malé i velké stavitele dětská herní výstava

Letní kostky v DEPU. Zábavu pro všechny generace nabídla také Záhada plzeňského metra nebo Industriální stopovačka.

Od úterý 6. června do soboty 15. července se v Plzni otevřel už 16. ročník festivalu Divadelní léto pod plzeňským nebem. Převážně se hrálo v Proluce v Křižíkových sadech, kde se setkávali plzeňští herci s pražskými či mimopražskými herci.

V rámci slavnostního setkání v plzeňském prostoru U Branky v pátek 9. června vpoledvečer z rukou hejtmana Plzeňského kraje Rudolfa Špotáka byla předána ocenění pro mistra tradiční rukodělné výroby a nositele nemateriálního kulturního dědictví Plzeňského kraje za rok 2022. Oceněn byl jako laureát titulu Mistr tradiční rukodělné výroby Plzeňského kraje Zdeněk Pikal z Hostouně v oboru pletení z proutí (košíkářství). Slavnostní certifikát převzali také zástupci dvou dechových muzik, kteří se stali nositeli nemateriálního kulturního dědictví Plzeňského kraje Dechová hudba. Certifikát převzali kapelníci Dechové hudby Chodovarka a kapelník Dechové hudby Horalka.

Už od roku 1995 pořádá Nadace 700 let města Plzně akci, v níž se mísí historie, fantaskno i hudba či tanec a která do centra Plzně láká tisíce návštěvníků. Letos se Historický víkend konal od 9. do 11. června už po 27. Letošní dění bylo situováno do doby, kdy Plzeň obléhali husité. Uskutečnilo se několik bitev, nechyběla ani dobové tržště, hudba a doprovodné interaktivní programy pro děti. V sobotu se konal již tradiční rej strašidel, ocenění nejlepší masky a následně průvod Vejšlap prošel centrem města.

Od 7. do 11. června se uskutečnil již 25. ročník mezinárodního folklorního festivalu CIOFF Plzeň. Hlavní festivalová scéna byla U Branky, část programu se konala v obcích v okolí Plzně. Přijely zahraniční soubory z Chorvatska, Ukrajiny nebo Slovenska a také z Regensburgu. Hlavním organizátorem festivalu je Plzeňská folklorní scéna ve spolupráci se Souborem písní a tanců Jiskra z Plzně.

10., 14., a 22. června zavítal do Plzně festival Tanec Praha, který letos oslavil 35 let své existence.

V pondělí 19. června se uskutečnila vernisáž výstavy v mázhausu a prvním patře plzeňské radnice. Výstava připomněla, že letos slaví sto let své existence plzeňské Loutkové divadlo Špalíček. Nadšenci ze Špalíčku se nejdříve scházeli v hostinci U Baumanů na Letné. Později se divadlo několikrát stěhovalo. V roce 1883 se přesunulo do hasičské zbrojnice, poté do kulturního domu v Zábělské ulici, kde zůstalo dodnes. Návštěvníci mohli vidět fotografie z představení, některé loutky od těch nejstarších, se kterými v roce 1923 Špalíček začínal, až po ty současné. Výstava skončila 7. července.

Od pondělí 19. do pátku 23. června se v Plzni konal již čtvrtý ročník street artového festivalu Wallz. Kromě velkoplošných maleb od etablovaných umělců se mimo jiné představil Pavel Dušek se svými betonovými reliéfy. V pátek

23. června proběhla závěrečná festivalová párty a vernisáž doprovodné výstavy v DEPO2015. Festival opět zpestřil bohatý doprovodný program pro děti i dospělé.

Několik výtvarných děl streetartových umělců opět obohatilo ulice Plzně při festivalu Wallz. Mezi objekty, které proměnily svou podobu díky obřím graffiti, patřila např. budova Waldorfské školy na Husově náměstí. Celková plocha letošních maleb přesáhla 2500 metrů čtverečních.

V pátek 23. června v lochotínském amfiteátru zazněla pod širým nebem opera Carmen od G. Bizeta. Letošní Noc s operou měla díky finanční podpoře města Plzně charitativní přesah. Ke každé prodané vstupence přispěla 23 korunami, kterými následně podpořila charitativní projekty, např. Domov Sv. Zdislavy pro matky s dětmi.

V sobotu 24. června na Božkovském ostrově v Plzni na Slovanech proběhl multižánrový letní festival Summer City Fest s českými a slovenskými umělci.

Sérii čtvrtěčních koncertů přinesl i tento rok už tradiční festival Léto s Prazdrojem. Ten začal na nádvoří tohoto plzeňského pivovaru ve čtvrtek 6. července. Letos se konal již 20. ročník. Pro letošní rok si pořadatelé připravili pro festival speciálně uvažené pivo Summer Ale. Je od pivovaru Proud a bylo k dispozici na čepu i v plechovkách. Pivo Summer Ale je nefiltrované pivo světle žluté barvy s dobře patrným chmelovým aroma, ve kterém jsou vedle citrusových a sladce ovocných vůní zřejmé i kořenité a bylinné tóny typické pro nové české odrůdy chmele.

Muzeum loutek v Plzni bylo, jako teprve druhá organizace v České republice, certifikováno jako Domov pro vzdělávání v 21. století (Home of 21st Century Education). Mezinárodní certifikace potvrdila, že Muzeum loutek je kvalitním místem pro vzdělávání dětí, školy i rodiny.

V rámci festivalu Finále 21. července začaly na netradičních místech, např. v Meditační zahradě v Plzni Doudlevcích Filmové večery.

21. července vystoupily v plzeňském Hradišti rockové skupiny.

Od 21. července do 5. srpna se na nádvoří kreativní zóny DEPO2015 konal čtvrtý ročník koncertní série DEPOvLETU. Vystoupení písničkářů a akustických vystoupení nabídlo barvitou paletu hudebních žánrů od folku před folklór až po blues. Koncerty byly zdarma s výjimkou dvou recitálů.

V sobotu a v neděli 29. a 30. července se konal osmý ročník Mezinárodního dixielandového festivalu Plzeň, který v předešlých sedmi ročnících dostal do západočeské metropole skvělé jazzmeny-traditionalisty z různých koutů světa. Nechyběl oblíbený průvod všech kapel, tanečníků a kolemjdoucích, kteří v rytmu dixilandu pochodovaly od katedrály sv. Bartoloměje centrem města. Festival pořádal spolek Pilsner Jazz Band.

V sobotu 5. srpna pláž Ostende u Velkého boleveckého rybníka ožila největším festivalem taneční hudby v regionu,

Bolevák Music Festival. Ten nabídl škálu českých i zahraničních interpretů.

Ten samý den v Lobežském parku promítal Doubravecký projektor komedii Přání k narozeninám a Plovárna Hradiště promítala českou komedii Hádkovi.

Od pátku 18. do 26. srpna se v Plzni konal multižánrový Festival na ulici, který letos oslavil 30. narozeniny. Během akce se vystříдалo přes 100 kapel a doprovodný program byl zaměřen především na rodiny s dětmi. Ve středu 23. srpna se např. představilo nejstarší plzeňské loutkové divadlo Špalíček, ve Smetanových sadech lektoři tanga. Velká část vystupujících pocházela z regionu.

V pátek 18. a sobotu 19. srpna proběhl soutěžní Festival Riversound v Papírně v Plzni na Slovanech. Ten přivedl na scénu už čtvrtým rokem nadějně začínající kapely z Plzeňského kraje. Vítězná kapela dostala jedinečnou šanci vystoupit na koncertě v Berlíně.

V neděli 20. srpna proběhl na plzeňském náměstí Republiky koncert filmových melodií s názvem Hollywood s Plzeňskou filharmonií.

Milovníci tance mohli ocenit každodenní workshopy a lekce ve Smetanových sadech vždy od 15 hodin. Novinkou bylo Čtení na ulici, které začalo ve středu 23. srpna v Beer Café Francis.

Od 20. srpna do 5. září se už podvaadvacáté konal koncertní cyklus Hudba v synagogách plzeňského regionu. Po úvodních koncertech v Radnicích a Kdyni, koncerty pokračovaly v Kasejovicích, hned nato v Hartmanicích a opět jej uzavřel koncert ve Staré synagoze v Plzni.

V sobotu 9. září sdružení Ty a Já pořádaly jednodenní festival Na konci léta, při kterém účinkují jednotlivci či soubory lidí s nějakým handicapem a na pódiu se střídají s profesionálními umělci a muzikanty. Festival proběhl v Proluce v Křižíkových sadech. Mimo jiné vystoupily mažoretky Maršálky a na závěr celé akce měla vystoupení kapela Revival Olympic. Pro děti byly připraveny dílničky, soutěže, malování na obličej, žonglérská show nebo pohádky.

V pátek 22. a v sobotu 23. září se do DEPO2015 vrátila tradiční akce, veletrh Svět knihy. Akci pořádala společnost Svět knihy, která organizuje také mezinárodní knižní festival a veletrh v Praze. V DEPO2015 se představilo více než 50 nakladatelství, která se svými knihami zaplnila autobusovou halu a Tržnici. Součástí festivalu byla také sekce sci-fi Ondřej Neff i v současnosti asi nejslavnější autor tohoto žánru u nás František Kotleta. Akce byla propojena také s Finále Plzeň, které začalo ten samý den. Na obě akce zavítal Jáchym Topol. Veletrh byl otevřen po oba dny od 8,45 do 19 hodin, plné vstupné bylo 100 korun.

Od 22. do 27. září se v Plzni konal 36. ročník filmového festivalu Finále Plzeň. Celkově se do soutěžního klání přihlásilo 171 snímků, o hlavní cenu Zlatého ledňáčka jich bojovalo 38. Novinkou letošního ročníku byla sekce pro

neslyšící. Vybrané filmy byly opatřeny speciálními titulky a úvodní slova i následné diskuze byly tlumočeny do českého znakového jazyka. Neslyšící včetně doprovodu měli vstupenky zdarma. Zlatého ledňáčka získalo drama Brutální vedro, zvláštní uznání v soutěži televizních a internetových projektů v kategorii film a minisérie Bezva zuby na zásnuby, nejlepší studentský krátkometrážní film Electra a zvláštní ocenění film Atestace. Celkem Finále Plzeň letos navštívilo přibližně 15 500 filmových diváků, což je zhruba o sedm stovek víc než loni.

V pátek 22. a v sobotu 23. září se na tradičním místě v Plzni U Branky při dalším Plzeňském festivalu vína sjeli vinaři z různých vinařských podoblastí Čech a Moravy, aby zde představili to nejlepší ze své aktuální produkce. K akci byl připojen také bohatý kulturní program.

V sobotu a v neděli 23. a 24. září na různých místech v našem regionu se uskutečnil osmý Víkend otevřených ateliérů. Ten přinesl možnost setkat se s umělci, zhlédnout jejich díla či se zapojit do samotného procesu tvoření. Ukončení celé akce se uzavřelo v plzeňské Papírně.

V sobotu 30. září si v plzeňském DEPO2015 návštěvníci připomněli hudbu, která regionem zněla před pětadvaceti lety. Vystoupilo šest plzeňských kapel, které před dvěma desítkami let byly hvězdami hudební scény. Akce nesla název Tenkrát na západě-Devadesátky.

Ten samý den sběratelky retro a historických kočárků uspořádaly sraz a spanilou jízdu v Plzni. Desítky kočárů vyjely v poledne z náměstí Republiky, ulicí Bedřicha Smetany do Kopeckého sadů a jiných krásných zákoutí centra města. Plzeňského srazu se zúčastnily majitelky kočárků z různých koutů republiky. Nejdále to měly sběratelky z jižní Moravy, které na sraz dorazily dokonce ve vlastnoručně vyrobených krojích.

V pátek 6. a v sobotu 7. října v rámci festivalu Pilsner Urquell Bohema Jazz Fest se na nádvoří plzeňského pivovaru sešla skutečná esa světového jazzu. Součástí akce byla např. škola čepování, soutěže, stánky a speciální prohlídky pivovaru.

Od 18. do 21. října se v Plzni konal čtyřdenní 6. ročník Mezinárodního filmového festivalu road movie (Internacional Road Movie Festival) v DEPO2015. Představilo se téměř čtyřicet filmů z jednadvaceti zemí, sedmdesát procent filmů bylo uvedeno v Plzni v české či evropské premiéře, jeden dokonce ve světové. Festival byl také soutěžní a o vítězích hlasovali diváci.

Koncem října si v Plzni pronajalo Církevní gymnázium historický trolejbus, aby se pokusilo zachránit unikátní štáhlavské varhany z roku 1856. Ty jsou jedním z mála nástrojů Ferdinanda Gutha, které do dnešní doby dožily v původní podobě. Trolejbus byl opravdová linka číslo 11, nikdo nemusel platit jízdné, ale komu se jízda líbila, mohl vhodit příspěvek do kasičky. K záchraně varhan jsou ale

zapotřebí dva miliony korun, z nichž tři čtvrtiny zaplatí z dotace Plzeňského kraje, čtvrtinu by měla pokrýt právě veřejná sbírka.

Od 3. do 8. listopadu proběhl v Plzni, Domažlicích, Klatovech, Dobřanech, Horšovském Týně a Přešticích 16. ročník Juniorfest. Jedná se o soutěžní filmový festival pro děti a mladé publikum zaměřený nejen na hranou a animovanou filmovou tvorbu, ale od roku 2017 i na dokumentární a od roku 2022 i seriálovou tvorbu v nesoutěžních sekcích. Festivalu se zúčastnilo kolem 17 tisíc diváků, kteří zhlédli více jak 100 filmových projekcí, 20 praktických workshopů a dalších doprovodných akcí.

Od 16. do 19. listopadu v prostoru Moving Station v Plzni na Jižním Předměstí se uskutečnil 18. ročník mezinárodního Festivalu Animánie, mezinárodní přehlídka audiovizuální tvorby dětí a mladých tvůrců do 26 let. Návštěvníci viděli více než 150 krátkých soutěžních snímků z celého světa, ale také celovečerní animované novinky, skvosty z archivů game zóna počítačových her nebo workshopy. Byla založena nová tradice-sázení stromu, lípa Juniorfestu. Hlavní ocenění festivalu Zlatou rafičku obdrželi dva herci, Pavel Nový a Jaromír Hanzlík.

V pátek 17. listopadu v Kulturním domě Šeříkovka oslavil své 75. narozeniny a 60 let na scéně zpěvák Olda Říha. K těmto výročím si se svojí hudební skupinou Katapult nadělil i novou desku Nostalgia a stejně se jmenoval i koncertní program.

Od pátku 17. do neděle 19. listopadu se konal v plzeňském DEPO2015 Festival Lindy Hop Herbst Camp zaměřený zejména na swingový tanec lindy hop, ale i charleston, balboa, shag, blues, ale i burlesque.

V sobotu 18. listopadu se Divadlo J. K. Tyla i Divadlo Alfa v Plzni zapojilo do letošní Noci s divadlem. Do Nového divadla byli zváni rodiče s dětmi, teenageři a odvážní diváci na speciální podívanou. Divadlo Alfa pozvalo diváky na jeviště, do zákulisí i dalších, jindy nepřístupných míst. Zábavný program s názvem Vodní svět zlaté rybky byl určený především rodinám s dětmi. Dále bylo připraveno sedm zábavných stanovišť, kde děti mohly kreslit, zpívat, tvořit nebo řešit hru.

V sobotu 2. prosince od 18 hodin se v modlitebně ECM Maranatha, Husova 14 v Plzni uskutečnil už 11. ročník charitativní akce s názvem SMArt gospel. Jednalo se o pět benefičních koncertů ve prospěch dětí se spinální muskulární atrofií (SMA), které se konaly ve stejný den i čas. V Plzni na něm vystoupil domácí gospelový sbor Touch of Gospel a pozvání přijala dánská gospelová zpěvačka a dirigentka Sarah Moshage.

Ten samý den v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Plzni ve Františkánské ulici uzavřel letošní festival Procházky uměním. Mimo jiné vystoupil známý Kühnův dětský sbor a mezzosopranistka Martina Kociánová.

Opět v sobotu 2. prosince uvedlo plzeňské Divadlo J. K. Tyla, jeho muzikálový soubor, legendární muzikál Jesus Christ Superstar. Světoznámé dílo, které za 53 let své existence uchvátilo miliony diváků po celém světě, vypráví o posledních dnech Ježíše Krista, ale nezvykle z pohledu Jidáše.

Dále v sobotu 2. prosince se uskutečnil v Černicích benefiční koncert ve prospěch aktivit plzeňského Hospice sv. Lazara. Koncert, na němž bez nároku na honorář vystoupil klavírista Matěj Müller a Vokální hornobřízský.

Ve středu 13. prosince se lidé v desítkách měst a obcí napříč celým regionem zapojili do tradičního zpívání koled. Akci, Česko zpívá koledy, už po třinácté pořádal Deník s Českým rozhlasem. V Plzni se sbor „zpěváků“ sešel tradičně na náměstí Republiky. Letos to byl opravdu skvělý zážitek. Vánoční koledy si totiž zazpívali společně s členy populární skupiny Čechomor, kteří vystoupili na pódiu vánočních trhů.

V neděli 24. prosince od 11.00 se konala jedna z vánočních tradic na plzeňském náměstí Republiky, představení Staroplzeneckého živého betléma. Letos se odehrál příběh narození Ježíše Krista.

Ten samý den se uskutečnila v 10 hodin tradiční akce (od roku 2012) U Ježíška v Plzni na Slovanech v barokním kostelíku, Na Ježíška u Ježíška. Akce s bohatým kulturním programem hudby, slova a pohody provázela Markéta Čekanová. Po celou dobu akce skauti rozdávali betlémské světlo. Dále se pokračovalo společným zpěvem koled s Ježíškovými varhany, dále před kostelem vystoupila hudební skupina BAND s vánočními melodiemi. Ve 22 hodin zazněla Česká mše vánoční od Jana Jakuba Ryby a o půlnoci byla půlnoční.

Veškerý výtěžek z tohoto dne byl věnován na provoz a opravy kostela.

V letošním roce Západočeská galerie na výstavy, doprovodné a edukační programy i kulturní pořady přilákala na rekordních 53 009 návštěvníků.

Slovanská pobočka plzeňské městské knihovny v letošním roce měla 2416 čtenářů, 333 dětských čtenářů, výpůjček celkem 74 737 a návštěvnost 23 042.

Pobočka Božkov měla 177 čtenářů, 24 dětských čtenářů, 7 184 výpůjček a návštěvnost 2014.

Pobočka Koterov měla 59 čtenářů, 10 čtenářů dětských, 2670 výpůjček a návštěvnost 463.

Pobočka Černice celkem 101 čtenářů, 21 dětských čtenářů, 4359 výpůjček a návštěvnost 1158.

Zájem čtenářů upoutala výstavka nejstarších publikací ve fondu obvodní knihovny, jedenáctidílný Naučný slovník F.L. Riegra s původními razítky vlastnictví knihovny.

Pracovnice knihovny při přípravě výstavek a soutěží dbaly cíleně na připomínající historie a osobnosti regionu, např. J. K. Tyla, M. Horníčka nebo A. Loose.

Do Plzeňského Prazdroje přišlo letos 600 tisíc lidí, téměř o 14 procent více než v předchozím roce. Zájem vzrostl o prohlídkové trasy pivovaru, ale i zážitkové programy přímo

v areálu pivovaru, dále prohlídky pivovarského muzea a historického podzemí.

R a d n i c e

Od 1. ledna do 31. prosince žilo na území Plzeň 2 Slovanů celkem 31 401 obyvatel, z toho 16 362 žen a 15 039 mužů. Narodilo se 248 dětí a zemřelo 375 osob. Počet přistěhovaných osob byl 855 a počet odstěhovaných 890.

Vedení radnice MO Plzeň 2 Slovanů letos popřálo všem svým občanům kouzelný nový rok 2023, starosta Lumír Aschenbrenner, místostarostka Eva Trůková, místostarosta Václav Cinádr a místostarosta Roman Andrlík.

Naplánované akce ÚMO 2 Plzeň-Slovanů byly:

setkání důchodců v Kulturním domě Šeříkovka (celkem čtyři setkání), blahopřání občanům, kteří oslaví 80 let věku, 85 let věku, 90 let věku a více, slavnostní obřady u příležitosti zlaté, smaragdové, diamantové, kamenné, platinové a brilantové svatby v obřadní síni Úřadu městského obvodu 2 Plzeň Slovanů nebo blahopřání v rodině.

Dále bylo celkem 5 termínů Vítání občánků po 11 obřadech. Počet přivítaných dětí bylo celkem 98, z toho 46 děvčat a 52 chlapců.

Tento rok bylo celkem 7 zájezdů, 4 zájezdy po 48 účastnících, 3 zájezdy po 49 účastnících. Celkem různých 197 účastníků, z toho 157 žen a 40 mužů.

Na Městský obvod Plzeň 2-Slovanů byla možnost podat žádost o dotace na tento rok pomocí nové aplikace pro podávání žádosti online. Dotační programy byly vypsány v pěti oblastech. Jednalo se o Program pro oblast bezpečnosti, Program pro oblast sociální, Program pro oblast výchovy, vzdělávání a kultury, Program pro oblast životního prostředí a Program pro oblast sportu.

V listopadu loňského roku došlo k oznámení kácení stromů v Papírenském parku. Vlastníkovi pozemku bylo na základě žádosti vydáno rozhodnutí o povolení kácení aleje neperspektivních, provozně nebezpečných topolů. V současné době byla na větší části území parku uzavřena výpůjčka za účelem vybudování městského parku. Město Plzeň by chtělo, aby se výhledově celý park stal jejím majetkem. Nová podoba parku zatím známá není. Na jeho výsledné podobě chce město také spolupracovat s veřejností. Na vyčištění plochy parku a na probírky dřevin vyčlenila Správa veřejného statku města Plzně tři miliony korun včetně DPH. Městský obvod Plzeň 2-Slovanů vydal dotazník, jehož cílem bylo zmapovat přání a názory občanů na využití Papírenského parku u nás na Slovanech.

Koncem ledna byl zahájen již osmý ročník Plzeňské senior akademie. Jejím cílem je snaha ochránit starší občany ve společnosti. Seniorů čekalo celkem deset přednášek a čtyři zajímavé exkurze, kdy navštívili např. Útulek pro zvířata v nouzi, operační oddělení Městské policie nebo Hasičský

záchraný sbor Plzeňského kraje. Na slavnostní zahájení do Kulturního domu Šeříkovka přišel společně se slovanským místostarostou přivítat účastníky kurzu i nový městský radní pro bezpečnost Jiří Winkelhöfer.

Ve středu 1. února byl slavnostně otevřen supermoderní technologický park Tech Tower pro technologické nadšence i začínající podnikatele v Plzni na Slovanech. Prostory o celkové ploše deset tisíc metrů čtverečních poskytují unikátní zázemí a kanceláře pro inovativní firmy, technologické nadšence, programátory a začínající podnikatele.

Pásku slavnostně přestřihli známí plzeňští politici spolu se starostou našeho obvodu Lumírem Aschenbrennerem. Jednalo se o prostory v bývalém pivovaru Světovar.

Na projekt za zhruba 780 milionů korun včetně DPH získalo město Plzeň příspěvek z fondů Evropské unie ve výši 181 milionů korun, a to prostřednictvím Ministerstva průmyslu a obchodu České republiky v rámci dotace z Integrovaných teritoriálních investic pro Plzeňskou metropolitní oblast z Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost.

Ve středu 22. února se senioři seznámili s unikátním charitativním projektem „DEKApro Hospic svatého Lazara“. Ten má za cíl propojovat dekami obrazně nejen obce, ale zejména lidská srdce a pomoci dobré věci. Peníze získané prodejem dek pomůžou mobilní službě Hospicu svatého Lazara. DEKApro Hospic svatého Lazara byl oficiálně zahájen 25. září 2022 na slavnostech Chleba v Městě Touškově. Konec projektu je naplánován na jaro 2024.

K akci se také připojily učitelky, vychovatelka a jejich žáci za Základní školu v Plzni na Roudné. V družině po vyučování háčkují deky, které potom draží. Získané prostředky putují na podporu mobilního domácího hospice.

Slovanský obvod charitativní akci podporuje. Kromě představení projektu se na oblíbené akci pro seniory tančilo. Jednalo se o první letošní setkání seniorů.

26. února Městský obvod Plzeň 2-Slovany pořádal 1. ročník dětského karnevalu na téma Z Pohádky do pohádky v sále Kulturního domu Šeříkovka od 15 hodin. Proběhlo tak veselé a hravé nedělní odpoledne s tanci, tvořením a společnými aktivitami. Na závěr akce byly nachystané drobné odměny pro všechny masky. Vstupné na první maškarní karneval bylo dobrovolné, vybrala se částka přesahující 16 tisíc korun. Vedení městského obvodu se rozhodlo tento obnos věnovat na dobročinné účely. Vstupné z karnevalu pomohlo dvěma dívkám, jejichž rodiny bojují s těžkou finanční situací. Starosta Lumír Aschenbrenner tuto částku zdvojnásobil. Šeky oběma děvčatům předalo vedení slovanského obvodu v čele se starostou Lumírem Aschenbrennerem v úterý 27. června 2023.

Od 1. března bylo v budově Úřadu městského obvodu 2 Plzeň-Slovany ukončeno poskytování všech služeb spojených s Plzeňskou kartou.

V sobotu 4. února v Koterově pořádala TJ Sokol maskarní bál s bohatou tombolou a soutěží o nejlepší masku. V neděli 5. února odpoledne se konal Dětský maskarní ples s bohatým programem.

Z důvodu stavebních prací byl od 13. února omezen provoz areálu Škoda sport parku a zcela uzavřeno skateboardové hřiště. Jednalo se o stavební práce zejména na doplnění a modernizaci veřejného osvětlení, na pokládku elektrických a datových kabelů.

Na slovanské radnici se v pondělí 6. března uskutečnilo setkání s panem Petrem Březinou, vlastníkem pozemků bývalých slovanských kasáren, a se starostou obvodu Lumírem Aschenbrennerem. Jednali o jejich využití v blízké budoucnosti.

V úterý 21. března se stal patronem vzácných lemuruů korunkatých (Ája a Vilda), přivezených do Plzně v prosinci loňského roku, dlouholetý kmotr plzeňských lemuruů senátor a starosta městského obvodu Plzeň 2 Ing. Lumír Aschenbrenner. Jeho známá přezdívka „Lem“ vedla před pětadvaceti lety k adopci jediného tehdejšího lemura hnědého a později lemuruů rudočelých.

V úterý 4. dubna se konalo druhé letošní jednání zastupitelstva Městského obvodu Plzeň 2-Slovany, a to výjimečně v prostoru TechTower. Jednání proběhlo v zasedací místnosti nesoucí jméno jednoho z nejvýznamnějších vědců všech dob, slavného fyzika Alberta Einsteina. Po hlavním programu následovala prohlídka prostor tohoto výjimečného areálu.

V neděli 9. dubna pozvali hasiči Koterov a Městský obvod Plzeň 2-Slovany veřejnost na akci Velikonoční nádivka před hasičskou zbrojnicí v Koterově. Mimo jiné byla připravena výstava domácího zvířectva a sladkovodních ryb, projížďka na koních a ve voze taženém koňmi, tvořivé dílny pro děti a soutěž o nejhezčí velikonoční vajíčko. Celou akci doprovázela živá hudba.

V dubnu vedení našeho slovanského obvodu poděkovalo za úspěšnou a dlouholetou spolupráci paní Martině Šimůnkové, která byla velitelkou obvodní služebny Městské policie Plzeň.

Ve středu 12. dubna jednali zastupitelé v prostorách areálu TechTower o dílčím závěrečném účtu, o účetní uzávěrce slovanského obvodu a o doplnění plánu investiční výstavby hrazených z prostředků obvodu.

Starosta podpořil návrh usnesení ve věci stanoviska ke zrušení poboček České pošty s.p. na území MO 2 Plzeň-Slovany. Ve svém dopise adresovaném ministru vnitra Vítu Rakušanovi vyslovil nesouhlas s plánováním zrušení čtyř poboček České pošty z celkového počtu pěti na území slovanského obvodu. Starosta žádal o ponechání alespoň jedné z poboček aktuálně navržených na zrušení.

V pátek 21. dubna byly dokončeny a předány dětem nové trampolíny. Zaskákat si na nich mohou na oblíbených sportovištích, a to ve Škoda sport parku a v areálu Božkovský

ostrov. Nové trampolíny vyšly slovanský obvod na 604 650 korun. S pracemi na samotných trampolínách byla také spojena úprava okolního terénu, který byl doplněn oplocením, aby děti nevběhly do in-line dráhy.

Pro nejmenší děti byly k dětským hřištím ve Chvojkových lomech a v Koterově umístěny naučné tabule, na nichž si mohou zahrát oblíbené hry pexeso nebo piškvorky.

Ve středu 26. dubna od 16 do 19 hodin se konalo Setkání seniorů v Kulturním domě Šeříkovka. K poslechu a tanci hrál Taneční orchestr Antonína Duba a také hrál na přání jubilantů. Další Setkání seniorů se konalo 27. září, 25. října a 29. listopadu.

V dubnu byli v obřadní síni plzeňské radnice vyhlášeni nejlepší sportovci Plzně za rok 2022 v kategorii žactva a dorostu. Z našeho slovanského obvodu byli oceněni jednotlivci Daniel Bláha, Simona Spěšná, Kateřina Altmannová, Lukáš Fritsch. Oceněná byla i družstva, Sport studio J and A Plzeň (gymnastika) a TJ Lokomotiva Plzeň, posádka lodní třídy RS (moderní plachetnice).

Dále se v dubnu konalo pravidelné setkání vedení slovanského obvodu s ředitelkami mateřských škol. Tentokrát se setkání poprvé konalo v nově otevřeném Tech Toweru. Porady se zúčastnili i zástupci odborů životního prostředí, majetku, investic a rozvoje, ekonomického a poplatkového, odboru školství, mládeže a tělovýchovy plzeňského magistrátu a také zástupci Správy informačních technologií města Plzně. Hlavním přínosem těchto pravidelných setkání je možnost konzultace plánů a nápadů se všemi ředitelkami a zástupců jednotlivých odborů dohromady.

Už tradičně se v parku Chvojkovy lomy na Slovanech konal první květnový den akce 14. ročník Milník času pod záštitou senátora a starosty Slovan Lumíra Aschenbrennera.

Zástupci slovanského obvodu se v dubnu a květnu zúčastnili hned několika slavnostních pietních aktů konaných u příležitosti 78. výročí ukončení 2. světové války. 18. dubna se připojili k pietní vzpomínce u pomníku obětem 2. světové války na křižovatce ulic Květná, Olšová a Kaštanová. Ve čtvrtek 4. května se zúčastnili pietního průvodu v Plzni-Koterově, který byl zakončen u pomníku obětem první a druhé světové války. 5. května se společně poklonili u pomníku obětem 2. světové války v areálu Božkovského ostrova. Květiny za slovanský obvod byly položeny také v rámci pietních aktů u památníků bojovníků a obětí 2. světové války, např. u památníku Díky Ameriko nebo na plzeňském hlavním vlakovém nádraží.

Před budovou slovanské radnice pořídil slovanský městský obvod jako první ve městě Plzni solární lavičku. Lavička slouží nejen k odpočinku, ale nabíjí i mobilní zařízení pomocí sluneční energie.

Na konci května byly doplněny herní prvky do vnitrobloku ulic Spojovací, Koterovská a Brojova, které vyšly na 241 tisíc korun.

V neděli 4. června se uskutečnil Dětský den na Božkovském ostrově od 13 do 18 hodin. Den plný zážitků, např. malování na obláčky, pohybové aktivity, stezka s úkoly, běžecké závody nebo tancohrátky pro děti.

Oblíbená cyklostezka podél řeky Radbuzy má od června novou atrakci. Od roku 1938 stál v těchto místech nevyužívaný pilíř. Ten se nyní proměnil v zajímavou vyhlídku poskytující zcela nový pohled na vodní hladinu. Původně zde měla vést železniční vlečka napojená z trati Plzeň-Železná Ruda u Fodermayerovy nemocnice do slovanské papírny. Plány zhatila druhá světová válka a vlečka zůstala nikdy neuskutečněným snem. Proto se slovanský obvod rozhodl proměnit nevzhledné místo na vyhlídku. S realizací ocelové konstrukce na nevyužívaném pilíři začal obvod na podzim loňského roku. Přibyl chodníček ke schodišti, hromosvody i kamenné rovnatiny v patě pilíře. Dále je doprovázely drobné práce, jako kácení náletů v bezprostřední blízkosti pilíře a očištění jeho koruny. Vyhlídku doplňují naučné tabule, z nichž se veřejnost dozví nejen o historii pilíře, ale i o floře a fauně, která se zde vyskytuje i o dalších historických stavbách v této lokalitě.

O víkendu 10. a 11. června se brány zahrady dominikánského kláštera na Jiráskově náměstí v Plzni na Slované opět otevřely. Sousedící Masarykova základní škola zde již podesáté zorganizovala Víkend otevřených zahrad s podtitulkem Bylinky v klášteře. Návštěvníci se mohli seznámit s výstavou bylin a léčivých rostlin, děti si zase užily tvoření v kreativní dílně. Novinkou jubilejního desátého ročníku bylo vaření s dětmi v režii Tomáše Poppa. Na programu bylo např. křest knihy PhDr. Daniela Švece „Za křídly“, tradiční komentovaná prohlídka zahrady nebo vyhlášení fotografické soutěže pro žáky Masarykovy základní školy.

Slovany mají už tři separační body pro tříděný odpad. První separační bod byl ve Sládkově ulici v Plzni Božkově, další vznikly na náměstí Generála Píky a v ulici Hluboká.

14. a 21. června vždy od 14 hodin se konaly Slovanské procházky za poznáním pro seniory. Při prvním termínu si senioři prohlédli areál Tech Toweru včetně třídy 38. Mateřské školy. Ve druhém termínu se na procházce podél Radbuzy seznámili s cyklostezkou, novým pilířem a psím hřištěm.

Dále druhý městský obvod nově instaloval do areálu Božkovského ostrova lavičku s pěti úložnými boxy. Každý z nich lze uzamknout vlastním visacím zámkem. Návštěvníci si tak mohou do nich uložit svoje boty a bezstarostně se věnovat sportovním aktivitám. Ještě před létem slovanská radnice stihla realizovat lanovou pyramidu, která vyšla na 240 tisíc korun.

V červnu bylo radnicí nařízeno zkontrolovat všechna pítka v našem obvodu. Pítka byla zkontrolována, očištěna a dezinfikována tak, aby byly splněny všechny hygienické normy pro pitnou vodu. Jednalo se o pítka ve Chvojkových lomech a

křižovátku Slovanská a Liliová. V souvislosti s vysokými teplotami vedení obvodu navrhlo tak zvaná mžítka do veřejného prostoru. Jednalo se o Škoda sport park, pro ptáky pítka ve Chvojkových lomech a jezírko se žábami. Dále byl vydán zákaz koupání v tomto jezírku.

Od 3. července do 4. srpna se uskutečnil ve všední dny příměstský tábor. Konal se po celý měsíc v tělocvičnách 25. základní školy ve Chválenické ulici. V letošním roce se vedení radnice rozhodlo spolupracovat se spolkem Kroužky Plzeň, a tak na děti čekalo více zábavy a poznání. Táborníci se například podívali za zvířátky na statek Černá ovce či do oblíbené herny Tyjátr, zúčastnili se olympijských her, prožili indiánský den, shlédli šermířská vystoupení a ukázali, jaký mají talent.

Příměstským táborem týdně projde průměrně 120 dětí. V porovnání s minulými lety na něj poslední roky docházejí i táborníci ve starším věku. Lektoři se proto snažili být co nejvíce spontánní a reagovali na konkrétní situaci.

38. mateřská škola ve vnitrobloku Spojovací ulice na Slovanech byla jednou z posledních slovanských školek, ve které rekonstrukce kuchyně ještě provedena nebyla. Tento rok bylo nutné zvýšit kapacitu uvažených jídel, protože se otevřelo odloučené pracoviště této školky v areálu Tech Tower na Světovaru. Rekonstrukce trvala osm týdnů a vyšla na celkem 4 miliony 750 tisíc korun. Dále slovanský obvod investoval do této školky ještě jednou, a to rekonstrukcí dvou stávajících jídelních výtahů. Ta přišla na 1,35 milionů korun včetně DPH.

Dále se investovalo do 21. mateřské školy Plzeň Na Celchu 33. Rekonstruoval se jídelní výtah do druhého patra budovy školy. Cena včetně projektu činila 1,63 milionů korun s DPH.

V polovině roku vedení slovanského obvodu zaplatilo nové pomůcky pro městské strážníky. Strážníci převzali hlukoměr, čtečku mikročipů sloužící ke kontrole psů a nové elektrokolo, které vyšlo na necelých 43 tisíc korun. Dále obvod považuje za velmi důležitou součást práce strážníků prevenci. Ze svého rozpočtu proto vyčlenil 35 tisíc korun na projekt Dny s policií 2023.

Od neděle 30. července do soboty 5. srpna se konala akce Letní kino v Plzni Hradišti. Promítalo se sedm filmů, vstupné bylo 50 korun a promítat se začalo vždy od 21. hodin. Akce se konala pod záštitou starosty Městského obvodu Plzeň 2-Slovany Ing. Lumíra Aschennbrenera. Vybrané vstupné bylo určené na charitativní účely.

Další letní kino se konalo v Koterově a to od pondělí 7. srpna do neděle 13. srpna. Celkem se promítalo sedm filmů, vstupné činilo 60 korun a také začátek filmu byl stanoven na 21 hodinu. Slavnostní zahájení letního kina začalo ohnivou show Hellfire.

Od srpna začaly Slovany ekologicky likvidovat autovraky. V rámci akce začal obvod pomáhat s bezplatným odtahem a ekologickou likvidací autovraků a dlouhodobě stojících

vozidel. Podmínkou bylo, aby vlastník vozidla měl trvalé bydliště na území slovanského obvodu a zároveň zde muselo být vozidlo také odstavené.

Před desítkami let byla umístěna keramická soška panenky do malého parčíku u Francouzské třídy. Před patnácti lety ji ale poničili vandalové tak, že musela být převezena a do parčíku nechalo vedení radnice zhotovit panenku zcela novou. Vandalové však nenechali na pokoji ani tuto, v pořadí druhou, o něco robustnější sochu autorů Jaroslava Pleskala a Savvase Vojatzoklu. V roce 2016 již neměla hlavu a sám Pleskal uvedl, že ji už nejde opravit a bude lepší ji rozbít. Tehdy pomohla sošce náhoda, protože jedna z obyvatelek při procházce chybějící hlavu našla a ta mohla být dolepena.

Jaroslav Pleskal, který loni v lednu zemřel, a na jeho památku Slovany nechaly sošku opravit odborníkem, který byl autorovým učněm. Opravy se také dočkal původní originál. Vzhledem ke stáří panenky ji nešlo umístit venku, našla své místo ve vestibulu u vchodu slovanské radnice, kde ji mohou návštěvníci stále obdivovat.

Ve dnech 6. až 8. června byl vkládán do schránek spolu se Zpravodajem městského obvodu Plzeň 2-Slovany formulář o představě využití Papírenského parku. Vyplněné papírové formuláře poté mohli občané odevzdat do 23. června do sběrného boxu, umístěného na slovanské radnici. Dotazníky vyplnilo celkem 488 respondentů a v naprosté většině případů si lidé přáli v Papírenském parku stromy, zeleň, klid, jezírko, přírodní ráz či charakter lesoparku.

Papírenský park v Habrové ulici vznikl po roce 1884, kdy došlo k rozšíření tamější továrny. V její bezprostřední blízkosti byla postavena vila rodiny Piettů a založen poměrně rozsáhlý park. V parku se nachází jezírko. Nedaleko něj je žulový památník válečným obětím. Vila továrníka Piette, kde dlouhá léta sídlila závodní jídelna s kuchyní a knihovna národního podniku Západočeské papírny, byla zbořena v roce 2008.

Papírenský park je ve vlastnictví soukromého majitele a nebyl mnoho let udržován. Město Plzeň má v nájmu pouze jeho malou část, o níž se stará. Probíhají jednání, aby se celý park stal majetkem města Plzně. I přes svůj stav si park udržuje působivou atmosféru nabízející obyvatelům západočeské metropole procházky či posezení pod stromy.

V polovině roku začala úprava oblíbené a velmi využívané cyklostezky z Koterova směrem k Božkovu. Jedná se o opravu stávající štěrkové cesty vedoucí k lávce přes řeku Úslavu. Současný povrch nahradí asfalt, který cyklistům poskytne stejný komfort jako navazující trasa od lávky k Božkovskému ostrovu. Celková délka cyklostezky měří 1155 metrů. Šířka rekonstruované cesty je proměnná, na začátku opravy v délce osmdesáti metrů dosahuje její šířka čtyři metry, v následujících 97 metrech je široká metry tři a ve zbytku trasy má už jen dva a půl metru. Náklady na akci činí přibližně 6,3 milionu korun včetně DPH. Stavbu provádí Správa

veřejného statku města Plzně a bude dokončena do konce letošního roku.

Neutěšená situace kolem garáží ve Velenické ulici na Slovanech trápila a trápí vedení obvodu dlouhodobě. Do prázdných staveb, které jsou z větší části vykoupené, aby ustoupily výstavbě budoucí komunikace, se stahují problémové osoby a dělají zde nepořádek. Na počátku srpna provedla Městská policie Plzeň-Slovanů další z kontrol za doprovodu místostarosty Romana Andrlíka a předsedy Kontrolního výboru Františka Sokola. Stav garáží a jejich okolí byl skutečně odstrašující. Za pomoci radního pro bezpečnost z Magistrátu města Plzně, Odboru bezpečnosti a prevence kriminality, člena ze spolku K srdci a zaměstnance ze Správy veřejného statku města Plzně se v koordinaci s vedením slovanské radnice věci pohnuly k lepšímu. Celý prostor byl uklizen, přibyla popelnice i mobilní WC a Správa veřejného statku Magistrátu města Plzně začala intenzivně jednat o směně zbývajících šesti nevykoupěných garáží. Právě ty bránily tomu, aby mohl být celý objekt konečně srovnán se zemí. Předpokládaná likvidace garáží přichází v úvahu na jaře příštího roku.

Ve středu 16. srpna se konal kuželkový turnaj O pohár senátora v rámci Sportmánie Plzeň 2023. Utkali se v něm zástupci vedení čtyř největších plzeňských obvodů. Zlatý pohár si odnesl vyzyvatel, tedy městský obvod Plzeň 2-Slovan. Sportmánie se v Plzni konala po osmé a letos zaznamenala historicky druhý nejvyšší počet návštěvníků. V průběhu devíti dnů na největší plzeňskou sportovní akci dorazilo přes 50 tisíc lidí, kteří si mohli na vlastní kůži vyzkoušet na 80 sportů. Organizátoři z Odboru sportu Magistrátu města Plzně rozdali 9 500 medailí.

Rušení poštovních poboček se dotklo občanů napříč celou republikou. U nás na Slovanech se však i přes nevyhnutelné změny podařilo tyto služby pro své obyvatele zachovat dostupné. Obvod dokázal vyjednat pobočku navíc, zároveň navýšil kapacitu další a třetí se proměnila v Balíkovnu.

V rámci transformace České pošty mělo být z území Slovan od 1. července letošního roku zrušeno hned pět poštovních poboček ze šesti, a to včetně pošty v obchodním centru Olympia, která se nachází už na území městského obvodu Plzeň 8-Černice. Zachována měla být jen menší pošta v Habrmannově ulici. Vyjednáváním s Českou poštou se povedlo zachovat poštu v Obchodním centru Olympia a naši občané mohou využívat také původní pobočku ve Skladové ulici, která nyní funguje jako Balíkovna. Poté, co Česká pošta zrušila některé ze svých poboček, počet klientů pošty v Habrmannově ulici podle aktuálních čísel meziročně narostl o 42 procent. Z tohoto důvodu sem přibýly dvě plnohodnotné přepážky, a tak namísto původních čtyř zde mohou občané nyní využívat přepážek šest. Zároveň bylo odstraněné i nevhodné zádveří a díky tomu se zvýšila kapacita vnitřních prostor. Čekající tak mohou využít deset míst k sezení.

Vedení slovanského obvodu se podařilo vyjednat spolupráci s TJ Sokol Hradiště. Tělocvičnu jednoty tak mohou využívat předškoláci zcela zdarma v dopoledních hodinách. Tělocvična bude k dispozici každý všední den v dopoledních hodinách v rámci výuky. Děti tak mohou sportovat přímo při školní docházce. Dospělí se tak snaží podporovat děti přímo při školní docházce již od předškolního věku.

Masarykova základní škola na Jiráskově náměstí na Slovanech zahájila nový školní rok s některými vymalovanými třídami, s novými okny, a především s novými dětmi v 1. třídách, které letos přivítala i místostarostka slovanského obvodu Eva Trůková.

V úterý 5. září se uskutečnilo slavnostní otevření nového dopravního hřiště na zahradě 21. mateřské školy Na Celchu. Zahrada této školky byla po demontáži starých herních prvků využívána jen minimálně. Už z předchozích let měla školka na realizaci dopravního hřiště zpracovaný projekt. Vedení slovanského obvodu toho využilo a v červenci proběhla bleskově a profesionálně již během prvních dvou týdnů celá úprava nového dopravního hřiště. Realizace celého projektu vyšla obvod na 467 237 korun, včetně DPH.

První zářijový týden senioři ze Slovan v rámci pilotního projektu s názvem Dny s policií absolvovali výcvik na Šumavě. Celý projekt se odvíjel formou zážitkové prevence kriminality a hry pod vedením zdatných lektorů z řad Městské policie Plzeň. Na akci se sešlo celkem dvaatřicet účastníků Plzeňské senior akademie ze čtyř největších plzeňských obvodů. Akci realizovala Městská policie Plzeň s Krajským ředitelstvím policie Plzeňského kraje. Projektu se také zúčastnil místostarosta Roman Andrlík, který za městský obvod Plzeň 2-Slovaný předal účastníkům hodnotné dárky.

Ve čtvrtek 21. září se konalo setkání v aule Střední průmyslové školy elektrotechnické, při kterém se obyvatelé seznámili s výsledky analýzy koncepčního řešení dopravy na Slovanech. Komplexní analýza vyhodnotila stávající dopravní situaci, věnovala se vlivu dopravy na kvalitu života a veřejných prostranství. Prověřovalo se celkem 5 variant, jejichž cílem by mělo být co nejefektivnější odvedení dopravy ze Slovan na okruh, který naplánoval přeložku silnice I/20. Setkání se zúčastnilo více než 70 obyvatel Slovan a okolí. Zpracovatelé představili všech pět prověřovaných variant dopravního napojení, způsob a průběh analýzy. Nejvhodnějším řešením se nabízelo v místě dosud nedostavěného pásu podél ulice Na Růžku. Studie také ukazuje, že vybudování okruhu plošně výrazně uleví dopravě na Slovanech a lidem, kteří zde žijí.

Již celé čtyři roky vyrazí senioři na Slovanské procházky za poznáním. Tento projekt pořádá městský obvod Plzeň 2-Slovaný na podnět místostarostky Evy Trůkové, která chtěla seniorům z obvodu vynahradit zrušené akce v covidovém roce 2020. Procházky se rychle ujaly a těší se stále větší oblibě. Seniors na procházkách provázejí lektoři, většinou

převážně odborníci z odboru životního prostředí Úřadu městského obvodu Plzeň 2-Slovaný a pravidelně se jich účastní i zástupce obvodu. Letošní poslední procházkou byla 4. října prohlídka tramvajové vozovny. V tomto roce se konala první procházka v červnu, kdy padesát seniorů navštívilo nově zrekonstruovaný objekt na Světovaru, kde vznikl vědeckotechnologický park Tech Tower včetně odloučeného pracoviště 38. mateřské školy-třída Droníci, a cyklostezku podél Radbuzy.

V neděli 1. října se konal v Plzni-Koterově oblíbený Medový jarmark. Kromě včelařů se mezi stánkaři objevili také prodejci regionálních potravin a nejrozličnějších rukodělných výrobků. Mimo slovanského obvodu se na organizaci Medového jarmarku významně podílely místní spolky, tedy Sbor dobrovolných hasičů Plzeň-Koterov a TJ Sokol Koterov, dále ho podporuje i Farma Jitřenka a Český svaz včelařů.

Již tradičně začátkem října se koná v Koterově akce Medový jarmark. Medový jarmark tento rok proběhl v neděli 1. října. Ten se poprvé konal před devíti lety, a díky projektu Evropské unie s názvem „Obnova historické části obce Plzeň-Koterov pokračuje za účelem zachování kulturního a historického dědictví a rozšíření cestovního ruchu v Plzni.

10. října byl schválen Radou městského obvodu Plzeň 2 Slovaný operační plán zimní údržby. Usnesením č. 138/2023 ze dne 10.10.2023.

V úterý 10. října se na slovanské radnici konalo setkání dárců krve se zástupci městského obvodu Plzeň 2-Slovaný a Českého červeného kříže. Přítomní dárce krve obdrželi z rukou místostarostky Evy Trůkové a oblastní ředitelky Lady Brožové bronzovou medaili profesora Jánského za 10 bezpříspěvkových odběrů krve.

25. října se konalo setkání seniorů v Kulturním domě Šeříkovka při muzice Karla Duba.

V říjnu řešila slovanská radnice nepříjemnou událost.

Monument, který byl vztyčen nad Plzní vyvolal velký skandál. Více než 6 metrů vysoká umělecká stavba anděla ukrývala ve schránce pod monumentem kovové tabule s kontroverzními politickými a náboženskými texty, mimo jiné i o současné Fialově vládě.

Monument Křídla vznikl za podpory slovanské radnice, ta ale prý o umístění kontroverzního textu neměla tušení. Starosta Lumír Aschenbrenner se tak nemohl k tomu vyjádřit, protože o něm nevěděl. Autorem textu ve skříňce je předseda spolku Arsanat Jiří Štrunc. Ten se vyjádřil, že text je prostě určité svědectví doby a je na každém, jak si to vysvětlí. Pan Jiří Štrunc na to prohlásil, že to není jeho problém.

Od díla se slovanská radnice distancovala a starosta Lumír Aschenbrenner se sešel s autorem textu. Pan Štrunc tak musel text odstranit, jinak by měl případ soudní dohru. Jiří Štrunc reagoval, že text odstraní okamžitě s tím, že se odstraní v podstatě pravda.

Socha vyšla na více než 300 tisíc korun. Radnice přispěla 120 tisíci.

Na konci října se uskutečnila kontrola pejskařů s pejsky, jak uklízí po svém psu. Kontrolovalo se v parku ve Chvojkových lomech a v přilehlých vnitroblocích. Kontrolu prováděl místostarosta Roman Andrlík, který se kontrol se zástupci městské policie pravidelně zúčastňuje. Stav není stoprocentní, proto namátkové kontroly budou pokračovat.

Procházka kolem řeky Radbuzy je opět o něco komfortnější, a to díky nové stezce, která spojila dvě již stávající. Tento úsek měří zhruba 240 metrů a propojuje pěší stezku pod Hospůdkou u Pechtů a stezku pro chodce a cyklisty, která vede od podjezdu pod mostem v Malostranské ulici. Obě stávající stezky byly postavené už v rámci 1. etapy Greenways, sportovně rekreační trasy v údolích řek, Plzeň, Radbuza, úsek Doudlevice v loňském roce. Nový úsek byl realizovaný ve druhé etapě a Správa veřejného statku města Plzeň za něj zaplatila více než dva miliony korun. Povrch celé cesty je odvodněný příčným sklonem do okolního terénu, do něhož se bude dešťová voda vsakovat.

Vedení slovanského obvodu splnilo přání svým obyvatelům. Ti požadovali ve vnitrobloku za cukrárnou Beruška vytvoření plochy pro hraní míčových her, jízdu na koloběžce nebo pro výuku jízdy na in-linech. Stávající hřiště ale prošlo i dalšími změnami. Místní zde kromě výše uvedených změn žádali také doplnění stolu na ping-pong a o dětské hřiště s herními prvky. Volná plocha pro požadované aktivity vznikla posunutím současných fitness strojů. Odstraněním jednoho ze dvou pískovišť zase vznikl prostor pro dětské prvky. Na konci října sem byla dodána sestava se skluzavkou a houpací hnízdo za 350 tisíc korun.

Ve středu 8. listopadu se konal již XVIII. Ročník oceňování dobrovolnické činnosti v Plzeňském kraji Křesadlo 2023. Celý proces oceňování dobrovolníků byl zakončen v prostorách Kulturního domu Šeříkovka v Plzni. Akce se za slovanský obvod účastnila místostarostka Eva Trůková, která předala zvláštní cenu Křesadlo 2023 paní Andree Sommerové, která působí jako dobrovolnice v Západočeském muzeu v Plzni.

Sobota 11. listopadu se stala Dnem válečných veteránů. Pietní akt se konal u Pomníku československých legionářů v Brojově ulici, poté následoval slavnostní pochod na Homolku k pomníku padlých v boji za mír a vzpomínkový akt se též konal na náměstí T. G. Masaryka. Položení květin proběhlo též u pomníku Generála Píky.

Ve středu 15. listopadu se konal v Kulturním domě Šeříkovka podzimní koncert kapely pětatřicátého pěšího pluku FOLIGNO, kterou moderoval Jaroslav Kopejtko.

Městský obvod Plzeň 2-Slovany otevřel v sobotu 25. listopadu zimní veřejné kluziště ve Škoda sport parku. Rozšířil tak svoji nabídku sportovních aktivit pro letošní zimu ve vyhledávaném areálu o zimní chlazené kluziště. Ve zkušebním režimu je kluziště otevřeno od soboty 25.

listopadu, následně pak od pátku 1. prosince probíhal již plný provoz. Vstupné pro bruslíci je stanoveno na 50 Kč, děti do 120 centimetrů výšky mají vstup zdarma. Zájemci si mohou brusle zapůjčit, je možnost si nechat brusle nabrousit. Dále se zájemci o bruslení mohou těšit na další připravované akce, jako např. Čerti na ledě nebo Překvapení na ledě. Projekt zimního kluziště je realizován za finančního přispění Magistrátu města Plzně, Nadace ČEZ, společností Beton Union Plzeň, s.r.o. a BC Real, a.s. Poděkování patří také Vodárně Plzeň, a.s. za pomoc a spolupráci s připojením kluziště na elektřinu.

V pondělí 27. listopadu se konala stávka učitelů. Na Slovanech se do ní zapojily čtyři základní a třináct mateřských. Hlavním cílem učitelské stávky bylo upozornit na možné ohrožení kvality vzdělávání a dopad na fungování školských zařízení.

29. listopadu ve středu se konalo Setkání seniorů v Kulturním domě Šeříkovka s orchestrem Karla Duby.

V prosinci byla otevřena Odrazová stezka v parku Homolka. Na zdolání této Odrazové stezky děti potřebovaly jen baterku a mobilní telefon se čtečkou QR kódů. Zábavnou hru plnou úkolů připravila 23. mateřská škola Plzeň ve spolupráci se slovanským obvodem. Cílem bylo projít celou stezku pouze za pomoci odrazek, které byly zavěšeny na stromech. Na cestu si děti mohly vzít dobroty na stromeček pro zvířátka. Stezka byla vhodná i pro kočárky. Pokud děti ze své večerní výpravy namalovaly obrázky, mohly je poslat na slovanskou radnici, kde budou v prostorách úřadu vystaveny.

V sobotu 2. prosince v Koterově od 16 hodin se rozsvítil vánoční strom. Akci doprovodil bohatý kulturní program. Ve dnech 24., 25., 26., 31. prosince a 1. ledna 2024 zde byla zpřístupněna kaplička na návsi, která byla vyzdobena vánoční symbolikou a pod pergolou u hasičárny byl k vidění betlém.

V neděli 3. prosince byl v 17 hodin před slovanskou radnicí slavnostně rozsvícen vánoční strom. Od 16 hodin vystoupil Jaro Smejkal a pěvecký sbor JÉ4KO. Po rozsvícení stromu následovalo vystoupení dechového orchestru Základní umělecké školy ve Chválenické ulici a v 17,30 následovalo vystoupení souboru METELÁČEK. Poté byl odpálen ze střechy slovanské radnice tichý ohňostroj. Pro návštěvníky byl připraven i vánoční fotokoutek, kde si mohli zdarma nechat udělat památeční fotografii.

Adventní zpívání (20. ročník) u Vánočního stromu před radnicí na Slovanech se konalo 4. prosince v 16,30 s Církevním gymnáziem Plzeň a v 17 hodin s Broučky Band z 5. mateřské školy, 6. prosince od 16,30 s Hudební laboratoří, OS Ty a Já, od 17 hodin s 20. základní školou Plzeň, 13. prosince v 16,30 se 17. mateřskou školou Plzeň, v 17 hodin s Dominikánským sborem Plzeň a 18. prosince od 16,30 s 21. základní školou Plzeň. Ve středu 20. prosince se konalo Vánoční zpívání koled s Českým rozhlasem.

Zpívalo se také v kostele Panny Marie Růžencové na Jiráskově náměstí a to 11. prosince od 15,30 hodin se sbory 25. základní školy Plzeň a 20. prosince v 16,30 s Broučky Band z 5. mateřské školy Plzeň.

V neděli 17. prosince se v Koterově konal Vánoční charitativní trh v místní sokolovně. Akci provázal bohatý kulturní a zajímavý program, např. prodej rukodělných výrobků, tvořivé dílny nebo taneční akademie Plzeň a pěvecký sbor Církevní základní školy.

Firma CHRIST CAR WASH sídlící v Plzni na Slovanech darovala pejskům a jejich páníčkům deset odpadkových košů pro psí extremity. Městský obvod koše převzal a osadil je na psí hřiště do Liliové ulice, na chodník u střední elektrotechnické průmyslové školy na Koterovské ulici a dále do ulic Barákova, Tábořská, Částkova, Antonína Hájka, Lobežská a také na chodník do Blatenské ulice k Penny Marketu. Koše na psí extremity se pravidelně vyvážejí a jsou doplňovány speciálním pytlíkem s lopatkou.

Ž i v o t n í p r o s t ř e d í

Ptákem roku se stal Polák velký (druh potápivé kachny). Na pomyslném trůnu tak střídá Zvonka zeleného. Udělením titulu Polákovi velkému chtějí ornitologové upozornit na neutěšený stav naší rybníční krajiny a na to, že Polák v České republice stále patří mezi lovné druhy, a to přesto, že je celosvětově ohrožený. Tento pták mizí hlavně kvůli špatné vodě v rybnících a vliv má zřejmě také povolený odstřel.

Rezervace s divokými koni u Nýřan se rozšířila, v Janovském mokřadu přibyla i zvířata. Rezervace má více než dvacet hektarů a mimo jiné se zde pasou divocí koně a pratuři. V prosinci do lokality byli přivezeni tři divocí koně a v lednu 2022 dvě krávy zpětně šlechtěného pratura s odrostlým teletem. V březnu 2022 se pak jedné ze samic narodila dvojčata.

Přírodní rezervace Janovský mokřad byla vyhlášena Plzeňským krajem 24. května 2021. Předmětem ochrany jsou převážně mokřadní biotopy, jako rákosiny, křoviny, rašelinné a podmáčené plochy nebo trvale zaplavené tůně, s neupraveným vodním režimem a výskytem zvláště chráněných druhů živočichů a celkově vysokou diverzitou zejména ptáků.

Plzeňský kraj, který je jejich zřizovatelem, ji rozšířil z původních 11,7 hektaru o dalších 8,9 hektaru.

Nejpočetnějším ptačím druhem u českých krmítek se stala sýkora koňadra. Ke krmítku také často přilétají vrabci polní nebo vrabci domácí. Celkový počet koňader byl 93 451.

Do Plzeňského kraje v polovině února přišlo již jaro. Na Tachovsku dorazil první pár přísně chráněných jeřábů popelavých. Pravidelně posledních asi pět let zde hnízdí a vyvádějí mladé. Na západ Čech už také dorazily husy velké. Od

září do konce října odlétávají husy na jih, odkud se zpět vracejí právě během února.

V jedné lokalitě našeho slovanského obvodu se na smrcích usadili kalousi ušatí. Kalousi ušatí jsou druhou nejčastěji zastoupenou sovou v České republice. Přírodním biotopem kalousů jsou řídké porostlé otevřené kulturní krajiny, přes den se zdržují často v lesích. Jsou aktivní za soumraku a v noci. V jeho potravě se nejčastěji objevují hlodavci, ale požívá také jiné savce, menší druhy ptáků a hmyz.

Začátkem letošního roku cestu podél břehu Velkého boleveckého rybníka osvětlilo 12 nových LED lamp. Záměr města zvýšit bezpečnost místa zejména pro sportující Plzeňany však vzbudil velké diskuze veřejnosti a nelíbil se ani ekologům. Proto byl navržen kompromis. Ekologové s nočním kompromisem ale nesouhlasí a proti lampám bojují. Byl nastaven nový režim tak, že v době od 22 hodin do 6 hodin ráno snížila světla výkon na technologické minimum, tedy až o 90 procent. Na tento stav jsou rozporuplné názory. Rekreační oblast boleveckých rybníků je celoročně využívána turisty, běžci i cyklisty.

Instalace 12 šestimetrových stožárů s 12 LED svítidly u skoro půl kilometru dlouhé cesty podél břehu Velkého boleveckého rybníka k rozcestí Pod Bílou Horou trvala 75 kalendářních dnů a byla dokončena v prosinci loňského roku.

Na Božkovském ostrově v Plzni na Slovanech došlo na konci února k čištění budek a tím ke zjištění, že loňský rok bylo hnízdění ve většině případů neúspěšné. V téměř všech budkách došlo ke stavbě hnízd, ale nebylo dokončeno. Podle vizuálního hodnocení vzniklo v lokalitě více přírodních hnízdních dutin. Nakonec došlo ke hnízdění jen ve čtyřech budkách k hnízdění sýkorek a v budce č. 6 opakovaně hnízdil brhlík. Na Božkovském ostrově u náhonu byl viděn ledňáček, modrozelený ptáček s oranžovým bříškem, přezdívaný létající drahokam.

V sobotu 1. dubna se konala akce „Uklidme Plzeň-Slovany“. Akce byla součástí celorepublikové „Uklidme Česko“. Účastníci se sešli v 9 hodin na konečné tramvaje číslo 1 Slovany s pytli, rukavicemi a pevnou obuví. Občerstvení pro účastníky bylo připraveno.

Město Plzeň začalo s přípravou revitalizace dosud nevyužívané části Papírenského parku v Plzni na Slovanech v Habrové ulici. Ten je dlouhodobě ve vlastnictví soukromého majitele a přibližně od roku 2004, kdy ukončila provoz plzeňská papírna, není řádně udržován. Město má v současné době v nájmu pouze jeho menší část, o kterou se stará. Tento rok probíhají jednání, jejichž cílem je, aby se celý park stal majetkem města Plzně.

Byly zahájeny práce důležité pro obnovu a zpřístupnění parku veřejnosti. Nejprve se musí posbírat a odvézt všechny odpadky a vyčistit porost. Po sedmnácti letech bez údržby totiž park zarostl náletovými dřevinami. Veškeré kroky začaly směřovat k nové podobě parku a hlavně k bezpečnosti lidí,

kterí se v něm budou pohybovat. V porostech byly vybrány, označeny a ponechány jen perspektivní sazenice stromů, které mají potencional být v budoucnu hlavními dřevinami parku. Většina objemných vyvrácených stromů, stejně jako poražené kmeny nebezpečných dřevin, je ponechána na místě. Poslouží jako přirozené biotopy například pro brouky. Vyčištění parku přišlo na tři miliony korun.

Vznikají tzv. Aleje vzpomínek (komunitní platforma sloužící lidem, kteří chtějí zodpovědně využívat přírodní bohatství v podobě volně rostoucích ovocných stromů, keřů či bylinek).

Alejemi vzpomínek se stala v minulém roce vysazená stromořadí na Padrťských pláních, kde nyní začaly Vojenské lesy a statky roubovat ovocné stromy. Rouby totiž pocházejí z jabloní z někdejších zahrad zaniklých vesnic v Brdech. V příštím roce mají následovat třešně. Stovky ovocných stromů vysadili dobrovolníci.

Vojenské lesy vybudovaly v Brdech dalších šestnáct malých tůň s cílem zadržovat vodu v krajině a rozvíjet biodiverzitu unikátní přírodní lokality. Na rozdíl od budování lesních nádrží či obnovy rybníků je hloubení tůň nenáročnou investicí. Náklady na šestnáct tůň v loňském roce nepřesáhly 90 tisíc korun.

Zoologové ze Správy Národního parku Šumava potvrdili šest vlčích teritorií. Aktuálně je jich podle odhadů už bezmála čtyřicet.

Vlci se vyskytují už nejen na Šumavě či Českého lesa. Výskyt vlka byl potvrzen i v Chráněné krajinné oblasti Brdy díky záznamům z fotopastí v centrální části území, která je nejméně navštěvovaná.

V režii zvířecích záchranářů běžel pět týdnů monitoring a kroužkování labutí velkých. Ekologové se pohybovali po celém Plzeňském kraji a kroužkovali labutí rodiny s mláďaty. Letos se labutím dařilo dobře.

Nalákat pejsky při venčení, aby svoji potřebu vykonaly jina, než na fasády domů, se objevily v ulicích třetího plzeňského obvodu. Obvod jich pořídil celkem 24. Místa byla vytypována s ohledem na bezpečnost, to znamená, pisoáry budou umístěny pouze v zeleni, nikoliv v průchozích profilech chodníků a také s ohledem na potřeby psů. Vedení obvodu bude čekat na zpětnou vazbu obyvatel, zda sledují správné umístění a jestli má cenu pořizovat další.

Začátkem října se našlo sršní hnízdo umístěné na vrcholku vysokého stromu na nepřístupném a podmáčeném terénu poblíž hlavního tahu na Domažlice ve výšce asi 15 metrů, vážilo kolem osmi kilogramů a měřilo 75 centimetrů. Jednalo se o asijský invazivní hmyz, sršně asijské. Likvidace sršního hnízda trvala zhruba dvě hodiny a komplikovalo ji počasí. Hasiči je sejmuli za pomoci výsuvné plošiny v délce 19,5 metru, což byl její hraniční dosah. Výskyt sršní v Plzni Skvrňanech ohlásil pozorný místní obyvatel a pracovníci Západočeského muzea pak společně s dalšími odborníky přijeli

na místo, aby hnízdo zlikvidovali. Za tmy hnízdo krásně svítilo a mohlo by tam být až 10 tisíc jedinců.

Invazivní sršeň asijská je o něco menší než naše sršeň obecná, je tmavší a bezpečně se pozná podle žlutě zbarvených konců končetin. Je nebezpečná především pro včelaře a jejich včelstva, která napadá v jejich úlech. Nebezpečná je především pro včely, kterými krmí své larvy. Ministerstvo životního prostředí uvedlo, že při likvidaci hnízd se poprvé využil takzvaný plán eradikace, tedy úplného vymýcení pro sršeň asijskou.

Stejně jako loni se s příchodem podzimu začínají v obydlených a příměstských částech Plzně objevovat divoká prasata. Zde snadno získávají potravu a zanechávají za sebou rozsáhlé rozryté plochy a poničená oplocení. Lidé se bojí, že by divoká prasata mohla i zaútočit. Jedním z opatření je zřízení vlastní střelecké skupiny lovců, kteří budou na nehonebních pozemcích cíleně odlovovat divoká prasata. Odbor životního prostředí dostane na boj s divočáky a jejich likvidaci jeden a půl milionu korun. V roce 2021 se v sedmi honitbách v okolí města ulovilo kolem 300 kusů divokých prasat, loni 250 kusů.

S p o r t

Slavní cyklističtí sourozenci Antonín a Zdeněk Bartoníčkové oslavili 20. února své narozeniny. Oba se narodili ve stejný den pár let po sobě. Antonín Bartoníček oslavil 74. a Zdeněk 70. narozeniny. Oba se nadchli pro cyklistiku a byli úspěšní.

V sobotu 25. března se v Plzni uskutečnil 13. ročník Běhu na 100 kilometrů a zároveň mistrovství České republiky na nejdelší oficiální běžecké distanci. Akce proběhla na asfaltovém okruhu ve Štruncových sadech dlouhém 2 500 metrů a běžci absolvovali 40 kol.

Ve čtvrtek 30. března se v areálu Plzeňského Prazdroje běžel Noční běh pro Světlušku. Na výběr byla trasa 3,3 nebo 6,6 kilometru.

Těžkou sezónu za sebou mají florbalisté Plzeň. Po dvou prohrách s nelehkým soupeřem skončili v play off. Podařilo se jim ale udržet v první lize a do dalšího ročníku tak půjdou zkušenější.

V sobotu 1. dubna se jela 1. etapa 41. ročníku Valašského rallye. Plzeňský Václav Pech a Petr Uhel obhájili loňské vítězství.

Během prvního dubnového víkendu se u Ejpovické vodní nádrže blízko Plzně sjelo na tisíc orientačních běžců ze všech koutů republiky i ze zahraničí. Začal závod Kwak Czech Orienteering Tour, který je historicky prvním seriálem závodů v orientačním běhu pro veřejnost. Tento závod pokračoval spolu se závody Světového poháru začátkem srpna v České Lípě.

V pondělí 3. dubna na slavnostním galavečeru v plzeňské Městanské besedě byli vyhlášeni nejlepší sportovci města Plzně a Plzeňského kraje. V absolutní kategorii vyhrál Jindřich Staněk, gólman plzeňské Viktorie, který vládl i mezi muži. V ženách získala pomyslnou korunku pro královnu Tereza Petržílková, atletka AK Škoda Plzeň.

Ve středu 19. dubna po 17. hodině projela ulicemi centra Plzně cyklojízda. Cílem bylo upozornit na překážky v cyklodopravě a ukázat kolo jako rovnoprávný dopravní prostředek. Akci pořádal spolek Plzeň na kole v rámci Dne Země a startu tradiční květnové výzvy Do práce na kole.

Od pátku 21. dubna do neděle 23. dubna se konal svátek motoristických příznivců na západě Čech, Historic Vltava Rally i Rallye Šumava. Akce se zúčastnilo téměř 150 posádek a tisíce diváků. Vítězem se stal Václav Pech, který vyhrál i druhou soutěž mistrovství České republiky v sezoně.

V sobotu 22. dubna se na plochodrážním oválu v Plzni na Borech uskutečnily první letošní závody. Začal druhý díl Přeboru jednotlivců – Pohár Autoklubu.

V sobotu 29. dubna pořádalo sdružení ProCit charitativní rodinný modrý běh RUN for ProCit. Akce se konala při příležitosti Světového dne porozumění autismu, který se slaví po celém světě právě v dubnu. Výtěžek byl věnován na realizaci vzdělávacích a sportovně-relaxačních pobytů pro děti s poruchou autistického spektra a jejich rodiny.

Už 7. ročník tohoto běhu se uskutečnil v Borském parku v Plzni.

V pondělí 1. května na svátek práce i lásky proběhl v Plzni v areálu Plzeňského Prazdroje běžecký festival „Rozběháme Česko“. Program začal v 9 hodin nejen dětskými závody, ale také sérií workshopů a přednášek. Běžel se Zábavný běh na 3 kilometry nebo závody na 5 a 10 kilometrů. Trasy těchto závodů vedly historickým centrem Plzně. Prostor byl určen i pro prezentaci sportovních klubů nebo organizací propagujících zdravý životní styl či na autogramiády sportovců a kulturní program. Festival pořádala organizace Rozběháme Česko, která letos slaví 10. výročí svého vzniku, ve spolupráci s Odborem sportu Magistrátu města Plzně a projektem Plzeň žije zdravě.

V květnu futsalisté Interobalu Plzeň postoupili do finále play-off 1. V zápase v Plzni domácí hráči vyhráli nad pražskou Spartou 9:2. Ve finále čeká na Plzeň Chrudim.

Ve středu 14. června se na plzeňském stadionu SK Petřín uskutečnil fotbalový zápas legend a osobností veřejného života, aby charitativním fotbalovým zápasem podpořili léčbu Nikolase Beneše. Nevidomý chlapec podstupuje kvůli nádoru na mozků chemoterapie a biologickou léčbu. Nikolas je hendikepovaný a absolvuje náročné léčebné procedury, které nehradí pojišťovny. Vstupné bylo 150 korun, děti do 12 let zdarma. Vybralo se celkem 76 tisíc korun.

V pátek 2. června se uskutečnilo na plzeňském náměstí Republiky slavnostní představení posádek Rallye Plzeň. Do

soutěže pak odstartoval první vůz z rampy pod věží chrámu svatého Bartoloměje. Cíl byl naplánován tamtéž ve stejný den na pátou hodinu odpolední.

Loni koncem léta dokončila Správa veřejného statku města Plzně I. etapu revitalizace Parku za Obchodním centrem Plzeň Plaza. Letos projekt uzavřel výstavbou skateboardového hřiště. Práce za téměř 13,5 milionů korun byly hotové v polovině srpna, právě před zahájením oblíbené Sportmanie. Ta se v parku za Plazou uskutečnila od 12. do 20. srpna.

Prvně v historii se konalo v Plzni mistrovství České republiky v kolové. Šampionát se odehrál v sobotu 2. července v Městské hale v Plzni na Slovanech. Vítěz šampionátu bude reprezentovat na srpnovém mistrovství světa v Glasgow.

Plzeňská zoologická zahrada v první polovině roku rozšířila dětské hřiště mezi tropickým pavilonem a amfiteátre. První velké hřiště zde vzniklo v roce 2016 a letos se dočkalo rozšíření. Důvodem byla velká obliba a hojnost využívání. Přibyla dřevěná věž z akátu, skluzavka, lanový most, schody a tunel. Nová část hřiště je určena především menším dětem od čtyř let. Rozšíření hřiště vyšlo na 1,1 milionu korun a platilo ho město Plzeň ze svého rozpočtu.

V sobotu 1. července se v Plzni ve Skvrňanech konala na novém stadionu akce Plzeňská pivní míle. Pivní míli běželi jak muži, tak ženy. Závod probíhal na čtyři kola, to znamenalo 4x400 metrů po atletické dráze a ten, kdo to zvládl nejrychleji, se mohl vydat na trať. V cíli se ještě kontrolovala zbylá pěna ve všech lahvích každého závodníka. Zbytek dohromady nesměl přesáhnout objem 114 ml.

V sobotu 12. srpna do neděle 20. srpna se konala v Plzni za Obchodním centrem Plaza největší sportovní akce pro veřejnost Sportmanie. Během devíti dnů představila akce desítky sportů a zabavila děti, rodiče i seniory. Za sportem a zábavou přišlo 50 tisíc lidí.

V sobotu 2. září se uskutečnil 10. ročník Běhu Plzeňské teplárenské kolem Boleveckých rybníků. Běh byl určen široké veřejnosti, trénovaným závodníkům, ale i pro rodiny s dětmi. Na nejlepší běžce čekaly atraktivní ceny a běžci ještě mohli vyhrát navíc v tombole Plzeňské teplárenské.

Začátkem září plzeňští futsalisté Interobalu Plzeň vyhráli šlágr 3. kola první ligy na palubovce Slavie Praha a udrželi si tak první místo v tabulce.

Říjen v Plzni byl ve znamení futsalu. V Hale Lokomotivy v Plzni na Slovanech se plzeňští futsalisté střetli v kvalifikaci o mistrovství světa 2024 s Itálií. Od 25. do 28. října se hrála skupinová fáze Ligy mistrů. Liga mistrů se do Plzně vrátila po dvou letech.

V sobotu 28. října se po deseti letech vrátil cyklokros. Ve Škodalandu na Borech se uskutečnil závod Českého poháru Toi Toi Cupu, i když jen pro mládežnické kategorie.

V prosinci Házenkáři Plzně vyhráli rozhodující zápas nad Karvinou a slavili titul. Získali již šestý mistrovský titul během devíti let.

Plzeňští futsalisté se po roce opět vrátili na futsalový trůn. Před domácím publikem vyhráli i třetí finálový zápas a podruhé v historii klubu se radovali z mistrovského titulu.

V říjnu cyklistům a pěším začala sloužit nová část rekreačně sportovní trasy greenway Mže mezi ulicemi Pod Vinicemi a Radčická, která se dále napojuje na stezku vedoucí k lávce přes řeku Mži. Úsek dlouhý 263 metrů usnadní cestování nejen cyklistům, ale také řidičům jedoucích od Vinic a z centra Plzně na Radčice. Stavba za téměř 4 375 000 korun včetně DPH byla zahájena v červnu letošního roku a dokončena v září. Stavba zahrnovala nejen realizaci stezky pro pěší a cyklisty, ale také propustku pod stezkou v místě stávajícího příkopu a nové veřejné osvětlení, koordinaci a realizaci výtlačného vodovodního řádu, který slouží k zásobování užitkové vody pro Zoologickou a botanickou zahradu.

V Plzni se konal v sobotu 14. října již 54. Běh Borským parkem. Na start se postavilo mnoho závodníků, např. 34 kluků a holek ve věku pět a méně let. Staršími běžci se to jen hemžilo. Organizátoři se těší na příští, již 55. ročník.

14. října v sobotu extraligoví házenkáři Talent týmu Plzeňského kraje vyhráli reprízu semifinále play-off 2023 v Zubří. Hosté z Plzně tak jako jediný dosud neporažený tým zůstávají na prvním místě v tabulce.

Začátkem listopadu byl otevřen pro veřejnost po rozsáhlé rekonstrukci v Plzni na Lochotíně plavecký areál. Bazén na Lochotíně se postavil v roce 1984 a jeho nynější opravy začaly už v roce 2020. Areál tak získal nová okna, fasádu, lavice obložené mramorem, podlahové vytápění, moderní interiér, nové šatny a dlažby v bazénových halách. Během uplynulých let investovalo město do rekonstrukce tohoto plaveckého areálu přes 50 milionů korun, poslední etapa vyšla na téměř 23,5 milionů korun.

Koncem listopadu se už podvanácté sešli členové Klubu západočeských olympioniků a jeho nadačního fondu (NFZO). V hotelu Continental byli k vidění bývalí reprezentanti, účastníci a medailisté u olympijských her, mistrovství světa a Evropy.

P o l i c i e

Počínaje 1. lednem letos začala na Krajském ředitelství policie Plzeňského kraje fungovat nově zřízená speciální pořádková jednotka ve které bude sloužit přibližně sto policistů, která bude připravena 24 hodin každý den a umožní tak nepřetržité a flexibilní nasazení policistů na událostech, jakými jsou např. pátrací akce po pohřešovaných nebo hledaných osobách, kulturních a sportovních akcích.

Od nového roku Městskou policii Plzeň povede nový velitel Petr Nováček. Z výběrového řízení na plzeňské radnici vzešel vítězně dosavadní náměstek krajského ředitele Policie

České republiky. Vítěze Petra Nováčka vybrala devítičlenná komise, ve které usedli i dva zástupci městské policie.

Ve čtvrtek 12. ledna byl nalezen v řece Berounce pod Lávkou u Svatého Jiří v oblasti Pecihrádek mrtvý muž bez hlavy i penisu. Po pachateli policie intenzivně pátrala.

V úterý 24. ledna dopoledne na stavbě v Zahradní ulici v Plzni na Slovanech zahynul cizinec. Jednalo se o mladého Ukrajince, na kterého spadlo těžké bednění. Na místo byl povolán koroner a kriminalisté z Plzně se případem začali zabývat.

Koncem ledna natáčel muž na mobilní telefon v plaveckém bazénu v Plzni na Slovanech školačku, jak se převléká v kabině ve společných prostorech. Školačka se lekla, začala křičet a utekla vše oznámit na recepci. Ředitel bazénu Tomáš Kotora se odmítl k věci jakkoliv vyjádřit s tím, že případ řeší policie a vedení bazénu s policií plně spolupracuje.

Začátkem února Městská policie přivolala pomoc pro muže bez domova. Muž žijící ve stanu, kterého strážníci pravidelně v zimním období kontrolovali, si stále stěžoval na bolest nohou. Přesto pomoc stále odmítal. Po opakovaných kontrolách se stav bezdomovce zhoršil. Proto se strážníci obrátili na koordinátorku projektu Street medicine z Oblastního spolku Českého červeného kříže Plzeň. Ta zajistila na místo výjezd zdravotního týmu, který si následně muže převzal do zdravotní péče. Zdravotníci shledali stav muže jako závažný. Byl transportován do nemocnice.

V březnu začal sloužit v Plzni Městské policii moderní bezpečnostní dispečink. Cílem bylo vytvořit systém, který integruje různé bezpečnostní prvky a zdroje dat používané v Plzni a který umí pomoci umělé inteligence upozornit na situace, jež mohou narušit bezpečnost ve městě. Kromě dat z kamer využívá měření kvality ovzduší nebo využívá inovativní technologii pro detekci výstřelů, rozbití skla a křiku.

Koncem března neznámý žhář útočil v Plzni na Slovanech na auta s ukrajinskou registrační značkou. Během víkendu se pokusil zapálit tři vozidla. U dvou požárů aut zasahovali hasiči v rozpětí pouhých tříadvaceti hodin. Oba byly založeny úmyslně. První způsobil škodu 350 tisíc korun. Ve druhém případě se pokusil zapálit hned dvě auta, přičemž způsobil škodu za 20 tisíc korun. Všechny tři požáry byly založeny na stejném místě u zadního kola.

Od dubna plzeňským strážníkům začali pomáhat čtyři ukrajinští asistenti, kteří na západě Čech už řadu let žijí. Asistenti pomáhají uprchlíkům s překonáním jazykové bariéry i při seznamování s právními normami. Měli by rovněž působit preventivně a přispět ke snížení počtu spáchaných přestupků a trestních činů.

V pátek 7. dubna v Plzni na Slovanech pobodal muž dva lidi, muže a ženu, a pak zapálil podkrovní byt. Oba napadení skončili v nemocnici, pět policistů se nadýchalo kouře. Útočník se zřejmě pokusil utéct po střeše, ale to se mu

nepodařilo. Policie ho zadržela. Podle záchranné služby pobodaná žena utrpěla závažná zranění, pobodaný muž středně těžká. Hasiči evakovali 13 osob, nikdo z nich nebyl zraněn.

Ve středu 12. dubna dopoledne se stala dopravní nehoda v Koterovské ulici v Plzni na Slovanech. Zpod tramvaje museli záchranáři a hasiči vyprostit 53letou ženu. Žena utrpěla vážná zranění a byla transportována do Fakultní nemocnice v Plzni.

S teplým jarním počasím se dětská hřiště začala plnit hrajícími si dětmi. Plzeňská Městské policie proto na tato místa vyrazila, aby z nich odstranila nebezpečné předměty. Dobrou zprávou bylo, že při kontrole nebyla nalezena žádná injekční stříkačka nebo jiný obdobný infekční materiál.

Policisté a zdravotničtí záchranáři vyjížděli v pátek 2. června večer ke krvavému útoku nožem v Tábořské ulici v Plzni. Mladý muž pobodal po hádce nevlastního otce a z místa činu utekl. Policistům se útočníka podařilo dopadnout po několika hodinách.

V neděli 25. června odpoledne v plzeňské řece Radbuze utonul muž. 33letý cizinec byl na místě se svým otcem. Mladší z mužů se šel vykoupat do řeky a z nezjištěných příčin se začal topit. Otec se ho snažil zachránit. Svědek zavolal na tísňovou linku a snažil se muže oživovat. S resuscitací neuspěli ani záchranáři.

Na přelomu roku řádil zloděj po Plzni. Čtyřicetiletý muž se vloupal na různých místech města do několika vozidel, do různých objektů, sklepních prostor nebo podzemních garáží. Muže se podařilo usvědčit nejen díky práci policistů, ale i díky pomoci veřejnosti. V případě prokázání viny pachateli hrozí až pět let odnětí svobody.

V sobotu 8. července před půlnocí vyřešili dva muži letní horko přímým skokem do kašny Velbloud na náměstí Republiky v Plzni. Kamerový dohled je zachytil a vzniklou situaci vyřešili strážníci, kteří okamžitě přijeli a udělili jim finanční pokutu.

V polovině července nastoupil nový ředitel Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje Petr Macháček. Nahradil tak Jaroslava Vilda, který odešel na vlastní žádost. Hejtman Plzeňského kraje Rudolf Špoták při této příležitosti předal policii tři defibrátory v ceně 118 000 Kč.

V prvním pololetí tohoto roku zemřelo nejvíc cyklistů za sedm let. Jednalo se tak o nejtragičtější bilanci od roku 2015. Nemalý podíl začala mít na všech nehodách kol i elektrokola.

Ve středu 19. července krátce před 15, hodinou v ulici Na Sudech hořelo. Nedaleko silnice zde vzplanulo pole s obilím a hustý kouř byl viditelný i z dálky. Požár zasáhl pole mezi Velkým boleveckým rybníkem a vrchem Mikulka. Na místě zasahovalo celkem osm jednotek hasičů.

Ve čtvrtek 27. července vyjížděli hasiči kolem jedenácté hodiny k požáru ve vnitrobloku třípatrového domu v Úslavské ulici v Plzni na Slovanech. Z důvodu zakouření prostoru

dvora, kdy se kouř dostal i dovnitř budovy, pomocí výškové techniky hasiči evakuovali šest lidí, dvě osoby vyvedli vnitřkem budovy ve vyváděcích maskách. Dalších 42 lidí se z domu evakovalo samo.

V Plzni v Kopeckého sadech se na turecké restauraci Sultan objevily protižidovské nápisy. O existenci plakátu byla informována Policie České republiky a ta zahájila úkony trestního řízení pro podezření ze spáchání trestného činu hanobení národa, rasy a etnické či jiné skupiny osob.

V úterý 21. listopadu vyjížděly do obchodního centra Galerie v Plzni na Slovanech všechny složky Integrovaného záchranného systému v Plzni kvůli požáru vzduchotechniky. Hasiči u požáru zasahovali se sedmnácti kusy techniky. Hrubým odhadem bylo evakuováno až 1000 lidí. Požár zasáhl jen malou plochu a v podvečerních hodinách byl lokalizován a uhašen. Záchranáři byli na místě požáru naštěstí prakticky bez práce. Událost ovlivnila i dopravu, kvůli uzavřené Francouzské ulici se na Slovany tvořily kolony a také autobusy městské dopravy nabíraly velké zpoždění.

V sobotu 16. prosince v jednom bytě na Slovanské ulici v Plzni na Slovanech vypukl odpoledne požár. Celkem 13 osob převezli záchranáři do nemocnic, protože se nadýchaly kouřových zplodin. Kvůli požáru musela být uzavřena Slovanská ulice.

V Plzeňském kraji bylo uskutečněno 13 vražd nebo pokusů o ni. Vraždy se odehrály většinou mezi lidmi, kteří se znali, často v rodině nebo nějaké komunitě. Zaevidováno v Plzni bylo 4389 trestných činů, 1647 vloupání, 1604 krádeží nebo kyberkriminality 945.

V Plzni žije 41 282 cizinců, v celém Plzeňském kraji 78 307 cizinců.

Na konci roku žilo v Plzeňském kraji 47 594 Ukrajinců, v Plzni 26 072 Ukrajinců.

D o p r a v a

V neděli 19. února se konalo slavnostní otevření Západního okruhu Plzně pro automobilovou dopravu. Okruh se otevřel o půlnoci z neděle na pondělí 20. února.

Západní okruh mezi silnicemi Křimická a Karlovarská jednoduše spojuje v Plzni Makro s Globusem. Podél hlavní trasy jsou smíšené stezky pro pěší i cyklisty, nově budované stezky jsou provázány na stávající trasy, ale na estakádu cyklisté nesmí. Západní okruh má za cíl ulevit dopravě v centru města. Umožňuje alternativní spojení Severního Předměstí Borských polí nejen individuální automobilovou dopravou, ale i tou veřejnou. Stavba přišla celkem na 2,2 miliardy korun.

V úterý 21. února dopoledne nově otevřený Západní okruh Plzně poprvé uzavřela asi na 2,5 hodiny nehoda. Na estakádě mezi Křimicemi a Radčicemi havarovala dvě vozidla. Jedno

z nich narazilo do svodidel, druhé se převrátilo na střechu. Kolize se obešla bez zranění.

Po otevření západního silničního okruhu, který spojuje Severní a Jižní Předměstí Plzně začaly po týdnu jezdit dvě autobusové linky. Jedná se o linku 24 a 25, jejichž trasy se prodlužují. Západní okruh za tři týdny provozu odvedl desítky tisíc aut. Po obchvatu denně projede zhruba 14 500 vozidel.

V běžné pracovní dny použije okruh zhruba 14,5 tisíce vozidel, z toho 1,5 tisíce nákladních, z nichž je 200 kamionů. O sobotách vyjede na obchvat cca 11,5 tisíce vozidel, o nedělích necelých 10 tisíc.

Na Západním okruhu na estakádě vznikl problém. Silnice je příliš úzká a jen několik dnů po otevření okruhu se stala první nehoda. Řidič zde nebezpečně předjížděl kamion, nestačil se včas zařadit a způsobil srážku dvou protijedoucích vozidel. Naštěstí bez zranění. Vzhledem k tomu byla navržena instalace vodorovného dopravního značení - plné čáry-zákazu předjíždění.

V březnu vyjel prototyp vodíkového autobusu Škoda H²CITY od plzeňského výrobce Škoda Group. Autobus na vodíkový pohon spojuje v sobě výhody elektrobuse a tradičního dieselového pohonu, má extrémně nízkou hlučnost a nízké vibrace. Kapacita autobusu je 85 cestujících, z toho 26 sedících. V březnu jeho výrobce autobus začal testovat v ostrém provozu v ulicích Prahy. Cena vodíkového autobusu se pohybuje kolem 700 tisíc eur.

Od čtvrtka 16. března byl opět otevřen most Ivana Magora Jirouse, spojnice mezi městskou čtvrtí Bory a centrem města. Významně se tak ulevilo přetížené Bendově ulici i křižovatce u Techmanie.

Ve středu 15. března plzeňští dobrovolní hasiči dostali čtyři nová auta. Město Plzeň předalo zástupcům jednotek sborů dobrovolných hasičů z Hradiště, Litic, Malesic a Bukovce. Cena jednoho vozu činí 1,4 milionu korun, celková částka 5,6 milionu korun byla uhrazena z rozpočtu Odboru bezpečnosti, prevence kriminality a krizového řízení Magistrátu města Plzně.

Ve čtvrtek 16. března byla otevřena v Plzni na Slovanech jedna z největších staveb v novodobé historii Plzeňských dopravních podniků (PMDP). Rekonstrukce tramvajové vozovny v Plzni na Slovanech začala na konci roku 2020 a oproti původní staré vozovně má mimo jiné nesrovnatelně vyšší kvalitu technického vybavení. Jeho součástí je například ekologická myčka tramvají využívající dešťovou vodu nebo moderní podúrovňový soustruh. Významně snižuje množství hluku směrem k Francouzské třídě a Slovanské aleji a poskytuje mnohem příjemnější zázemí pro zaměstnance.

Rekonstrukce tramvajové vozovny probíhala za plného provozu, protože se jedná o jedinou tramvajovou vozovnu v Plzni. Průjezdné haly nové vozovny mají délku 124 metrů a je v nich možné odstavit až 52 vozů o délce 33 metrů a T vozů o délce 17 metrů. Stavba má zelenou střechu o ploše 13,5

tisíce metrů čtverečních, která jímá dešťovou vodu pro myčku a závlahu svislých ozeleněných částí budovy.

Rekonstrukce vozovny byla zahájena 13. října 2020, trvala 29 měsíců a podílelo se na ní 950 osob. Projekt na její rekonstrukci získal první místo v prestižní soutěži Global Light Rail Awards v kategorii Nejlepší stavby nad 50 milionů eur. Stavba v Plzni na Slovanech vyšla na 1,8 miliardy korun, z toho více než třetinu pokryla evropská dotace.

V polovině března se mohli Plzeňáci svézt novou předváděcí trolejbusovou linkou číslo 9 z centra Plzně na Severní Předměstí. Linka byla v provozu až do 25. března a jezdila na trase Doubravka, Na Dlouhých-Hlavní nádraží-náměstí Republiky-Lékařská fakulta-Nemocnice Lochotín.

Součástí představování nových trolejbusových linek na Severní předměstí bylo o víkendu i mimořádné zpřístupnění měnirny trakčního proudu na Lochotíně. Takových měniren má Plzeň jedenáct a střídavý proud o napětí 22 kV se v nich nejprve pomocí transformátorů snižuje a poté v usměrňovačích přeměňuje na stejnosměrných 600 V, které potřebují trolejbusy i tramvaje.

Právě lochotínská měnirna má ale i zajímavou historii. Původně si v tomto místě na křižovatce Karlovarské a Lidické ulice chtěl majitel košutecké cihlářny Emanuel Klotz postavit vilu. K tomu ale nedošlo a město Plzeň později doplnilo původní hospodářskou budovu o další stavbu, která od roku 1949 fungovala jako měnirna proudu, mimo jiné pro nedalekou pionýrskou železnici.

Měsíc duben přinesl novinky při využívání veřejné dopravy v Plzni i v Plzeňském kraji. Plzeňský kraj a Plzeň sjednotily slevy na jízdném. Tarif Integrované dopravy Plzeňského kraje:

sleva 50% na jednotlivé jízdné pro osoby na mateřské a rodičovské dovolené, mládež 15 až 18 let, studenti do 26 let, osoby v hmotné nouzi, váleční veteráni a důchodci.

Cestující ve věku od 65 let mají dopravu po Plzni zdarma, o 8 Kč levnější síťová jízdenka a prokázání nároku na bezplatnou přepravu i občanským průkazem nebo pasem.

I v dubnu pokračovala rekonstrukce a modernizace téměř čtyřkilometrového úseku železniční tratí mezi stanicemi Plzeň-Koterov a Plzeň-Hlavní nádraží. Tato rozsáhlá stavba s názvem Uzel Plzeň, 5. stavba Lobzy-Koterov za více než dvě miliardy korun si vyžádá ještě několik uzavírek a omezení. Ke koleji č. 1 v oblasti Koterova v tomto měsíci proběhlo čištění komunikací. K otevření chodníku pod podchodem u železničního mostu Na Růžku došlo dříve. V oblasti zárodku budoucího tunelu byla pouze zvýšená doprava a její vliv na provoz byl velmi malý. (zpravodaj duben)

V úterý 11. dubna začala celoplošná oprava Plzenecké ulice v Plzni na Slovanech v úseku mezi Koterovskou a Slovanskou ulicí. Stavba za téměř 44 milionů korun, při níž dojde ke kompletní rekonstrukci včetně sítí, byla rozdělena

do dvou etap po čtyřech měsících a měla by být hotová na konci listopadu.

V polovině dubna byly specializovanou firmou na kruhovém objezdu v Částkově ulici v Plzni na Slovanech instalovány stožáry pro další semaforey. Jedny už roky zastavují auta, aby napříč kruhovou křižovatkou mohly projíždět tramvaje. Nové semaforey budou uvolňovat cestu zejména autobusům linek 29 a 30 vyjíždějícím z Francouzské ulice. Město Plzeň vyšla investice na 3,5 milionu korun.

Od pondělí 1. května záchytná parkoviště v Plzni zlevnila. O 15 korun levněji přijde celodenní parkování řidiče na dvou P+R parkovištích v Plzni, tedy v Dobřanské ulici na Borech a na náměstí Emila Škody u Centrálního autobusového nádraží. Před tím se platilo za parkovné a celodenní lístek do Městské hromadné dopravy celkem 60 korun, nově to přijde na 45 korun. Cílem je motivovat lidi, aby parkovali své vozy na okrajích metropole a do centra jeli Městskou hromadnou dopravou. Parkoviště Bory má kapacitu 315 a náměstí Emila Škody 163 míst.

Česká republika měla za sebou jeden z nejtragičtějších začátků roku. Na silnicích zemřelo od ledna do konce března celkem 15 cyklistů, což bylo nejvíce za posledních deset let. Za stejné časové období loni zemřelo třikrát méně lidí na kolech.

Od poloviny června mohou turisté cestovat po Plzeňském i Jihočeském kraji a části Bavorska s jednou jízdenkou. Mezi Plzeňským, Jihočeským krajem a bavorskými okresy Freyung-Grafenau, Cham a Regen se cestování veřejnou dopravou zjednodušilo. Nově k cestě po těchto regionech postačí jedna přeshraniční jízdenka, ať již vydaná českými nebo německými dopravci. Pro jednotlivce vyjde jízdenka na 240 korun, pro skupinu (maximálně dva dospělí plus 3 děti do 15 let) na 360 korun. Na tyto jízdenky je možné cestovat neomezeně po Plzeňském kraji, vyjma Městské hromadné dopravy Plzeň.

V pondělí 5. června začala čtyřměsíční oprava mostu Milenia v centru Plzně, nejvytíženějšího silničního mostu ve městě. Jeho rekonstrukce potrvá až do 6. října a zahrnuje i přilehlé ulice U Trati včetně křižovatek ulic U Trati a Doudlevecká. Během celé rekonstrukce byla doprava svedena vždy do jednoho jízdního pruhu. V první etapě byl most zavřený nejprve ve směru na Slovany. Zároveň s opravou mostu se vyměnila i světelná signalizace na křižovatce ulic Doudlevecká a U Trati. Jde o největší dopravní investici města, protože most potřeboval kompletní výměnu povrchu a izolace mostovky. Most Milénia přes řeku propojuje Borskou ulici s ulicí U Prazdroje a dopravě slouží 22 let, denně po něm projede asi 26 tisíc aut. Plány na výstavbu mostu pocházejí z 80. let minulého století. Nakonec byla jedna z největších dopravních staveb vybudována mezi lety 1997 a 2000. Původně měl most v době svého vzniku sloužit i jako velké podzemní parkoviště, měly se pod ním nacházet obchody a restaurace.

Město Plzeň buduje systém cyklovýpadovek. Ty slouží nejen rekreačním cyklistům, ale i těm, kteří třeba jen v létě vymění auto za kolo či koloběžku. Vybudováním těchto cyklokomunikací, které vedou do okolních obcí, vytváří konkurenceschopnou alternativu pro šetrnou udržitelnou dopravu. Rekreačním trasám v údolích plzeňských řek se říká Plzeňské greenways. Je to například dokončený úsek stezky od mostu v Malostranské ulici kolem Radbuzy, který byl rozšířen tam, kde to šlo, i s odděleným provozem chodců a cyklistů. Další souvislý úsek vede podél Úslavy proti proudu od sv. Jiří přes Lobzy, Božkov, Koterov a Starý Plzenec až do Sedlce. Mezi nejstarší a také nejfrekventovanější úsek greenway Radbuza navazují stezky v nivě Úhlavy z Hradiště do Radobyčic. Letos k nim přibyl další úsek z Radobyčic k rokli v Lahošti, kterou překlenula lávka.

V červenci řidičům i cestujícím začala komplikovat dopravu po městě oprava tramvajové trati v ulici Terezie Brzkové v plzeňských Skvrňanech. Jednalo se o modernizaci spojenou s dalšími stavebními úpravami. Byly nutné uzavírky přilehlých křižovatek a byly uzavřeny i některé jízdní pruhy. Tramvaj číslo 2 byla v provozu pouze v úseku Světovar-Malesická. Ze zastávky Malesická pak do Skvrňan pokračoval autobus náhradní dopravy.

Dopravu v Plzni také komplikovala částečná uzavírka mostu Milénia. Aktuálně byl uzavřen směr od Belánky na Slovan, v polovině prázdnin se otevřel, ale řidiči už neprojeli ve směru ze Slovan na Bory.

S velkým zájmem veřejnosti se setkala rozlučková jízda poslední vysokopodlažní tramvajové soupravy T3R-P plzeňské Městské hromadné dopravy. Lidi přilákala možnost projet se Plzni ve třech spřažených vozech tohoto typu tramvaje a získat i pamětní jízdenku na tento den. Každý spoj Městské hromadné dopravy v Plzni je už bezbariérový.

Od čtvrtka 10. srpna vstoupila do druhé fáze oprava frekventovaného mostu Milénia v Plzni. Řidičům se uzavřel most ve směru na Bory, naopak byl zprůjezdněn směr na Slovan. Druhá etapa oprav skončila 6. října. Akce téměř za 40 milionů korun, kterou zajišťovala Správa veřejného statku města Plzně, proběhla bez komplikací.

Auta s registrační značkou elektrického vozidla měla na území Plzně parkování do 24 hodin zdarma. Toto pravidlo mělo na konci prázdnin skončit, ale plzeňští radní se rozhodli jej prodloužit až do konce srpna roku 2025. Plzeňský registr řidičů na území našeho města eviduje přibližně pětistovku elektrických vozidel.

Město Plzeň zavádí v tomto roce na křižovatkách speciální senzory. Křižovatky tak řídí chytrá technologie. Senzory dokáží efektivně řídit dopravu, reagovat na změnu provozu nebo upřednostňují průjezd vozidel hasičů, záchranky či dopravních podniků. Projekt realizovala Správa informačních technologií města Plzně od prosince 2022 do června letošního roku. Náklady ve výši 17,8 milionu korun bez

DPH byly plně hrazeny z dotací Evropské unie, Národního plánu obnovy a ze zdrojů Ministerstva pro místní rozvoj.

Od 1. srpna se změnil dopravní režim na Americké ulici v Plzni. Od 20. hodiny večer do 5 hodin ráno po ní opět mohla jezdit automobilová doprava. Přes den se naopak současný režim o něco zpřísnil. Cílem tohoto rozhodnutí bylo zachovat hladký průjezd Městské hromadné dopravy v dopravních špičkách a současně ulevit řidičům v době, kdy se netvoří zácpy. Přes den zmizely i taxíky. Změna výrazně prospěla plynulosti veřejné dopravy i pěším.

Třetí týden v září se Plzeň ve spolupráci se svými Plzeňskými dopravními podniky zapojila do Evropského týdne mobility. Jde o iniciativu Evropské komise na podporu udržitelné mobility. Vyvrcholením je pak mezinárodní Den bez aut 22. září. V tento den nemuseli lidé na všech linkách plzeňské městské hromadné dopravy platit jízdné.

Od 27. září začala v Plzni na Koterovské ulici rozsáhlá rekonstrukce tramvajové trati. Stavba byla spojená s dopravním omezením a řidiči i cestující Městské hromadné dopravy se museli přizpůsobit. Rekonstruován byl úsek o celkové délce 927 metrů. Nejen tramvajová trať, ale také komunikace, chodníky i inženýrské sítě, veřejné osvětlení, světelná signalizace či informační systém byly v této části nevyhovující. Stavba je rozdělena do několika etap. Další omezení dopravy přinesou etapy rekonstrukce, které budou následovat v příštím roce. Město Plzeň do kompletní rekonstrukce investovalo téměř čtvrt miliardy korun včetně DPH.

V pátek 6. října ráno se mezi Božkovem a Letkovem v Plzni střetla dvě osobní auta. Při nehodě se zranili dva dospělí a dvě děti. Děti musely být vyproštěny hydraulickými nástroji. Muž a žena byli převezeni se středně těžkými zraněními na akutní příjem do Fakultní nemocnice Plzeň. Děti ve věku čtyř a deseti let utrpěly také středně těžká zranění.

Začátkem října skončila čtyřměsíční oprava mostu Milénia. Rekonstrukce za téměř 40 milionů korun začala 5. června a zahrнула i přilehlé ulice včetně křižovatek ulic U Trati a Doudlevecká. Zároveň s opravou mostu byla vyměněna světelná signalizace na křižovatce ulic Doudlevecká a U Trati. Stejnou křižovatku čekala ještě výměna asfaltu o víkendy 14. až 15. října. Křižovatka ale zůstala průjezdná.

V polovině října se zrušila točna tramvají u Borského parku v Plzni. Nahradila ji prosklená vstupní brána do parku. V přízemí v prosklené budově se zelenou střechou se zájemci mohou občerstvit či si půjčit sportovní náčiní, k dispozici jsou také veřejné toalety. Brána se začala stavět loni v srpnu a náklady na celkovou revitalizaci vyšly na 49,5 milionu korun.

Ve čtvrtek krátce po poledni se v Plzni na Karlovarské třídě nad zastávkou Pod Záhorskem srazily dvě tramvaje. Obě jely ve směru z centra města. Souprava linky číslo 4 zezadu narazila do tramvaje číslo 1, která předtím prudce zabrzdila.

Střet odneslo zraněním 27 cestujících a řidička tramvaje. Tramvajová doprava na Karlovarské třídě byla v obou směrech obnovena po 14. hodině, do té doby jezdily místo tramvají autobusy.

V říjnu skončila další etapa modernizace plzeňského železničního uzlu. Jeho obnovu zahájila Správa železnic v závěru roku 2020. Celkovou rekonstrukcí prošel traťový úsek o délce 3,85 kilometru. Původní stanice Plzeň-Koterov byla hůř dostupná pro cestující. Proto byla jako náhrada vybudována zcela nová zastávka na Slovanech, která zlepšila obslužnost okolního území a současně nabídla pohodlnější přestup na Městskou hromadnou dopravu. Celková hodnota prací dosáhla 2,2 miliardy korun.

Nepomucká ulice v Plzni na Slovanech patří mezi velmi vytížené vozovky. Proto je hojně využíváný přechod pro chodce v lokalitě u křižovatky s ulicemi Barvínková a Fialková. Vedení obvodu se rozhodlo tento problém vyřešit. Přechod se nejen o kus přesunul, ale uprostřed vozovky byl vybudovaný také ostrůvek. Úpravy realizovala Správa veřejného statku města Plzně. Kromě uvedených úprav došlo také ke změně vodorovného dopravního značení, tato část vozovky je nyní mnohem přehlednější i pro řidiče. Náklady na stavební úpravy činily 158 tisíc korun.

Stavební práce na tramvajové trati v Koterovské ulici, které začaly 27. září výrazně znepříjemnily Plzeňanům dopravu v této části obvodu. Nachází se zde několik mateřských a základních škol. Magistrát města Plzně rozhodl, že od 3. listopadu do 15. prosince zde mohou občané v pracovní dny využívat přepravu autobusem, který jezdí ve dvacetiminutových intervalech.

Od pondělí 4. prosince začal v Plzni platit nový parkovací režim v oblasti od Tylový ulice k nádraží Jižní předměstí a v okolí Centrálního autobusového nádraží. Od ledna se bude platit i na parkovišti pod hlavním nádražím. Město tak chystá rozšíření placeného parkování také v dalších čtvrtích, zadarmo už nepůjde odstavit auto ani pod mostem generála Pattona.

V pátek 15. prosince skončila první etapa rekonstrukce tramvajové trati včetně komplexního obnovení silničního provozu v Plzni na Slovanech. Jednalo se o část Koterovské ulice od Obchodního centra Galerie Slovany včetně okružní křižovatky na náměstí Generála Píky. V příštím roce se opraví úsek od náměstí Generála Píky až ke křižovatce se Sladkovského ulicí. Důvodem je špatný stav konstrukce tramvajové trati vzhledem k jejímu stáří. Celkové finanční náklady v tomto roce přišly zhruba na 16 milionů korun včetně DPH.

V poslední době je velkým trendem elektrokoloběžka. Město Plzeň si nechalo vypracovat studii zaměřenou na elektrokola, elektrokoloběžky, jednokolky, kola segwaye (dvoukolový elektrický dopravní prostředek pro jednu osobu) a další prostředky tzv. mikromobility. Cestování s těmito

prostředky má své klady, ale i zápory. Výhodou je nízká cena, bez řidičáku, skladnost, ekologie a rychlost. Nevýhodou je zranitelnost, počasí, pojištění, chybějící infrastruktura, dobíjení a baterie a také zlenošení. Vedení města není zatím přesvědčené o správnosti této cesty. V podstatě tu studii ani neschválilo, vzalo ji pouze na vědomí. Problémem je rychlá a nebezpečná jízda po chodnících, ohrožování chodců a povalující se elektrokoloběžky v ulicích města, kde překáží nevidomým, vozíčkářům nebo třeba rodičům s kočárky. Například v Paříži proběhlo nedávno referendum na toto téma a téměř 95 procent Pařížanů řeklo ne.

V tomto roce České republiky 38 procent koloběžkářů bylo při nehodách pod vlivem alkoholu, celkem 403, z toho 348 bylo na elektrokoloběžkách. Čtyři z nich při nehodě zemřeli.

V Plzeňském kraji bylo v tomto roce celkem 4 610 dopravních nehod, což bylo o 720 více než v roce 2022. Nejtragičtějším měsícem se stal prosinec s osmi smrtelnými nehodami. 166 nehod způsobili chodci při nichž zemřeli dvě osoby, jedna v Plzni a druhá v Domažlicích.

Příčiny dopravních nehod jsou stále stejné, nesprávný způsob jízdy, nepřiměřená rychlost nebo nedání přednosti v jízdě. Hmotná škoda se vyšplhala až na 382 milionů korun.

Š k o l s t v í

Od 1. ledna se stala základní a mateřská škola v Plzni Božkově nově značenou školní ulicí. Jde o opatření, které upravuje dopravní provoz v bezprostřední blízkosti školy. Z toho důvodu se stala Palírenská ulice v ulici jednosměrnou a vznikla zde tři vyhrazená parkovací stání P+R pro základní školu a mateřskou školu. Snížení počtu aut pro chodce, cyklisty a další uživatele bezmotorové dopravy přispěje k tomu, aby se zde děti i rodiče cítili bezpečně.

Masarykova základní škola v Plzni na Slovanech oslavila sto let od svého otevření 1. února roku 1923. Pyšnit se může, že u položení jejího základního kamene byl osobně přítomen tehdejší prezident T. G. Masaryk, který souhlasil s tím, aby škola nesla jeho jméno. Oslava významného výročí jedné z nejkrásnějších plzeňských škol se konala v pátek 3. února. Během těchto oslav byl pokřtěn almanach vydaný právě ke stému výročí Masarykovy základní školy. Jejím architektem se stal věhlasný Hanuš Zápál.

Ve středu 8. února se konalo v městské sportovní hale v Plzni na Slovanech sportovní dopoledne pro žáky celého druhého stupně Masarykovy základní školy.

V úterý 21. února od 10 do 16 hodin se konal v Masarykově základní škole na Jiráskově náměstí Den otevřených dveří. V pondělí 3. a v úterý 4. dubna se konaly zápisy do prvních tříd pro školní rok 2023/2024.

23. mateřská škola z Plzně Slovan se zapojila do projektu Celé Česko čte dětem, která má cíl nejen přivést

děti ke čtení nebo rozvíjet jejich fantazii, ale vytvářet i pevné rodinné vazby.

Největší novinkou mateřinky je otevření knihovny, tzv. Topoláčkova knihovna (jméno dostala podle Topolové ulice, kde škola sídlí). Školu navštěvují také čtecí babičky, maminky i sourozenci, kteří chodí dětem pravidelně číst pohádky.

V úterý 7. března byl odstartován v Kulturním domě Šeříkovka v Plzni osmý ročník Sportovních her mateřských škol v Plzni. Hlavní cíl her je přivést děti k pohybu a ukázat jim, jak zábavný může být. Hry testují pohybové dovednosti ve čtyřech disciplínách, a to hodů do dálky, skoku z místa, člunkovém běhu se změnami směru) a v podlézání a přelézání překážek. Celkem se do pohybových soutěží zapojilo více než 1800 předškoláků ze všech sedmačtyřiceti plzeňských mateřinek zřizovaných městem.

Sportovní hry mateřských škol pořádá město Plzeň ve spolupráci s Nadací sportující mládeže, která spolu s Fakultou pedagogickou Západočeské univerzity v Plzni sestavila disciplíny včetně odborného podkladu správného provedení.

V úterý 18. dubna se konal v Plzni v sídle Středního odborného učiliště elektrotechnického dvoudenní první ročník soutěže mladých koumáků. Soutěžit přijeli žáci ze šesti škol. Zvítězil tým ze Střední školy, centra odborné přípravy technickohospodářské z Prahy. Druhé místo obsadil tandem z Ostravy a třetí byli Jihočeši z Hluboké.

Ve dnech 3. a 4. května proběhly v Plzni zápisy do mateřských škol zřizovaných městem Plzní. Pro cizince, kterým byla poskytnuta dočasná ochrana v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny, byl stanoven další termín zápisu ve dnech 14. a 15. června 2023.

V dubnu přišlo k zápisu do českých základních škol přes sto tisíc dětí. Pětina z nich však do prvních tříd nenastoupí, neboť dostala odklad.

O víkendu 16. až 18. června se dorostenci oddílu Národní házené TJ Božkov zúčastnili Poháru České republiky v Nýřanech a v tomto Poháru České republiky zvítězili.

V polovině července se konal na hřišti slovanského fotbalového klubu SK Smíchov již třetí ročník brankářského kempu Jendy Levého. Slovanský obvod brankářský kemp, kde trénují děti a mládež z celého Plzeňského kraje, výrazně podporuje. Plzeňský kraj díky tomu může poskytovat kvalitní výcvik a zlepšovat potřebné dovednosti mladých talentovaných brankářů.

Plzeňská 5. mateřská škola, Zelenohorská 25, se intenzivně zaměřuje na rozvíjení sportovního nadání dětí. Ty celoročně navštěvovaly plavecký kurz v bazénu Slovany, také absolvovaly kurzy bruslení na zimním stadionu LOOGSPEED CZ Arény. Jednou týdně se učily florbal pod vedením trenérů v tělocvičně TJ Sokol v Hradišti, kterou TJ bezplatně škoле pronajala. Děvčata ještě chodí na kurz mažoretek a již nyní

sklízejí se svým vystoupením úspěchy. Na sportovních hrách plzeňských mateřských škol pak získaly zaslouženě 2. místo.

Město Plzeň postupně buduje stabilnější a rychlejší datové sítě ve svých základních a mateřských školách. Letošní plánované opravy končí a město tím završilo rekonstrukci sítí LAN ve všech svých základních školách. V dalších letech modernizace budou pokračovat v mateřských školách, město je zhruba v polovině. Modernizace LAN sítí v základních školách vyšla Plzeň na 16 milionů korun, do školek letos 1,5 milionu korun.

V úterý 7. listopadu se v plzeňských Chvojkových lomech konal lampionový průvod pořádaný 17. mateřskou školou Plzeň, který směřoval přes Částkovu ulici k Úřadu městského obvodu Plzeň 2 Slovaný. Tady děti udělaly velký kruh osvětlený lampiony a pokračovaly na svou školní zahradu. Ta byla osvětlena vydílanými dýněmi, podzimními lucernami a různými světýlky. Děti ze školního pěveckého sboru Sluníčko zazpívaly několik písní a potom přišel skřítek Podzimníček se svou kamarádkou vílou Podzimničkou. Děti slíbily skřítkovi a jeho kamarádce, že se budou o zahradu starat, budou uklízet hračky nebo pomohou hrabat listí. Za to dostaly od skřítky a víly malou sladkou odměnu.

Podzim přinesl do 13. základní školy Plzeň spoustu zajímavých tematických a zážitkových dnů. Škola využívá možnosti z Operačního programu Jan Amos Komenský a žákům připravuje netradičně uchopené vyučování. Škola při tom využila např. státní svátky a mnohé významné dny, např. Mezinárodní den zvířat, kdy žáky navštívili zástupci Farmy Měcholupy nebo Den stromů. Oblíbenou a pravidelnou podzimní aktivitou je také úklid 75 HODIN. Jedná se o tři dny plné dobrovolnických aktivit. Cílem akce je naučit děti spolupracovat a víc vnímat svět kolem sebe. Ve čtvrtek 7. prosince byli rodiče a přátelé zváni na odpolední vánoční setkání, kdy si mohli prohlédnout školu a společně se svými dětmi vytvořit malý vánoční výrobek.

Také podzim v 80. mateřské škole byl spojený s bohatým programem jak pro děti, tak i jejich rodiče. Děti společně nasbíraly úctyhodné množství kaštanů a žaludů pro daňky z Arboreta Sofronka, a to 500 kilogramů. Děti z celé mateřské školy čekal první menší výlet, a to do svíčkárny v Liticích, kde si ozdobily svíčky a připravily sůl do koupele. Dále se děti vypravily do lesoparku Homolka, na Božkovský ostrov společně s dobrovolníky Totemu plnily úkoly z projektu Se Sokolem do života a paní učitelky pro děti připravily stopovačku svatého Martina. V pátek 10. listopadu se uskutečnil 1. ročník lampionového průvodu nazvaný Martinská světýlka. Překvapením pro všechny byl příjezd svatého Martina na bílém koni.

V jedné z největších středních škol Plzeňského kraje, Vyšší odborná škola a Střední průmyslové škole elektrotechnické na Koterovské ulici se ve středu 6. prosince odehrála již tradiční společenská akce organizovaná a

pořádaná studenty ubytovanými ve zdejší domově mládeže. Jedná se o vyhlášení „Missáka“ domova mládeže VOŠ a SPŠE. Byl jím zvolen Břetislav Vaverka, druhým v pořadí byl Adam Nováček a třetí místo získal Daniel Miroslav Pivoňka. Pozvání na akci byli mimo jiných i místostarostka MO Plzeň2 - Slovany Eva Trůková.

Z d r a v o t n í c t v í

V Plzni je největší centrum následné péče v České republice. Má dvě stě padesát lůžek, o pacienty a chod centra se stará téměř 110 členů zdravotnického a nezdravotnického personálu. Sídlí v Kotíkovské ulici v areálu nemocnice Privamed. Centrum přijímá pacienty starší 18 let po akutní hospitalizační péči nebo na doporučení specialistů či praktických lékařů. Dále centrum spolupracuje s Mulačovou nemocnicí, Fakultní nemocnicí Plzeň, se všemi nemocnicemi Plzeňského kraje i s nemocnicemi mimo Plzeňský kraj. Centrum následné péče vede primář Oldřich Berka.

V květnu skončila koronavirová pandemie. Celosvětová pandemie covidu-19 už není zdravotním stavem nouze s mezinárodním dopadem. Koronavirus zabil během tří let skoro sedm milionů lidí a narušil globální ekonomiku. V České republice kvůli němu zemřelo přes 42 tisíc lidí.

Českou republiku trápil nedostatek antibiotik a nedostatek některých léků. S problémem se potýkají i okolní evropské země, které ale přijímají celou řadu opatření.

V polovině června získala Fakultní nemocnice Plzeň unikátní přístroj, imunochemický analyzátor nové generace Dxl 9000, který vyšetří krevní vzorky rychleji a potřebuje také menší množství krve. V České republice je Fakultní nemocnice Plzeň první pracoviště, které má možnost tento přístroj vyzkoušet. Pacient přijde na náběr ráno a v poledne už odchází s navrženou léčbou. Fakultní nemocnice Plzeň má zapůjčený přístroj od výrobce ke zkušebnímu provozu zatím na půl roku.

V polovině roku poliklinika Slovany v Plzni se zahalila do lešení. Důvodem byla nová fasáda, úprava hlavního vchodu a zateplení budovy zatím ze strany do Francouzské ulice. Opravy probíhaly za provozu s minimálním omezením. Za připomínku stojí i nedávná rekonstrukce vnitřních prostor polikliniky. Moderní tvář získaly i všechny společné chodby a čekárny, které byly navíc opatřeny i novým navigačním systémem, barevné značení přispělo k lepší orientaci a navigaci ve vnitřním prostoru.

C e n y n e z a m ě s t n a n o s t m z d y

Cena tepla v Plzni vzrostla od 3. ledna průměrně o 4,8 procenta (cca o 29 korun). Podle teplárny, v níž má město podíl 65 procent a zbylých 35 procent patří skupině EPH (Energetický a průmyslový holding) miliardáře Daniela Křetínského je zdražení minimální, např. u běžné čtyřčlenné domácnosti se spotřebou 25 gigajoulů za rok se výdaje za teplo a teplou vodu zvýší o méně než 100 korun za měsíc.

Plzeň také nezdrazila vodné a stočné. Za vodné tento rok odběratelé zaplatí 63,27 korun za metr krychlový s DEPH a za stočné to bude 39,19 koruny za metr krychlový. Cenu pro rok 2023 se podařilo zachovat díky snížení nájmu, které Vodárna Plzeň platí městu za vodárenskou infrastrukturu.

Ceny za nájemné v městských bytech v Plzni se od 1. března nezdrazily. Ceny základního nájemného v bytech ve vlastnictví města Plzně zůstávají na úrovni cen z roku 2021. U standartních bytů jde o částku 92,07 koruny za metr čtvereční.

Stejná cena jako loni bude i cena za odvoz odpadu, ta činí 0,31 koruny za litr kapacity nádoby na odpad, např. se ročně za odvoz odpadu z nádoby o objemu 120 litrů při frekvenci svozu 1 krát za 14 dní platí 972 korun.

Nezměnily se ani poplatky za psa. Senioři i v tomto roce zaplatí za rok 200 korun. Ostatní za psa v rodinném domě platí 500 korun a za psa v bytě 900 korun.

Důchody vzrostly o 1377 korun. Průměrný starobní důchod v České republice se v lednu po valorizaci a přidání výchovného dostal na 19 438 korun. Proti prosinci tak vzrostl o 1377 korun. Díky bonusu pět set korun za vychované dítě si víc polepšily ženy. Rozdíl mezi průměrnou ženskou a mužskou penzí se tak snížil, klesl proti prosinci z téměř dvaceti procent zhruba na třináct.

Kvůli rostoucím cenám energií zdražila také Česká pošta. Od února obyčejné psaní ekonomické stojí 23 korun (loni 21 Kč), obyčejné psaní prioritní přijde na 30 korun (loni 28 Kč), doporučené psaní prioritní 69 korun (loni 59 Kč), cenné psaní 67 korun (loni 57), poštovní poukázka A 52 korun (loni 49 Kč), balík 129 korun (cena zůstala stejná, balík do Balíkovny 75 korun (cena zůstala stejná).

Meziročně vzrostly spotřební ceny v únoru 2023 o 16,7 procent potravin a nealkoholické nápoje, zvýšení cen hlavně zeleniny (o 12,7%), ovoce o 2,8%. Z potravin se snížily zejména ceny vepřového masa o 6,1%, másla o 12,3% a drůbežího masa o 1,1%.

Kvůli ptačí chřipce rostly ceny vajec. Ty ale také ovlivnily drahé energie a plánovaný zákaz klecových chovů. Jedno vejce bylo za 2,60 Kč a zdražilo se na 4,90 Kč. V České republice se vejce zdražila o 95,1 %, v EU o 31,1 %. U nás 10 vajec přišlo na 36,90 korun.

1 kilogram bílého jogurtu přišel na 49,90 Kč, 1 kg mouky na 19,90, těstoviny 500 gramů na 59,90, sýr gouda 100 gramů na 34,90, olej 79,90, 1 kg chleba 35,94, mléko polotučné 25 Kč.

Brambory rané 2,5 kg 69,90, mrkev 1 kg 19,90, kuřecí prsa 1 kg 169 Kč a vepřová krkovice 1 kg 229 Kč.

V březnu cena cibule, paprik i rajčat trhala rekordy. 1 kg cibule přišel na 27,90 Kč, paprika 1 kg 139 Kč, rajčata 1 kg 49,90 Kč.

Čepovaná piva plzeň zdražila za dva roky o deset korun. V prvním čtvrtletí tohoto roku se cena půllitru pohybovala kolem 58 korun.

V prvním pololetí pohonné hmoty se prodávaly v průměru v Plzeňském kraji, Natural 95 1 litr přišel na 37,61 Kč, nafta 1 litr na 36,46 Kč.

V květnu benzin v Plzeňském kraji po měsíci dubnu mírně zdražil. Cena nafty od počátku února klesala, v květnu za jeden litr nafty řidiči zaplatili průměrně 31,13 Kč.

Litr nejprodávanějšího benzínu Natural 95 se v regionu prodával u čerpacích stanic za 36,75 korun.

Po měsíci květnu ceny pohonných hmot začaly růst. U benzínu přesáhla cena 37 korun za litr a nafta zdražila na 31,43 Kč.

Od pondělí 31. července do úterý 1. srpna, kdy se v České republice zvýšila spotřební daň na naftu, stoupla průměrná cena dieselu o 71 haléřů na 33,95 koruny za litr. Vedle nafty zdražil i benzin, kterého se ale změna spotřební daně netýkala, cena za litr 35,95 Kč.

Zdražování pohonných hmot v České republice neustávalo. Za litr benzínu už řidiči zaplatili v září u Naturalu v průměru 40,05 koruny. Cena litru nafty stoupla za týden na průměrných 38,88 korun.

Čechům loni meziročně stouply spotřební výdaje o 13,7 procenta na průměrných 180 773 korun. S ohledem na inflaci, která loni dosáhla 15,1 procenta, si ale koupili méně a reálně měli výdaje o 1,2 procenta nižší než o rok dřív. Měsíčně průměrná česká domácnost loni utratila za potraviny, bydlení, dovolené, zdraví, dopravu, kulturu či vzdělání 15 064 korun na člověka

Průměrná mzda ve druhém čtvrtletí meziročně klesla. Důvodem byla přetrvávající vysoká inflace. Pokles reálné mzdy byl ale nižší než v prvním čtvrtletí.

Plzeňský Prazdroj zdražil od 1. října většinu produktů téměř o šest procent. Více se zvedly ceny balených pív, a to v průměru o 1,50 koruny z půllitru, méně ceny čepovaných, o korunu. Důvodem zdražení jsou především trvale rostoucí náklady na energie, obaly a dopravu. Další posun cen pak přinese chystané zvýšení DPH u čepovaného piva. Pivovary se obávají odlivu hostů z restaurací a zavírání hostinců zvláště na vesnicích.

Ceny potravin v listopadu.

Chléb konzumní 500 g 24,90 Kč, obyčejná houska 5,50 Kč, mouka 1 kg 17,90 korun, jablka 1 kg 39,90, rajčata vanička 79,90, pomeranče 1 kg 49,90, citrony 1 kg 29,90, paprika 59,90, pórek 1 kg 59,90, cibule 1 kg 32,90, brambory síťka 2 kg 54, vajíčka 30 kusů 74,90, selský jogurt bílý 400 g 29,90,

olej řepkový 1 litr 66,90, cukr 1 kg 38,90, mléko 1 litr 19,90, máslo 59,90, smetana 250 ml 49,90, sýr eidam 100 g 29,90 korun.

Vepřová kýta 1 kg 199,90, debrecínka 100 g 179,90, šunka 100 g 24,95 korun.

Čokoláda studentská 170 g 94,90 korun

Tradiční Božkov rum 0,5 litru 179,90 korun, Bohemia sekt 0,75 litru 179,90 poděbradka ochucená minerálka 17,90 korun.

Zdražování ani letos nekončí. Inflace vyskočila na 17,5 procent, vzhůru ji hnaly i náklady na bydlení, nejvíce zdražila mouka, vejce, mléko a olej.

Ceny zboží úhrnem meziročně vzrostly o 20,8 procent a ceny služeb o 12,2 procent. Stravování v restauracích je letos dražší o 23,8 procent, ubytování o 19,9 procent. Vysoká inflace znehodnotila úspory, které lidé mají na běžných účtech.

Za energie lidi zaplatili mnohem více a to bez ohledu jestli bydlí ve vlastním nebo v pronájmu.

Lidi platí v tomto roce za energie v průměru o 155 korun měsíčně více než ve stejném období loni. Loni zaplatil průměrný Čech za energie ve třetím čtvrtletí 6375 korun měsíčně. Letos to ve stejném období roku bylo 6530 korun.

Nájemní bydlení rychle zdražuje. Ve třetím čtvrtletí tohoto roku cena nájemného bydlení se přiblížila k hranici 300 korun za metr čtvereční. Za nájem v šedesátimetrovém bytě tak zájemce zaplatí v průměru více než 17,5 tisíce korun.

Výdaje průměrné české domácnosti na bydlení tento rok meziročně vzrostly o 21,7 procenta. Měsíčně tak vydávala 8299 korun. Bylo to téměř 17 procent jejích čistých příjmů. Za nárůstem vydané sumy a podílu bylo zdražení energií, vody i nájmu.

Od 10. prosince České dráhy zdražily jízdné na železnici v průměru o 9,5 procenta. Zdražení reflektuje inflaci a rostoucí ceny údržby, nafty či náhradní díly. České dráhy upravují ceny jízdenek pravidelně s novými jízdními řády, loni vzrostla cena jízdného o 15 procent.

Na tiskové konferenci uvedli zástupci Evropské sítě proti chudobě a sociálnímu vyloučení, že v České republice žije zhruba milion lidí těsně nad hranicí chudoby.

Na konci roku bylo bez práce v Plzeňském kraji celkem 12 250 lidí. Nejvíce volných míst bylo v Plzni, úřad práce evidoval 7779, meziročně to byl pokles o 893 pozic.

V prosinci zapsaly pracovní úřady v Plzeňském kraji 1961 uchazečů o zaměstnání. Meziročně to byl pokles o 182. Z evidence bylo vyřazeno 1149 lidí, z nichž 717 nastoupilo do zaměstnání.

Paní Hana Gerzanicová oslavila 11. května své 95 narozeniny. Básnířka a překladatelka se narodila v Plzni. Její tatínek, profesor klasických jazyků ji vychovával přísně. Na prázdniny ve Volšovech u Sušice ji doprovázel i kufr plný jazykových učebnic. Později jí jazykové vzdělání přišlo velmi vhod.

V květnu 1945 se sedmnáctiletá Hana stala oficiální tlumočnicí generála Pattona. Po válce odešla do Prahy na filozofickou fakultu. Zamilovala se do spolužáka a o jedněch prázdninách, které trávila opět ve Volšovech, od něj dostala dopis, že je za hranicemi a ať uteče za ním. Dlouho se nerozmýšlela a bez peněz, jen s kufrem knih překročila za dramatických okolností hranici. Vůbec ji nenapadlo, že je to navždy, že otce už neuvidí nikdy a maminku až na sklonku života. Navíc byla v nepřítomnosti odsouzena k sedmnácti letům za opuštění republiky.

V Německu ji poslali do lágru v Mnichově, kde se setkala se svým milým. Panoval tu hlad a tvrdé podmínky, a tak si přivydělávali aspoň sběrem šrotu. Po čase díky svým jazykovým schopnostem získala místo učitelky angličtiny na univerzitě, ale šlo o práci neplacenou. A protože její milý snil o Austrálii, rozhodli se vzít a v červnu roku 1951 opustili Německo.

V Austrálii nejdřív pracovala u běžícího pásu a myla v nemocnicích podlahy, později dostala práci v kanceláři. Od roku 1968 vyučovala francouzštinu a němčinu na gymnáziu v Moss Vale. Od poloviny 70 let byla zástupkyní ředitelky školy v Earlwoodu na předměstí Sydney.

Vychovala šest dětí a táhla sama celou domácnost. Manžel byl velmi nemocný a nakonec zemřel. Aby si přivydělala, začala psát básně. Ačkoli ji od toho všichni zrazovali, nakonec se jako básnířka prosadila nejen v Austrálii, ale i v zahraničí a získala několik ocenění.

Domů, do Plzně se natrvalo vrátila až v roce 1999. Od té doby získala za svou básnickou i společenskou činnost řadu ocenění, jako je Významná žena Plzeňského kraje, Pečeť města Plzně nebo Významná Češka žijící ve světě a další.

Bohužel paní Hana Gerzanicová zemřela 25. září 2023 v Plzni.

Plzeň si v červnu připomněla 70 let od červnového povstání a jeho násilného potlačení. Navečer v sobotu 30. května začala v tehdejším Československu měnová reforma, kterou vyhlásila komunistická vláda. Reforma necitlivě zredukovala úspory obyvatel. Plzeňané se vzbouřili. Ve městě se do demonstrace zapojilo několik tisíc lidí. Bylo proti nim nasazeno téměř devět set milicionářů, vyzbrojených členů pohraniční stráže a armády. Během dne byly zraněny desítky lidí a 250 bylo zatčeno. V následujících 13 velkých procesech bylo odsouzeno několik stovek lidí a na dvě stě rodin bylo násilně odstěhováno. Nepokoje začaly na ranní směně v závodě V. I. Lenina (Škodovka). Pracovníci si následně vynutili odchod na náměstí Republiky. Protesty byly zprvu verbální,

několik lidí se však dostalo do budovy radnice a vyhazovali z oken busty Lenina a dalších „potentátů“. Zněly projevy nedůvěry vládě i žádosti o nové svobodné volby. Demonstranti postupně ovládli celé město. Posílili je lidé z dalších továren a provozů i obchodů. Obrat nastal až večer. Na příkaz vedení komunistické strany vyšli straníci v mohutných průvodech na protidemonstraci a zastavili se před Masarykovým pomníkem, který povalili, naložili na nákladní auta a odvezli do Škodovky do šrotu. Ihned po potlačení povstání začalo zatýkání a příprava politických procesů. Už v červenci 1953 se konalo 14 politických procesů.

V úterý 16. května ve věku 82 let zemřel Zdeněk Vostracký, vysokoškolský pedagog, vědec a rektor Západočeské univerzity v Plzni v letech 1998 až 2004. Zdeněk Vostracký se narodil v Plzni 15. května 1941. Vystudoval Fakultu elektrotechnickou na Vysoké škole strojní a elektrotechnické v Plzni, titul doktora věd obhájil na Českém vysokém učení technickém v Praze. Zabýval se elektroenergetikou a fyzikou plazmatu. Po studiích začínal v podniku Škoda Plzeň jako konstruktér. Profesor Vostracký byl komplexní osobností, propojující vědce, pedagoga a manažera, a člověkem oddaným své práci. Přednášel na zahraničních univerzitách a konferencích, byl autorem či spoluautorem mimo jiné i 47 vynálezů.

Ve věku 90 let zemřel v pondělí 28. srpna Jiří Holenda, poslední rektor bývalé Vysoké školy strojní a elektrotechnické a posléze první rektor nové Západočeské univerzity v Plzni. V jejím čele stál do 28. února 1998. Jméno Jiřího Holendy bude navždy vepsáno do historie Západočeské univerzity na prvním místě. Společně s týmem lidí dokázal spojit fakulty rozdílného zaměření i historie, a položit tak počátky multioborové vysoké školy.

Jiří Holenda vystudoval Matematicko-fyzikální fakultu Univerzity Karlovy v Praze, kterou dokončil v roce 1959. Jako učitel matematiky a fyziky působil v Sušici a v Kašperských Horách, od roku 1961 vyučoval na katedře matematiky Vysoké školy strojní a elektrotechnické v Plzni a v roce 1990 se stal jejím rektorem. K jejímu sloučení s plzeňskou Pedagogickou fakultou, tedy ke vzniku Západočeské univerzity v Plzni došlo v září 1991.

Byl také plzeňským zastupitelem, v roce 1998 mu byla udělena Historická pečeť města Plzně. V roce 2016 jej hejtmanství uvedlo do Dvorany slávy Plzeňského kraje.

V pondělí 11. prosince zemřel v Los Angeles Radoslav Sutnar, architekt, expert pro územní rozvoj, mecenáš na poli kultury, mladší syn Ladislava Sutnara. Radoslav pečoval o pozůstalost svého otce, světoznámého designéra Ladislava Sutnara, jehož jméno nese Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara Západočeské univerzity v Plzni. Po sametové revoluci se Radoslav Sutnar zasadil, aby část sbírek děl jeho otce přešla do majetku českých muzeí.

Z a j í m a v o s t i

V neděli 8. ledna letos uplynulo 340 let od založení slavného plzeňského 35. pěšího praporu. Při této příležitosti se na náměstí Republiky uskutečnila slavnost. V jejím rámci plzeňský biskup Tomáš Holub společně s hlavním vojenským kaplanem Armády České republiky Jaroslavem Knichalem požehnal v katedrále svatého Bartoloměje bojovému praporu roty aktivní zálohy Krajského vojenského velitelství Plzeň. Útvar, který je určený například k ochraně důležitých objektů nebo ke spolupráci se složkami integrovaného záchranného systému, navíc na počest historického oddílu získal čestný název Pětatřicátníci. Rota vždycky navazovala na tradici a hlásila se k odkazu Pětatřicátníků. Od začátku má ve znaku číslo 35. Myšlenka aktivních záloh začala vznikat někdy kolem roku 1999 a plzeňská rota vznikla společně s dalšími třinácti v roce 2004. Po zrušení základní vojenské služby armáda potřebuje nějaký druh vycvičené zálohy. Hlásili se k ní vojáci z povolání, muži, kteří absolvovali základní vojenskou službu, i uchazeči z řad veřejnosti.

Pětatřicátý plzeňský pěší pluk byl založen králem, císařem Leopoldem I. 8 ledna 1663. Jeho příslušníci bojovali ve slavných bitvách během tří století. Nedlouho po svém založení se pluk zapojil do obrany Vídně před tureckými vojsky, která byla následně rozdracena. V osmnáctém století se Pětatřicátníci zapojili také do bitvy u Saragossy nebo do obléhání Bělehradu. Plzeňský regiment bojoval rovněž v Bitvě národů u Lipska. Oddíl byl nasazen i v krvavé bitvě u Solferina v roce 1859. Regiment se zapojil také do bojů první světové války. Nejprve se prosadil na ruské frontě, kde se mu podařilo dostat přes řeku Dněpr. V roce 1916 se Pětatřicátníci přesunuli na italskou frontu. Pětatřicátníci bojovali u Zborova a později v Itálii. Pluk zanikl po rozpadu Rakouska-Uherska, ale už v roce 1920 byl obnoven. Poslední bojové nasazení měl v září roku 1938. O rok později byl stejně jako ostatní československé jednotky rozpuštěn.

Tento rok je to padesát let, kdy Československá pošta v roce 1973 přinesla novinku v podobě PSČ, poštovní směrovací čísla. Odesílatelé museli nově na listovní a další zásilky k adrese dopsat pětimístné číslo podle obvodu příslušného adresní poště.

Stále oblíbenější v České republice se stává nonstop bezkontaktní vyzvedávání zásilek. Bylo zřízeno již zhruba šest tisíc automatických výdejních boxů od různých firem. Jen letos se plánují další tisíce. Rozšiřuje se počet zapojených obcí a nabídka služeb.

Největší síť doposud vytvořila Zásilkovna spadající pod holding Packeta, aktuálně má v České republice 3709 boxů. Zákazníci si v nich vyzvedli řádově již miliony zásilek. Nový způsob doručování je ekologičtější, snižuje nejen počet ujetých kilometrů, ale i emisí oxidu uhličitého.

Některé pivovary z Plzeňského kraje si na Velikonoce připravily sváteční speciály. Plzeňský Prazdroj se opět po roce zapojil do navaření piva nazvaného Popeleční Benedict. Ten je připravený společně s břevnovským pivovarem svatého Vojtěcha, kde se pivo vařilo už v roce 993. V experimentálním plzeňském pivovaru Proud zase letos poprvé uvařili spodně kvašený speciál, patnáctistupňový Velikonoční Mazec. V dalším plzeňském pivovaru Purkmistr uvařili velikonoční ležák, při kterém použili mařinku, meduňku a cannabis (konopí). V Plzeňském újezdě v pivovaru U Lenocha vsadili na ležák se zeleným čajem.

V kempu válečných historických vozidel v Křižíkových sadech byl při Slavnostech svobody v Plzni slavnostně představen nový pivní speciál Gambrinus Legenda. Limitovaná edice speciální třináctky byla k dispozici po celý květen v přibližně tisícovce hospod ve volbě sládků. Pivo bylo uvařeno jako připomínka legendárního příběhu z konce 2. světové války, kdy se tehdejší ředitel pivovaru František Hlaváček zasadil o záchranu válkou zničeného pivovaru.

Další pivo bylo uvařeno v plzeňském experimentálním pivovaru Proud. Je to výčepní nefiltrovaný desetistupňový speciál Indian Pale Lager s osobitým názvem Veterán. Základ piva je desítka výčepní, ale je chmelená americkým chmelem, takže pivo je ve výsledku voňavější. A je tam použité i chmelení za studena, takže i takové svěžejší.

Plzeňský Prazdroj zprovoznil v plzeňském pivovaru automatickou třídící linku na skleněné vratné lahve. Jde o jedinou instalaci svého druhu v České republice, která dokáže strojově roztřídit lahve jeho vlastních značek od jiných pivovarů a odhalí případně poškozené lahve i přepravky. Linka dokáže zkontrolovat a poté vytrít 4050 přepravek za hodinu, tedy 81 tisíc pivních lahví. Do technologie pivovar investoval 50 milionů korun.

Při rekonstrukci Národopisného muzea v Plzni byl objeven prevét (středověký záchod arkýřového tvaru na karakorcích s kruhovým otvorem v kamenném sedle a přímým odpadem podél zdi k její patě). Prevét, který byl až dosud zazděný, sehrál ve 40. letech minulého století ještě jednu důležitou úlohu. Posloužil pracovníkům muzea v čele s Ladislavem Lábkem k ukrytí vzácných památek před německou správou. Díky prevétu zakrytému skříní se mnoho předmětů podařilo zachránit.

Rekonstrukce Národopisného muzea přišla na 120 milionů korun převážně z evropských fondů, zčásti přispělo Ministerstvo pro místní rozvoj a Plzeňský kraj. Kolaudace má proběhnout letos v červnu a poté se začnou instalovat expozice. Pro veřejnost se muzeum otevře v dubnu příštího roku.

Po covidových restriktivních opatřeních v roce 2022 přišlo úplné uvolnění, které přispělo k výraznému růstu prodeje piva Plzeňského Prazdroje v zahraničí. Pivovar loni vyvezl rekordní bezmála dva miliony hektolitrů piva, což představuje meziroční nárůst téměř o 13 procent. Růst prodeje

dokázal dokonce eliminovat výpadek v Rusku a Bělorusku, kam Prazdroj okamžitě po vypuknutí války na Ukrajině přestal vyvážet. Z exportovaného piva připadají přibližně tři čtvrtiny na lahve a plechovky, čtvrtina pak na sudové a tankové pivo.

Plzeňský Prazdroj výrazně zrychlil svůj program Fresh Outlet, který je zaměřený na vylepšování exteriérů hospod a restaurací, do nichž dodává pivo. V posledním roce s ním zamířil i do menších měst a obcí. Pivovar tak oživil ve spolupráci s předními odborníky na architekturu a design vzhled exteriérů již 6000 hospod a restaurací, tedy téměř třetinu z dvaceti tisíc tuzemských podniků, ve kterých se čepují jeho piva.

V polovině června vyšla publikace s názvem Plzeňská vodárna-O vodě ze všech stran. Napsal ji Ladislav Silovský a vydavatelem je Starý most Plzeň.

Za první tři čtvrtletí letošního roku vzrostla návštěvnost prohlídkových tras Plzeňského Prazdroje bezmála o 30 procent. Zvýšený příliv turistů registrovaly prohlídkové trasy Pilsner Urquell a Gambrinus, Pivovarské muzeum i Plzeňské historické podzemí. Přibyli jak turisté z České republiky, tak organizované skupiny ze zahraničí.

Po reorganizaci České pošty vznikly různé druhy doručování zásilek. Mimo jiné v roce 2019 vznikla česká přepravní společnost, poskytující komplexní služby pro internetové obchody. Mimo jiné také nabízí službu Mezi námi, která umožňuje přepravu zásilek mezi fyzickými osobami. Majitel je holding Packeta.

K 31. lednu 2021 ukončila Zásilkovna spolupráci s Českou poštou pro nekvalitu jejich služeb. V roce 2022 skupina Packeta zvýšila obrát na 6,1 miliard korun.

V září 2020 spustila Zásilkovna Z.BOXy, což znamená bezdotyková samoobslužná výdejní místa, která ovládají skrze mobilní aplikaci Zásilkovna. Z-BOXy fungují pro zákazníky 24 hodin denně, 7 dní v týdnu.

Z-BOXy umísťuje i v menších městech či vesnicích a developerských rezidenčních nebo komerčních prostorech. Dále zajišťuje přepravu zboží do všech 28 států Evropské unie, Švýcarska, Velké Británie a na Ukrajinu.

Na prosincový předvánoční čas připravili sládkové Plzeňského Prazdroje v programu Volba sládků pivní speciál s názvem Půlnoční. Jedná se o tmavé svrchně kvašené nepasterizované pivo typu Black IPA o stupňovitosti 13,3% a obsahu alkoholu 5,6%.

Závěr

Tento rok začal v neděli 1. ledna a skončil v neděli 31. prosince. Celkově to nebyl příjemný rok. Na zásadní události ve vnitrostátní i mezinárodní politice byl poměrně bohatý.

Na lidi dopadly vysoké ceny potravin a výrobků, a celá řada dalších ekonomických problémů. Životní úroveň v České republice od covidové pandemie klesá.

Hned na začátku roku nás čekala velká výzva, 13. a 14. ledna se volil nový prezident. Po druhém kole, 28. ledna, byl zvolen Petr Pavel, který získal 58,32 procenta hlasů. Účast ve volbách byla rekordní, volilo celkem 70,25 procenta voličů. Nově zvolený prezident Petr Pavel byl inaugurován ve čtvrtek 9. března. Lidé se začali obávat zatažení do sousedních válečných konfliktů. Česká republika 21. prosince zažila nejhorší masovou vraždu v našich dějinách v době míru. Pokračovala válka na Ukrajině, začal teroristický útok na Izrael.

Celosvětově se tento rok zařadil globálně jako nejteplejší v historii měření a přinesl řadu extrémů. Rekordně teplé byly také oceány a vyšší množství páry v atmosféře napomohlo nepříznivému počasí, výskytu silných bouří s přívalovými srážkami a kroupami na celé naší planetě.

Rok 2024 začíná v pondělí 1. ledna a skončí v úterý 31. prosince a je přestupný. V sobotu 10. února začíná čínský nový rok, kdy vstupuje do éry Dřevěného draka, která má být rokem dynamickým, kreativním a společenským.

Literatura a čerpání zdrojů:

Informační zpravodaj MO Plzeň 2 Slovany, Plzeňský kraj, Plzeňský deník, Internet a Mladá fronta dnes.

Zapsala Hana Janáková kronikářka MO 2 Plzeň Slovany